

เปิด ๑๐๘ หนังสือดี

เปิด "หน้าต่างแห่งโอกาส" ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

คณะกรรมการคัดสรรหนังสือดีสำหรับเด็กปฐมวัย
แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

เปิด ๑๐๘ หน้าห้อง

เปิด "หน้าต่างห้องโอกาส"
ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ผู้คัดสรรหนังสือ : คณะกรรมการคัดสรรหนังสือดีสำหรับเด็กปฐมวัย

ผู้เขียน : พิรุณ อนวัชศิริวงศ์ , ธีรนนท์ อนวัชศิริวงศ์

ผู้ร่วมเขียน : ประภัสสร จันทร์สถิตย์พร , เอมอร จารุงษ์ซี่

บรรณาธิการ : ธีรนนท์ อนวัชศิริวงศ์

เปิด ๑๐๘ หนังสือดี

เปิด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

พิมพ์ครั้งแรก : พฤศจิกายน ๒๕๕๓

จำนวนพิมพ์ : ๑,๐๐๐ เล่ม

สร้างสรรค์ : แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

สนับสนุนโดย : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ผู้คัดสรรหนังสือ : คณะกรรมการคัดสรรหนังสือดีสำหรับเด็กปฐมวัยฯ

ผู้เขียน : พิรุณ อนวัชศิริวงศ์ , ธีรนนท์ อนวัชศิริวงศ์

ผู้ร่วมเขียน : ประภัสสร จันทร์สถิตย์พร , เอมอร จารุงษ์

บรรณาธิการ : ธีรนนท์ อนวัชศิริวงศ์

กองบรรณาธิการ : นนทรีฐ ไร่เจริญ , พวงพกา แสนเขื่อนสี , กนกกาญจน์ เอี่ยมชื่น

ออกแบบรูปเล่ม : สุรินดี พักมีทอง

ภาพปก : กลุ่มดินสอสี , ต้นข้าว

จัดพิมพ์และเผยแพร่ : แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

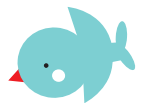
๔๒๔ หมู่บ้านงาไม้ ซ.จรัญสนิทวงศ์ ๖๗ แขวง ๓ ถ.จรัญสนิทวงศ์

แขวง/เขต บางพลัด กทม. ๑๐๗๐๐

โทรศัพท์ : ๐-๒๔๒๔-๔๖๑๖-๗ โทรสาร : ๐-๒๔๒๔-๔๖๑๖-๗ # ๓

website : <http://www.happyreading.in.th>

พิมพ์ที่ : แปลนพริ้นท์ติ้ง จำกัด โทรศัพท์ : ๐-๒๒๗๗-๒๒๒๒

คำนำ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี ราชทูราวูโสของสังคมไทย ได้กล่าวไว้ว่า " นิทานดี ๆ ทำให้เด็กได้สนุกสนาน และมีจินตนาการ ไปกระตุ้น เซลล์สมองให้แตกกิ่งก้านสาขา เกิดโครงสร้างแห่งความฉลาด ความดี และความ สุข **คุณภาพของชีวิตและสังคมนั้นขึ้นอยู่กับเด็ก ๆ พ่อแม่สร้างลูกที่ดีได้ด้วยการอ่านนิทานให้ลูกฟังทุกวัน และให้ลูกอ่านเองเมื่ออ่านออก**

ความสุขจากการฟังพ่อแม่เล่านิทาน จะเป็นร่องรอยลึกอยู่ในสมอง อย่างยากจะลบเลือน **เวลาแห่งความสุขร่วมกันระหว่างพ่อแม่ลูกคือการลงทุนเพื่ออนาคต "**

แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ถือว่าการ " เปิด ๑๐๘ หนังสือดี เปิดหน้าต่างแห่งโอกาสในการพัฒนาเด็กปฐมวัย " ในครั้งนี้ เป็นการลงทุนเพื่ออนาคต เป็นการเสนอเครื่องมือทรงพลังในการสร้างฐานการรัก การอ่าน เพื่อนำสู่การเรียนรู้อย่างมีความสุข ด้วยหนังสือเป็นสื่อสร้างสรรค์ ที่สามารถพัฒนาสมองเด็ก ๆ ของเราในช่วงฐานสำคัญที่สุดในชีวิต ช่วงโอกาส ที่สมองมีการพัฒนาสูงกว่า ๘๐ %

ขอให้ " เปิด ๑๐๘ หนังสือดี เปิด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย " ได้เริ่มต้นและเดินทางสร้างสรรค์สังคมการอ่าน และหวังให้สังคมทุกภาคส่วนได้เข้าร่วมขบวนการแบ่งปันความสุข ขยายโอกาส ให้ลูก ๆ หลาน ๆ ของเราได้สัมผัสห้วงยามแห่งความสุขให้มากที่สุด ร่วม

ปูพรมพลังบนแผ่นดินเท่าที่ผู้ใหญ่อ่างเรา ๆ จะสามารถทำได้ เพื่อเติมเต็ม
การเติบโตอย่างสมวัยและมีคุณค่าเพื่อสร้างสังคมแห่งความสุขในอนาคต

สุดใจ พรหมเกิด
ผู้จัดการแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

✦ บทนำ ✦

✦ จาก หลักการของสมอง ลู " หน้าต่างแห่งโอกาส " ✦ ✦ ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้วย " ๑๐๘ หนังสือดี " ✦

กาลครั้งหนึ่งเมื่อไม่นานมานี้เอง เกิดการค้นพบความรู้ที่สำคัญยิ่งยวด... นั่นคือการค้นพบ " หน้าต่างแห่งโอกาส " หรือช่วงเวลาอันเป็นขีดขั้นที่สำคัญของพัฒนาการสมองซึ่งเป็นช่วงที่ดีที่สุดในการพัฒนาทารกน้อยคนหนึ่ง ๆ ให้เจริญเติบโตได้เต็มศักยภาพ

เด็กเกิดมาพร้อมกับเซลล์สมองที่พร้อมสำหรับการเรียนรู้ แม่เด็กแรกเกิดก็สามารถเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะใบหน้าของแม่ อ้อมกอด น้ำนม เสียงที่ได้ยิน กลิ่นที่สัมผัสได้ ทั้งหลายทั้งหมดนี้ จะทำให้เซลล์สมองจัดระเบียบเป็นหมวดหมู่ แล้วเด็กก็จะเติบโตขึ้นพร้อมกับการเปิดโลกกว้างสู่สิ่งรอบตัว ด้วยหนทางใหม่ๆ ในการเรียนรู้ที่ไม่มีสิ้นสุด

ขณะที่เด็กเรียนรู้ สมองก็จะเติบโต ในช่วงหลายปีมานี้มีการศึกษาวิจัยด้านสมอง (Brain Research) ในต่างประเทศจำนวนมาก ที่สรุปข้อเท็จจริงร่วมกันเกี่ยวกับพัฒนาการของสมองในเด็กทารกว่า พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูเด็กสามารถเป็นผู้ปลูกฝังที่อ่อนโยนต่อการทำสิ่งต่าง ๆ ให้เด็กได้อย่างถูกต้อง เพื่อเอื้อต่อพัฒนาการของสมองเด็ก โดยมีวิธีการที่ดีที่สุดในการสนับสนุนการพัฒนาสมองของเด็กได้แก่ ๑) เป็นผู้ดูแลและสนับสนุน ๒) ให้ความเอาใจใส่และมอบสิ่งจำเป็นแก่เด็ก ๓) จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ทั้งนี้มีสิ่งสำคัญยิ่งที่เข้ามามีบทบาทต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในปัจจุบัน คือ ความรู้เรื่อง " หน้าต่างแห่งโอกาส " ซึ่งก็คือ ความรู้

ว่าด้วยพัฒนาการของสมอง (Brain Development) นั้นเอง

" หน้าต่างแห่งโอกาส " คืออะไร

เมื่อทารกเติบโตพร้อมกับการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เซลล์สมอง (neurons) ก็จะสร้างการเชื่อมต่อกับเซลล์ตัวอื่นตลอดเวลา ส่วนที่เชื่อมต่อกันของเซลล์สมองเรียกว่า ซินแนปส์ (synapse) การเชื่อมต่อกันนี้จะเกิดเมื่อเด็กน้อยมีประสบการณ์เข้ามาในชีวิต สิ่งที่ได้รับหรือประสบการณ์เกิดจากการใช้สมอง เมื่อเด็กเกิดความรู้สึกนึกคิดใด ๆ สมองก็จะถูกใช้ ตัวเชื่อมระหว่างเซลล์หรือซินแนปส์ก็จะแข็งแรงขึ้น การเชื่อมของเซลล์สมองนี้จะกลายเป็นพื้นฐานการใช้สมองต่อ ๆ ไปของเด็ก

เราสามารถทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเชื่อมต่อกันของเซลล์สมอง กล่าวคือ ขณะที่เราเปิดกว้างต่อการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก เราก็จะได้เรียนรู้ว่ากิจกรรมบางอย่างมีความสำคัญ และนั่นเราก็ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กได้ ด้วยการคำนึงถึง " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็ก

" หน้าต่างแห่งโอกาส " คือช่วงเวลาที่ดีที่สุด ที่พร้อมที่สุดในการเรียนรู้สำหรับเด็กหรือเติมเต็มความสามารถต่าง ๆ ให้แก่เด็ก เป็นโอกาสทองของการพัฒนาเด็กจากพื้นฐานพัฒนาการของสมอง เมื่อช่วงเวลานั้นผ่านไป มันจะเป็นไปได้ยากขึ้นในการเรียนรู้ มันคือตารางเวลาของระบบสายใยประสาท (neurological wiring timetables) มันคือเวลาทองของการเรียนรู้ - ของการพัฒนาทักษะสำคัญ ๆ สำหรับชีวิต หน้าต่างเหล่านี้หลายบานเปิดกว้างตั้งแต่ทารกแรกเกิด และหลายบานปิดไปในช่วงเวลาต่อมา และแม้ว่าหลายบานยังคงเปิดต่อไปจนเด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ หากแต่ต้องใช้ความพยายามและพลังงานอย่างมากในการสอนทักษะที่หลุดลอยไปจาก

ช่วงที่ " หน้าต่างแห่งโอกาส " ได้เปิดไว้ให้

กล่าวได้ว่า หน้าต่างแห่งการพัฒนาเด็ก เป็นช่วงเวลาอันเป็นได้ทั้งวิกฤติ และโอกาสทองของการพัฒนาเด็ก

สิ่งแวดล้อมของเด็ก สิ่งเร้าช่วงเยาว์วัย และการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ที่เด็กได้รับในช่วงสองปีแรกของชีวิต จะเป็นประสบการณ์ที่มีผลต่อการ กำหนดการเจริญเติบโตของสมองให้กลายเป็นคนฉลาดหรือเป็นไปในทาง ตรงกันข้าม วิตกกังวลหรือมีความเชื่อมั่น กระทั่งโตเป็นผู้ใหญ่ที่พุดจาได้ รื่นหูน่าฟังหรือสำเนียงแปร่ง รู้จักรักผู้อื่นหรือยึดมั่นเอาแต่ใจตัว ฯลฯ ปกติ แล้วหน้าต่างแห่งโอกาสจะปิดในช่วงต่าง ๆ เมื่อเด็กเติบโตขึ้นในแต่ละช่วงวัย

ตัวอย่างเช่น ส่วนของสมองเกี่ยวกับเสียงและถ้อยคำ จะเจริญงอก งามได้ภายในช่วงปีแรก การเรียนรู้คำต่าง ๆ จะเปิดกว้างเต็มที่ในช่วงปีที่ สอง ศัพท์แสงต่าง ๆ ก็จะมีมากขึ้น สามารถใช้คำศัพท์ต่าง ๆ ในบริบทที่ เหมาะสมได้ " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการเรียนภาษาจะหริ่งเมื่ออายุสิบปี ซึ่งหมายถึงว่าในช่วงก่อนหน้านั้นเด็กจะเรียนภาษาได้อย่างสะดวกตาย ดัง จะเห็นได้ว่าเด็กเล็ก ๆ สามารถพูดได้สองภาษาเนื่องจากพ่อแม่พูดภาษา ต่างกัน และเด็กได้เรียนภาษาจากชีวิตประจำวันอย่างเป็นธรรมชาตินั่นเอง

และต่อไปนี่คือบางประเด็นที่นักวิจัยสมองได้ข้อสรุปเกี่ยวกับ " หน้า ต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

- การใช้ " หน้าต่างแห่งโอกาส " เริ่มต้นเมื่อลูกน้อยลิ้มรสชาติโลก โดย อาศัยประสาทรับรู้ของเขา การเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น ได้สัมผัส และรับรู้รส
- ในสองขวบปีแรกของชีวิตคือช่วงเวลาที่เป็นฐานสำคัญที่สุด สำหรับ พัฒนาการในทุก ๆ ระดับในภายหลัง

- สำหรับเด็กทารก ช่วงเวลาวิกฤติสำหรับการมองเห็นจะเกิดขึ้นในช่วง ๒ - ๔ เดือน และพัฒนาไปได้สูงสุดในช่วง ๘ เดือน เด็กรับรู้โลกรอบตัวของเขาผ่านสายตาอย่างตื่นรู้ในช่วงอายุดังกล่าว
- " หน้าต่างแห่งโอกาส " สำหรับทักษะการอ่านคือตั้งแต่ ๐ - ๔๘ เดือน นี่เป็นเหตุผลว่าทำไมการอ่านจึงต้องเริ่มต้นตั้งแต่แรกเริ่ม ซึ่งจะได้ผลสืบเนื่องต่อไปอย่างน่าอัศจรรย์
- ใน ๒ - ๓ ขวบปีแรกของเด็ก เป็นช่วงชีวิตที่สำคัญยิ่งยวดต่อพัฒนาการทางด้านอารมณ์ สังคม และสติปัญญา ในฐานะผู้ปกครอง เราต้องวางพื้นฐานหนุนเสริมการเรียนรู้ของเด็กด้วยโอกาสที่หน้าต่างเปิดให้ ส่วนสิ่งที่ยอยู่นอกข่ายใยของหน้าต่างจะไม่เกิดผลดีนัก
- พัฒนาการในด้านการควบคุมอารมณ์ และการรู้จักความผูกพันทางสังคมจะพัฒนาได้ดีมากในช่วงวัย ๑๐ - ๑๘ เดือน พัฒนาการทางภาษาจะปรากฏในช่วงตั้งแต่ขวบปีแรกไปถึงอายุ ๕ ขวบ พื้นฐานทางคณิตศาสตร์และทักษะเชิงตรรกะจะปูพื้นฐานได้ตั้งแต่อายุ ๑ - ๔ ปี เด็กอายุ ๓ - ๖ ปี สามารถเรียนรู้การเล่นเครื่องดนตรีต่าง ๆ ได้

แผนภูมิ " หน้าต่างแห่งโอกาส "

หากจำแนกออกเป็นส่วน ๆ ว่าด้วยพัฒนาการของสมองที่พร้อมสำหรับการเรียนรู้ เป็นด้านต่าง ๆ ได้แก่ การมองเห็น พัฒนาการทางอารมณ์ พัฒนาการด้านภาษา และพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวของร่างกาย สามารถสร้างเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

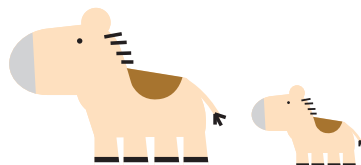

ความสามารถจากพัฒนาการของสมอง	สิ่งที่พร้อมจะเกิดขึ้นได้	หน้าตาแห่งการเรียนรู้
การพัฒนาสมองส่วนของการมองเห็น	ทารกมองเห็นตั้งแต่แรกเกิด หลังจากนั้นจะสามารถจำแนกสิ่งต่างๆ เช่น ใบหน้าคน มองเห็นได้ในระยะ ๘ - ๑๐ นิ้ว โฟกัสด้วยตาทั้งสองข้าง จากระยะไกลได้ พัฒนาการประสานกันของสายตากับมือมองเห็นสิ่งเคลื่อนไหวต่าง ๆ แม้ในระยะไกลก็มองเห็นได้	การมองเห็นต้องการการฝึกปฏิบัติตั้งแต่ต้นเพื่อการพัฒนาที่ดี การพัฒนาความคมชัดในการมองเห็นควรให้เด็กได้เรียนรู้ตั้งแต่แรกเกิดถึง ๖ - ๗ ปี ความสามารถในการมองเห็นของตาทั้งสองข้างจะพัฒนาตั้งแต่ ๑ - ๓ ขวบ
การพัฒนาสมองส่วนอารมณ์ความรู้สึก	ส่วนหนึ่งในพัฒนาการแรก ๆ ของสมอง จะเกี่ยวข้องกับการกำกับอารมณ์ต่าง ๆ อารมณ์ความรู้สึกสองขั้วตรงข้าม คือ ความสงบและผ่อนคลาย กับ ความรู้สึกที่เป็นทุกข์ต่าง ๆ จะเริ่มต้นเมื่ออายุเพียง ๒ เดือน และพัฒนาขึ้นไปสู่อารมณ์ความรู้สึกที่สลับซับซ้อนยิ่งขึ้น	อารมณ์ต่าง ๆ จะพัฒนาเป็นระดับไป และมีความซับซ้อนขึ้นไปเรื่อย ๆ การเน้นการตอบสนองทางอารมณ์เกิดขึ้นตั้งแต่แรกเกิดถึง ๓ ขวบ ทำให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเห็นอกเห็นใจ ความเข้าใจผู้อื่น ความรู้สึกอิจฉา เริ่มได้ตั้งแต่อายุ ๒ ขวบ ถึงประมาณ ๔ ขวบ
การพัฒนาสมองในส่วนของภาษา	ก่อนกำเนิด ทารกสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับ " ท่วงทำนอง " จากเสียงของแม่ ระหว่างอายุขวบปีแรกถึง ๖ ขวบ สมองจะพัฒนาสู่ความพร้อมในการ	ทักษะทางภาษาทำให้คมชัดได้แต่เล็กจนเติบโต ฟังตระหนักรว่าการพูดเกิดได้ตั้งแต่แรกเกิดถึง ๖ - ๗ ขวบ ได้แก่การเริ่มต้นเรียนรู้คำศัพท์ต่าง ๆ

ความสามารถจากพัฒนาการของสมอง	สิ่งที่พร้อมจะเกิดขึ้นได้	หน้าตาแห่งการเรียนรู้
การพัฒนาสมองในส่วนของภาษา (ต่อ)	เรียนรู้ความเข้าใจเรื่องภาษาและออกเสียงพูดได้ เด็กเพียง ๖ เดือน จะรู้จักเสียงสระซึ่งเป็นพื้นฐานพูดออกมาเป็นถ้อยคำต่าง ๆ	เกิดได้ตั้งแต่อายุ ๒ ขวบ ไปจนเป็นผู้ใหญ่
การพัฒนาของสมองในด้าน การเคลื่อนไหว	เด็กแรกเกิดเคลื่อนไหวได้แบบกระตุกกระดิก คบคุมทิศทางไม่ได้ กระทั่ง ๔ ปี ขึ้นไป สมองจะพัฒนาจนทำให้การเคลื่อนไหวเป็นไปตามความต้องการของเด็ก ได้แก่ การเอื้อมมือ การคว้าไปให้ถึงสิ่งที่ต้องการ การโบกมือ การนั่ง คลาน เดิน วิ่ง และกระโดด	พัฒนาการของกล้ามเนื้อเริ่มตั้งแต่กล้ามเนื้อมัดใหญ่ (ได้แก่ คอ แขน ขา) และขยายไปสู่กล้ามเนื้อมัดเล็ก (ได้แก่นิ้วมือ นิ้วเท้า) ทักษะพื้นฐานของการพัฒนากล้ามเนื้อเริ่มขึ้นหลังเกิดได้ไม่นานนัก แม่ช่วยเสริมให้ได้เป็นอย่างดีในช่วงหลัง ๖ เดือนขึ้นไป สำหรับความสามารถของกล้ามเนื้อมัดเล็ก ได้แก่นิ้วมือ จะมีทักษะเต็มที่เมื่ออายุประมาณ ๕ ขวบ ทำให้เขียนรูปทรงต่าง ๆ ได้

เมื่อประมวล " หน้าต่างแห่งโอกาส " เป็นภาพกว้าง จะได้เป็นแผนภูมิดังนี้

พัฒนาการบนพื้นฐานของสมอง	วัยทารก (๐ - ๒ ปี)	วัยอนุบาล (๓ - ๕ ปี)	วัยเรียน (๖ - ๙ ปี)
ปัญญาภายนอก (ความรู้ ความสามารถ)	การใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ประสาทรับรู้พื้นฐาน	การใช้กล้ามเนื้อเล็ก ภาษา , จินตนาการ	คณิตศาสตร์ การใช้เหตุผล ดนตรี และศิลปะ
ปัญญาภายใน (คุณลักษณะ)	ความผูกพัน และความไว้วางใจ	การควบคุมอารมณ์ การรู้ถูกผิด	ประหยัด มีวินัย ใฝ่รู้

เราสามารถใช้ประโยชน์จาก " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการส่งเสริมสนับสนุนเด็กให้ไปสู่หลักไมล์ที่สำคัญของพัฒนาการเด็ก และปูพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้ในอนาคต

" สื่อ " อันทรงประสิทธิภาพที่สุดอย่างหนึ่งในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย คือ " หนังสือภาพ " ที่ดี ที่ได้รับการออกแบบ " สาร " เป็นอย่างดี ซึ่งสารหรือเนื้อหาสาระนี้นำเสนอออกมาด้วย ภาพ และ ตัวอักษร

หนังสือที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างไร

หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย คือ หนังสือภาพ หนังสือภาพมีความสำคัญมากต่อพัฒนาการของเด็ก เปรียบเสมือนอาหารในชีวิตประจำวัน และเป็นอาหารมื้อสำคัญ เพราะเป็นอาหารสำหรับสมองที่จะก่อให้เกิดปัญญาทั้งภายนอก ซึ่งได้แก่ความรู้ความสามารถต่าง ๆ ของเด็ก และปัญญาภายใน

อันเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านจิตใจ อุปนิสัย อย่างผสมกลมกลืนกัน แม้ว่าร่างกายของเด็กจะเติบโตขึ้นมาได้โดยไม่ต้องมีหนังสือภาพ แต่ชีวิตจิตใจที่สมองต้องการคืออาหารที่จะได้จากหนังสือภาพ ซึ่งให้ความสุข

ไม่เพียงเท่านั้น หนังสือภาพสำหรับช่วงปฐมวัย คือวัยเด็กเล็กและอนุบาลนี้ คือตัวกระตุ้นที่ดีที่สุดในการสร้างนิสัยรักการอ่าน

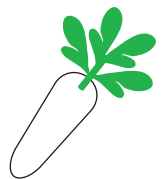
การให้เด็กได้ " เปิดรับ " หนังสือภาพต้องไม่ใช่ให้ด้วยการยัดเยียด ไม่ใช่การเห็นหนังสือคือวิชาความรู้ที่ต้องอัดฉีดเข้าไป เหมือนสูบลมเข้าไปให้ลูกโป่ง ฉันทใดก็ฉันทนั้น การเลี้ยงดูลูกไม่ใช่การสั่งสอน

พ่อแม่ที่เห็นลูกเป็นเป้าหมายในการสอนวิชามากกว่าการเลี้ยงดูลูกให้มีความสุข รู้จักคุณค่าของชีวิต ผู้ใหญ่ที่คิดว่าการเลี้ยงดูคือการสั่งสอน ทำความผิดพลาดมามากแล้ว ทำให้พัฒนาการของลูกบิดเบี้ยว เพราะแรงผลักดันทำให้เด็กต้องปิดประตูใจ ต้องอดทนต่อแรงผลักดันที่กระหน่ำไม่รู้ว้าย

การเลี้ยงดูเด็กคือการปลูกฝัง ให้เด็กมีความเป็นคนมีจิตใจและอารมณ์มั่นคง รับรู้สภาพรอบตัว และมีปฏิกิริยาตอบสนองที่ดี หล่อหลอมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ปฐมวัยมิใช่ช่วยสำหรับยัดเยียดความรู้ แต่เป็นวัยสำหรับพัฒนาความสามารถในการรับรู้ และรู้จักนำความรอบรู้ที่จำเป็นเพื่อการเติบโตมาใช้ได้ สิ่งสำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยคือ หัวใจอันเปิดกว้างและจินตนาการสร้างสรรค์ อันอิสระ

หากเลือกได้ เมื่อได้หนังสือที่ดีแล้วควรมีโอกาสได้เวลาแห่งการอ่านที่ดีด้วย เวลาแห่งการอ่านที่ดีคือเวลาที่สมองปลอดโปร่ง ไม่มีสิ่งล่อตา รบกวน โสียดประสาท บรรยากาศเงียบ ๆ จะทำให้น้ำเสียงที่ผู้ใหญ่อ่านนั้นมีพลัง

และทำให้เด็กเกิดสมาธิ การอ่านหนังสือให้ลูกฟังก่อนนอน จึงนับเป็นการสร้างความสุขให้ลูก ลูกจะได้รับความเพลิดเพลินเจริญใจ ในเวลานั้นคลื่นสมองจะซึมซับรับเอาพลังของหนังสือภาพไปได้อย่างน่าอัศจรรย์

ในการอ่านหนังสือภาพ ผู้ใหญ่จะมองว่าหนังสือเล่มนี้เล่าเรื่อง อะไร ส่วนเด็กจะมองว่าหนังสือเล่มนี้เล่าเรื่อง อย่างไร เด็กจะมองที่ภาพ การเคลื่อนไหว รวมทั้งความสนุกสนานอันต่อเนื่องของเรื่องราวและภาพของหนังสือ

ภาพจึงมีความสำคัญมากต่อเด็ก ขณะที่หูฟังเสียงอ่าน เล่าเรื่องราวจากผู้ใหญ่ สายตาของเด็กก็ไล่ดูภาพและสนุกกับภาพ ภาพในหนังสือภาพเพื่อเด็ก ต้องเป็นภาพที่ **เล่าเรื่องได้** ทำให้เด็กเกิดอารมณ์ร่วม สนุกกับการสร้างจินตนาการ สนุกกับภาษา สนุกกับรายละเอียดของภาพ และสนุกกับภาพรวมทั้งหมด

ต่อไปนี่คือกรอบความคิดว่าด้วยหนังสือภาพ(ที่ดี) สำหรับเด็กปฐมวัย ช่วงต่าง ๆ (เรียบเรียงจากหนังสือ "สร้างนิสัยรักการอ่านให้ลูกน้อย" โดย ทาดาชิ มัตซุอิ ปรมาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสือภาพสำหรับเด็ก)

หนังสือภาพสำหรับเด็กวัย ๐ - ๓ ขวบ

เด็กสามารถรับรู้หนังสือภาพจากการอ่านออกเสียงของพ่อแม่ และดูภาพไปพร้อม ๆ กับที่ได้ยินเสียง ตั้งแต่อายุเพียงไม่กี่เดือน และหากมีหนังสือภาพอยู่ใกล้ ๆ ตัว ในช่วงวัย ๘ - ๑๐ เดือน เด็กทุกคนจะแสดงความสนใจหนังสือภาพ

หนังสือภาพสำหรับเด็กวัยเตาะเตาะนี้ เหมือนของเล่นชิ้นหนึ่ง เด็กเห็นหนังสือภาพเป็นของสี่เหลี่ยมที่มีภาพติดอยู่และเปิดได้ พอเปิดดูข้างในก็มีภาพต่าง ๆ หลากสี เรียงรายกันอยู่ในแต่ละหน้า เด็กจะสนุกกับการค้น

พบสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏแก่สายตา ถ้าเปิดหน้าไหนแล้วพบกับสิ่งที่เด็กรู้จัก เด็กก็จะยิ่งสนใจมาก ส่งเสียงร้อง เลียนเสียงของสิ่งต่างๆ ใช้นิ้วจิ้มภาพ เหล่านั้นด้วยความสนุก

หนังสือภาพที่เหมาะสมกับเด็กเล็กนี้ ควรเป็นภาพเหมือนของรูปร่างของในชีวิตประจำวัน ผลไม้ สัตว์ สิ่งของ ภาพเหล่านี้ควรเป็นภาพเหมือนจริง จากการวาดโดยศิลปินฝีมือดี มีความสวยงาม ดูแล้วรู้สึกประทับใจ ไม่ควรเป็นภาพนามธรรมหรือภาพสัญลักษณ์ที่ไม่มีความหมาย ไม่ควรมีส่วนประกอบภาพที่รกรุงรัง

พอถึงวัย ๒ ขวบ เด็กแต่ละคนเริ่มมีความชอบต่างกัน แล้วแต่สภาพแวดล้อมที่ถูกเลี้ยงดู หนังสือภาพที่เหมาะสมกับเด็กวัยนี้คือหนังสือภาพที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เกี่ยวกับสัตว์และสิ่งของ การใช้ภาษาเป็นจังหวะหรือคำกลอนสำหรับเด็ก จะเหมาะกับวัยนี้

เด็กเล็กมีประสาทสัมผัสทางหูที่ดีมาก หากมีประสบการณ์ด้านภาษาและเสียงที่ดีในวัยนี้ เด็กจะสามารถพัฒนาศักยภาพด้านภาษาและดนตรีได้ดี โดยเฉพาะในช่วง ๒ - ๔ ขวบ เด็กสนใจฟังเสียงและภาษาที่มีจังหวะ เด็กบางคนสามารถจดจำถ้อยคำในหนังสือที่ตัวเองชอบได้ทุกหน้า เหมือนอ่านหนังสือออก ทำให้ผู้ใหญ่ (และแม้ตัวเด็กเอง) ภาคภูมิใจมาก

เด็กอายุ ๓ ขวบ มีพัฒนาการทางภาษาที่รวดเร็วอย่างน่าทึ่ง มีจินตนาการสร้างสรรค์ และมีความอยากรู้อยากเห็น สามารถติดตามและเข้าใจเรื่องเล่าต่าง ๆ ได้ดี หากเด็กในวัยนี้ได้รับประสบการณ์ทางภาษาและภาพจะเป็นพื้นฐานการสร้างนิสัยรักการอ่านในอนาคต เด็กที่เคยรู้สึกปิติยินดีกับหนังสือภาพตั้งแต่วัย ๓ ขวบ จะไม่ห่างจากหนังสือไปตลอดชีวิต

หนังสือภาพสำหรับเด็กวัย ๓ - ๕ ขวบ

หนังสือภาพที่ดีคือหนังสือที่ภาพและเรื่องประสานกลมกลืนกันเป็นอย่างดี เวลาเด็กดูหนังสือภาพเขาไม่ได้ดูอย่างคนภายนอก แต่จะสมมุติตัวเองเป็นตัวละครในเรื่องและเข้าไปอยู่ในเนื้อเรื่องด้วย ดังนั้นเรื่องที่ได้ยินจากหูต้องเป็นภาษาที่ประสานกับภาพซึ่งเด็กมองดูด้วยตาได้อย่างเหมาะสม ไม่ใช่เพียงมีภาพสวยงาม สะดุดตา น่ารัก เท่านั้น จริงอยู่ภาพนั้นอาจจะดึงดูดความสนใจของเด็กได้ในระยะแรก แต่สักพักหากภาพไม่สามารถเล่าเรื่องไปกับถ้อยคำที่บอกเล่าเสริมแต่งให้กันและกัน เด็กก็จะเลิกสนใจ

ภาพของหนังสือที่ดี ต้องเป็นภาพที่เล่าเรื่องได้ เมื่อพลิกดูภาพทั้งหมดโดยไม่อ่านคำบรรยายก็เข้าใจโครงเรื่องทั้งหมด ศิลปินนักวาดภาพที่ดีจะเน้นรายละเอียดที่แม้ในคำบรรยายไม่มี เด็กจะชอบภาพที่ศิลปินได้ส่งภาษาถึงเขาได้ด้วยภาพ มีรายละเอียดที่สื่อสารได้

หนังสือภาพสำหรับเด็กวัย ๔ - ๖ ขวบ

เมื่อเด็กอายุ ๔ ขวบ ความสามารถทางภาษาของเด็กจะพัฒนารวดเร็วมาก ความชอบของเด็กแต่ละคนก็แตกต่างกันอย่างชัดเจน วัยนี้เป็นวัยที่สร้างพื้นฐานทางด้านจินตนาการสร้างสรรค์ เมื่อเด็กได้ฟังนิทาน ในหัวของเขา ก็จะวาดภาพไปตามเรื่องราวที่ได้ยิน

เมื่อเด็กได้ฟังนิทาน ภาพของตัวละครในนิทานจะปรากฏขึ้นให้เด็กเห็นในหัว พลังของเรื่องราวที่เด็กได้ยินจะทำให้เด็กวาดภาพขึ้นเองในสมองได้ สำหรับหนังสือภาพ ภาพในหนังสือจะช่วยให้เด็กวาดภาพในสมองได้ง่ายขึ้น

ความสามารถของเด็กในการวาดภาพขึ้นเองในสมองจากภาษาซึ่งมองด้วยตาไม่เห็นนี้ คือพลังจินตนาการ ซึ่งจะกลายเป็นพลังเรียนรู้จากการอ่าน

หนังสือต่อไปในอนาคต หากเด็กไม่มีประสบการณ์ในการรับรู้และวาดภาพในจินตนาการเอง รู้จักแต่วิธีประสมอักขระ และอ่านหนังสือออกตามตัวอักษร เด็กอ่านหนังสือออกก็จริง แต่อ่านไม่เข้าใจลึกซึ้ง และไม่รู้สึกดีเท่ากับหนังสือ

ในการสร้างจินตนาการ เมื่อผู้ใหญ่อ่านให้ฟัง เด็กฟังเรื่องราวทางหู ส่วนสายตาที่ไล่ดูภาพในหนังสือไปตามคำบรรยาย และวาดภาพที่เหลือขึ้นเองในจินตนาการ เด็กจะเข้าใจได้ง่ายกว่า และวิธีการนี้ช่วยให้เด็กสร้างสรรค์พลังความคิดริเริ่มได้ดี เพราะมีโอกาสแต่งเติมจินตนาการขึ้นไปอีกจากภาพที่เห็น

การอ่านหนังสือภาพให้เด็กฟังจึงเป็นการสร้างพลังจินตนาการ พลังการสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของพลังเรียนรู้จากการอ่านหนังสือ วัย ๔ ขวบเป็นวัยของการสร้างพื้นฐานนี้

เด็กในวัย ๕ - ๖ ขวบ ชอบหนังสือภาพนิทานและเรื่องเล่าที่ยาวขึ้น เด็กต้องการฟังนิทานมาก และมักจะมีเล่มโปรดที่ต้องการฟัง - ดู ซ้ำแล้วซ้ำเล่า นี่เป็นนิมิตหมายที่ดีของการรักหนังสือต่อไป

เมื่อถึงวัย ๖ ขวบ พ่อแม่สามารถอ่านนิทานเรื่องยาวให้ฟังเป็นตอน ๆ ติดต่อกันทุกวัน เด็กจะรู้สึกสนุกและเฝ้ารอคอยฟังตอนต่อไปในวันรุ่งขึ้น

นิทานหรือบทประพันธ์สำหรับเด็กวัยนี้ ควรเป็นเรื่องราวที่ชวนให้เด็กรู้สึกสนุกกับการสร้างจินตนาการ และใช้ภาษาที่เหมาะสมสำหรับการอ่านให้เด็กฟัง เมื่อเด็กอ่านหนังสือออก เด็กจะอ่านเรื่องที่เคยฟังแล้วซ้ำอีก เด็กจะเพลิดเพลินกับมันนานนับปีที่เดียว

หนังสือภาพเพื่อเด็กมิใช่หนังสือที่ให้ประโยชน์ทันทีทันใด แต่เป็นหนังสือที่ให้ความสุข ความสนุก ความเพลิดเพลิน ช่วยจุดประกายความสนใจต่อหนังสือให้เกิดขึ้นในใจเด็ก เป็นคุณานุประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป

ในระยะยาวของชีวิต

หนังสือคัดสรรด้วยกรอบความคิด " หน้าต่างแห่งโอกาส "

หนังสือภาพที่เปิด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ไม่ใช่หนังสือที่มุ่งยึดเยียดประเด็นที่ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้ โดยขาดกลวิธีทางศิลปะและการประพันธ์ ซึ่งจะทำให้ " หน้าต่างแห่งโอกาส " บานนั้นเปิดออกไปสู่ความตึงเครียด กัดดัน และบีบคั้น อันไม่เกิดประโยชน์ต่อการใช้ " หน้าต่างแห่งโอกาส " เป็นโอกาส หากแต่กลับกลายเป็นวิกฤติ

หนังสือภาพที่เปิด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นหนังสือที่ให้ความสุขและความสนุก พร้อม ๆ ไปกับได้ปลูกฝังมิติในการพัฒนาเด็กอย่างเหมาะสม ด้วยช่วงวัยอันเป็นเวลาทองของการเติมพลังแห่งการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

การดำเนินการคัดสรรหนังสือดีสำหรับเด็กปฐมวัย ในโครงการฯ ของแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้อาศัยกรอบความคิดเกี่ยวกับหนังสือภาพ (ที่ดี) สำหรับเด็กปฐมวัย และ " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ประเด็นที่กล่าวได้ว่าเป็นสาระสำคัญของ " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้ประมวลจากเอกสารวิชาการที่เผยแพร่โดยแผนงานต่าง ๆ ของ สสส. และจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งไทยและต่างประเทศ ได้ประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๐ - ๒ ปี

- สร้างความผูกพัน
- ความไว้วางใจผู้อื่น

๓ - ๕ ปี

- การรู้จักถูกผิด
 - ไม่ใช้ความรุนแรง : ไม่ทำร้ายผู้อื่น รังแกสัตว์ ต่ำว่าผู้อื่น
 - รู้จักยอมรับเมื่อทำผิด
 - รู้จักการแบ่งปัน
- การรู้จักช่วยเหลือและพึ่งพาตัวเอง - Self Help
 - ด้านสุขอนามัย
 - รู้จักหน้าที่ของตนในการทำกิจวัตรประจำวัน
- ทักษะด้านความปลอดภัย - Safety Skill
- การควบคุมอารมณ์ตัวเอง - Self Control
 - ไม่เอาแต่ใจตัวเอง แสดงออกอย่างเหมาะสม
 - รู้จักรอคอยและอดกลั้น (Delayed Gratification)
- การมีแรงจูงใจภายใน - Intrinsic Motivation
- ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบสืบค้น - Discovery Learning
- ทักษะการติดต่อสื่อสารและสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล - Interpersonal Skill
- การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
- การใช้ภาษา/การนับจำนวน
 - ส่งเสริมให้เด็กรู้จักใช้คำศัพท์ต่าง ๆ และรู้จักเลือกใช้ภาษา

- การรู้จำนวนหรือการนับเลขเบื้องต้นอย่างง่าย ๆ
- ส่งเสริมจินตนาการสร้างสรรค์

๖ ปี ขึ้นไป

- ประหยัด
 - เห็นคุณค่าของการใช้จ่าย และการใช้ทรัพยากรอื่นๆ
- มีวินัย - Self Discipline
 - รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง
 - ปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดขึ้นในสังคม
- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ - Critical Thinking
 - ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ
 - รู้จักเปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่าง และประเมินสถานภาพ
- ความภูมิใจในคุณค่าของตัวเอง - Self Esteem
- การเห็นคุณค่าความแตกต่าง - Appreciating Diversity
- การคิดถึงสังคมส่วนรวม - Social Concern
- ทักษะการแก้ปัญหา - Problem Solving Skill
- ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์หรือการทำกิจกรรมแบบสร้างสรรค์

(รายละเอียดของแต่ละประเด็น สามารถอ่านได้จากคำแนะนำหนังสือแต่ละเล่ม ซึ่งจะเน้นถึงประเด็นหน้าต่างแห่งโอกาส ที่หนังสือเล่มนั้น ๆ ได้นำเสนอ)

หลักเกณฑ์การคัดสรรหนังสือดีสำหรับเด็กปฐมวัย

" หนังสือภาพที่เปิด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นหนังสือที่ให้ความสุขและความสนุก พร้อม ๆ ไปกับได้ปลูกฝังมิติในการพัฒนาเด็กอย่างเหมาะสม ด้วยช่วงวัยอันเป็นเวลาทองของการเติมพลังแห่งการเรียนรู้ให้แก่เด็ก "

นี่คือคุณสมบัติของหนังสือดีสำหรับเด็กปฐมวัย ที่แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ได้สรุปเป็นหลักเกณฑ์ในการคัดสรรหนังสือดีสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งใช้ดำเนินการตั้งแต่การคัดเลือกกรอบแรก ถึงรอบตัดสิน

โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑) เมื่อแผนสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ได้ขอความร่วมมือจากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ช่วยส่งหนังสือเด็กมาให้เพื่อจะได้ดำเนินการคัดสรรเป็นหนังสือ " ตัวอย่าง " ปรากฏว่าได้รับความร่วมมือจากดีเยี่ยมจากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ส่งหนังสือสำหรับเด็กมาให้จำนวนมาก ประกอบกับการจัดซื้อจากการแนะนำขององค์กรเครือข่าย มีหนังสือเข้าสู่วงการคัดเลือกในรอบแรกราว ๒,๘๐๐ เล่ม

เมื่อได้รับหนังสือแล้ว คณะทำงานคัดเลือกหนังสือซึ่งประกอบไปด้วยคณาจารย์และนิสิตปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีความรู้ความสามารถทางด้านวรรณกรรมและศิลปกรรม รวม ๑๒ คนมาประชุมทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับคุณลักษณะของหนังสือที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัย และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของสมอง : " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย แล้วทำการคัดเลือกรวม ๒ รอบ ได้หนังสือคัดเลือกตามคุณสมบัติที่ได้กำหนดไว้และอยู่ในระดับคุณภาพรวมทั้งสิ้น ๒๕๕ เล่ม จากหลักเกณฑ์ดังนี้

- ก. เป็นหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ไม่ใช่หนังสือแบบเรียน
- ข. เป็นหนังสือภาพที่ดี สำหรับเด็กในช่วงอายุต่าง ๆ ตั้งแต่ ๐ - ๖ ขวบ
- ค. เป็นหนังสือที่มีประเด็นนำเสนอสอดคล้องกับกรอบความคิด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๒) คณะกรรมการคัดเลือกได้ส่งมอบหนังสือให้แก่คณะกรรมการคัดสรรในรอบสุดท้าย เพื่อดำเนินตัดสินให้รางวัลหนังสือดีสำหรับเด็กปฐมวัย โดยแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านจะได้ประกาศสู่สาธารณชนต่อไป ในเบื้องต้นคณะกรรมการคัดสรรได้ประชุมย้มาถึงหลักเกณฑ์ซึ่งได้ยึดเป็นแนวทางมาตั้งแต่ต้นจนถึงรอบสุดท้าย

คณะกรรมการคัดสรรในรอบตัดสิน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านวรรณศิลป์ ศิลปกรรม ปฐมวัยศึกษา สื่อสร้างสรรค์ ดังรายนามต่อไปนี้

ที่ปรึกษา

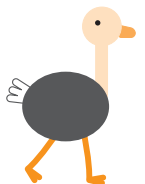
- คุณสุดใจ พรหมเกิด ผู้จัดการแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สสส.
- คุณพาฝัน ศุภวานิช ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหนังสือ/วรรณกรรม

ประธานกรรมการ

- รศ. ถิรพันธ์ อนวัชศิริวงศ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะกรรมการ

- คุณศักดิ์สิริ มีสมสืบ นักเขียน - กวีซีไรต์
- คุณโอม รัชเวทย์ นักสร้างสรรค์วรรณกรรมภาพ

ผศ. เอมอร จารุรังษี

คณะมนุษยนิเวศน์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช

ดร. จิรยุทธ์ ลินธุ์พันธุ์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

คุณอมราพร แผ่นดินทอง

นักเขียนบทภาพยนตร์ - แอนิเมชั่น

อ. ประภัสสร จันท์สถิตย์พร

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

๓) คณะกรรมการคัดสรรได้ร่วมกันดำเนินการคัดสรร แต่ละท่าน
อ่านทุกเล่ม คัดกรอง ถกเถียง ลงมติ โดยมีคณะอนุกรรมการเป็นคุณครู
จากโรงเรียนอนุบาล อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน มาร่วมวิเคราะห์วิจารณ์
อย่างมีความสุข (เพราะได้อ่านหนังสือดีสำหรับเด็กที่ชวนเพลิดเพลินเจริญใจ)
และอย่างเอาจริงเอาจัง (เพื่ออธิบายแนวคิดจากหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้)

๔) ในที่สุดก็ได้หนังสือภาพที่มีคุณภาพสำหรับเด็กปฐมวัย รวมทั้งสิ้น
๑๐๘ เล่ม เป็นหนังสือภาพของไทย ๖๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๖๒ หนังสือ
จากต่างประเทศ ๔๑ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๘ เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ ก็พบว่า
เป็นหนังสือสำหรับเด็ก ๐ - ๒ ปี ร้อยละ ๗.๔ สำหรับเด็ก ๑ - ๓ ปี
ร้อยละ ๒๕.๙ สำหรับเด็ก ๓ - ๕ ปี ร้อยละ ๒๓.๒ และสำหรับเด็ก ๔ -
๖ ปี ร้อยละ ๔๓.๕

ตัวเลขรวมที่ได้ ๑๐๘ เล่ม นับเป็นตัวเลขที่ประจวบเหมาะกับความ
หมายอันก่อให้เกิดความรู้สึได้ว่า โลกหนังสือของเด็กยังมีอีกมากมายและ
กว้างไกล ๑๐๘ เล่มนี้คือ " แบบอย่าง " ที่ดี แต่ยังมีอีกไม่น้อยที่รอการ

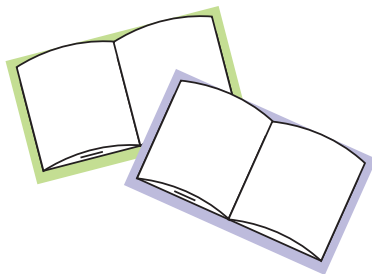
บ่มเพาะ เขียนเรื่อง วาดรูป แล้วผลิติดอกมาให้เด็ก ๆ ได้เปิดหู เปิดตาและ
เปิดใจ เพื่อการเติบโตใหญ่อย่างมีคุณค่า ด้วยความสุขจากหนังสือดีที่ทรง
พลัง...

เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ใหญ่ :- ไม่ว่าจะป่เป็นพ่อแม่
พี่เลี้ยง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล ห้องสมุด และองค์กรหรือที่
แห่งใดก็ตามที่ปรารถนาดีต่อเด็ก... โปรดหาวิธีทางใด ๆ ก็ตาม ให้ผู้เยาว์วัย
ของเราได้สัมผัสกับหนังสือเหล่านี้กันเถอะ จะเป็นบางส่วนตามช่วงวัยของเขา
ก็ได้ หรือหากได้อ่านครบถึง ๑๐๘ เล่ม ก็จะเป็นการดีที่สุด

ทรัพยากรที่มีคุณค่าที่สุดของมนุษยชาติ คือ... เด็ก หนึ่งในสิ่งที่เรา
จะร่วมกันสร้างเสริมให้แก่ผู้สร้างโลกอนาคตของเรา คือการเปิดหนังสือให้
เด็กได้อ่านโลก... เด็กน้อยทั้งหลายจะได้สร้างโลกจาก...

หนังสือคัดสรรใน โครงการ " เปิด ๑๐๘ หนังสือดี
เปิด ' หน้าต่างแห่งโอกาส ' ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย "

รองศาสตราจารย์ ถิรพันธ์ อนุวัชศิริวงศ์
ประธานคณะกรรมการคัดสรรฯ

✦ สารบัญ ✦

หมวด ก

ก็แค่หมวกใบกระจิริด !
กบยู่อวดดี / กบมีถ่อมตัว
กระต่ายตื่นตูม
การผจญภัยของบิลลี่
กุกุไก่ปวดท้อง
กุงกิงตัวมอม
กุงกิงห้องผูก
กุงกิงรักเพื่อนบ้าน
กูรีกับกูระ

๑
๕
๙
๑๑
๑๕
๑๗
๑๙
๒๑
๒๓

หมวด ข

ขนมของแม่
ขมึ้นมึ่น ขยับยั้ง
ของขวัญแสนวิเศษ
ของเล่นเดินทาง
ขอหนูหลับหน่อย
ข้าวไข่เจียว เตียวเตียวอ่อยจัง
ชาวฟ่องซีโมโห !

๒๗
๒๙
๓๑
๓๓
๓๗
๓๙
๔๑

หมวด
ก

ความต้องการของหมีน้อย

๔๓

ความรู้สึกของตูบน้อย

๔๗

ความลับของเต้านม

๕๑

ความลับของสะเก็ดแผล

๕๓

ค้ำคาวค้ำคื่น

๕๗

คำพูดไม่ได้มีไว้ทำร้ายกัน

๖๑

คุณตาหนวดยาว

๖๓

คุณเต่าพูดเพราะ

๖๕

คุณแม่ขา อู๋มหน่อย

๖๗

คุณแม่ฟุ้งโต

๖๙

แค่คำรามนะนี่ !

๗๓

แครอทยักษ์ของบิลลี

๗๗

หมวด
จ

จ๊ะเอ๋... ฟู่ฟ่า

๗๙

จู้... จู้... ฉันมีความลับจะบอก

๘๑

หมวด
ฉ

ฉันทจะเก็บบ้างนะ

๘๕

ฉันทจะทำอย่างไรถ้าไม่มีเธอ

๘๗

หมวด

ช

เชื้อโรคไม่ได้มีไว้แบ่งปัน

๙๑

หมวด

ค

เด็กซื่อาย

เดวิดไปโรงเรียน

๙๓

๙๗

หมวด

ด

ดด

ตะลุยมพาง

ตัวเล็ก... ฉันรักเธอนะ

ตัวเลขไทยไก่เขี่ย

๙๙

๑๐๓

๑๐๕

๑๐๗

หมวด

ท

ทายซี ทายซี ฉันคือใคร

เท้าไม่ได้มีไว้เตะ

๑๐๙

๑๑๑

หมวด

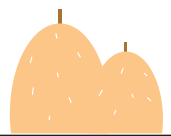
ฑ

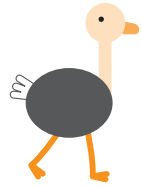
เธอจะยกโทษให้ฉันไหม

เธอชอบแปรงฟันหรือเปล่าจ๊ะ

๑๑๓

๑๑๗

หมวด
ไ

นกกระจอกเทศหาเพื่อน
นับหนึ่งถึงร้อย

๑๒๑

๑๒๕

หมวด
บ

บันทึกวันหยุด
บ้านนี้เหมือนฝึนกลางเมือง
บ้านพักทอง
แบ่ง " ฉัน " บ้างซิ

๑๒๗

๑๒๙

๑๓๑

๑๓๓

หมวด
ป

ป้อมแม่กล้วนน้ำ
ปัญหามตมด
เป็นเพื่อนกันนะ !
เปาะเปี๊ยะ อย่าใช้เยอะเยอะ
ไปจับปูนากัน
ไปเดินเล่น

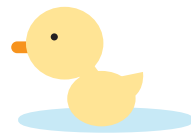
๑๓๕

๑๓๗

๑๓๙

๑๔๑

๑๔๓

หมวด
ฝ

ผมเป็นหมาป่าได้ไหมครับ

๑๔๗

หมวด

พ

พระจันทร์ร่อยไทม

๑๔๙

พ่อจ๊ะ พ่อจ๋า

๑๕๑

พี่เขี้ยวร้ายกับน้องชายตัวดี

๑๕๓

หมวด

พ

พินไม้ได้มีไว้กัด

๑๕๕

หมวด

ม

มนุษย์หิมะกับหุ่่นไล่กา

๑๕๗

มะเขือเทศยักษ์

๑๖๑

มังกรแปลงกาย

๑๖๓

ม้าน้อยร้องเพลง

๑๖๕

มาลดขยะกันเถอะ

๑๖๗

มาเล่นด้วยกันนะ

๑๖๙

มีหมีมาขายจ๋า

๑๗๓

มือไม้ได้มีไว้ตี

๑๗๗

เม่นหลบฝน

๑๗๙

เมล์็ดแครอท

๑๘๑

เมื่อรถเข็นเป็นขาของฉัน

๑๘๓

แม่จ๊ะ แม่จ๋า

๑๘๗

แม่มัดกับนางฟ้า

๑๘๙

แมลงปอจอมซน

๑๙๓

หมวด
ย

ยักษ์สองตน

ยามเช้า เบิกบาน

๑๙๕

๑๙๗

หมวด
วิ

รู้ใหม่ แบบนั้นมันสกปรก ! / อย่างะ แบบนั้นมันอันตราย !

รู้ใหม่...หนูชอบทำอะไรกับพ่อ

รู้ใหม่...หนูชอบทำอะไรกับแม่

เรามาเป็นเพื่อนกันนะ

๑๙๙

๒๐๑

๒๐๓

๒๐๕

หมวด
ล

ลูกจ๊ะ ลูกจ๋า

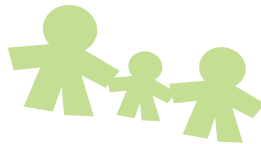
ลูกเจี๊ยบ 5 ตัว

ลูกเปิดลูกไก่เพื่อนรัก

เล่น...ร้อง ทำนองข้าว

เล่นกลางแจ้ง

เล่นริมน้ำ

๒๐๗

๒๐๙

๒๑๑

๒๑๓

๒๑๕

หมวด
ว

วันหยุดของบิลลี่

๒๑๗

๒๑๙

หมวด
ส

สงครามขนมหวาน

สวรรค์ดี... สวรรค์ดี

สัมผัส... จับดู รู้สึกอย่างไร

สามนักสู้

สี่เกลอพิสดาร

๒๒๑

๒๒๓

๒๒๕

๒๒๗

๒๒๙

หมวด
ห

หนังสือสัมผัส ชุติภูมิปัญญาไทย

หนูรู้นะ ไม่เล่นหรรอก

หมุนตัว คาถาวิเศษ

หัวผักกาดยักษ์

ทางไม่ได้มีไว้ให้ตั้ง

ห้าพี่น้องกับของเล่นใหม่

๒๓๑

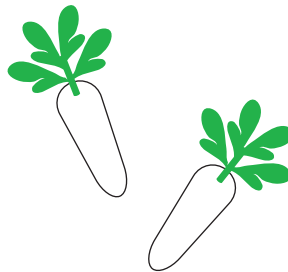
๒๓๓

๒๓๕

๒๓๗

๒๓๙

๒๔๑

หมวด
อ

อนูบาลข้างเบิ้ม

ออมสินפקทอง

อันไม่ไหว ขอไปด้วย

อัลเฟรด

อี่

อุจจ่อม

๒๔๓

๒๔๕

๒๔๗

๒๔๙

๒๕๑

๒๕๓

หมวด

อ

เอ๊ะ ! ทางของใคร

โอม... เพียง !

ไต่หยาเหม็นฉิ่ง

สูกน้อยซี๊แย

๒๕๕

๒๕๗

๒๕๙

๒๖๑

ก็แค่หมวกใบกระจริด !

เบ็กกี้ บลูม (เรื่องและภาพ)

สิริพงศ์ สุวรรณโกติน (แปล)

จากเรื่อง *Just a Wee Hat !* (อังกฤษ)

สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์คิดดี

พิมพ์ครั้งที่ ๓ , ๒๕๕๙

ปกอ่อน ๓๐ หน้า (๑๙ X ๑๙ ซม.),

๕๕ บาท

คุณหมีบปรวยน้ำเก่า ๆ อันหนึ่ง เธอจึงนำมาตกแต่งเป็นหมวก
สัตว์ในป่าต่างชื่นชมหมวกที่คุณหมีสวม คุณตุ่น คุณกระต่าย คุณนายนกฮูก
และสัตว์อื่น ๆ พวกมันประดิดขลุ่มหมวกสวมเหมือนคุณหมีบ้าง

หมวกกลายเป็นของเก๋ไก๋ บรรดาสัตว์ต่างพอใจที่จะสวมหมวกอยู่
ตลอดเวลา แม้ว่าเมื่อสวมหมวกแล้วจะทำให้ชีวิตประจำวันไม่สะดวกเหมือน
เดิมก็ตาม แต่พวกเขาก็ไม่ยอมถอดหมวก

พวกเขาอยากเล่นน้ำแต่ก็กลัวหมวกจะเสีย จึงได้แต่นั่งอยู่ริมน้ำโดย
ไม่ทำอะไรเลย อยู่ ๆ ก็มีลมแรงพัดหมวกของพวกเขาปลิวลงน้ำ สัตว์ทุกตัว
กระโจนลงน้ำเพื่อจะตามเก็บหมวกของตัวเอง แต่เมื่ออยู่ในน้ำแล้วพวกเขา
กลับพบว่าแท้จริงแล้วพวกเขาอยากเล่นน้ำมากกว่า จึงปล่อยให้หมวกลอย
น้ำไป

หมวกถูกสายน้ำพัดไปไกล จนกลายเป็นแค่ " หมวกใบกระจริด "
เท่านั้นเอง

ก็แค่หมวกใบกระจิดริด ! ลือให้เห็นถึงการเผชิญกับสิ่งที่ไม่คาดคิด เมื่อลมพัดหมวกที่พวกเขาชื่นชอบปลิวตกน้ำไป แม้จะเกิดความเสียดาย แต่พวกเขาก็พบสิ่งใหม่ที่น่าสนใจและสนุกมากกว่า

เด็ก ๆ มักพอใจกับของเล่นและมักจะเล่น ๆ ๆ ได้ตลอดเวลา เมื่อมีของเล่นก็ไม่ยอมให้ใครแย่งไป หรือการเล่นโดยไม่รู้เวลาล่วงเวลา เด็ก ๆ อาจถูกห้ามบ้าง และผู้ใหญ่ก็ไม่ควรจะตามใจเด็กไปเสียทุกเรื่อง โดยเฉพาะสิ่งที่ไม่เหมาะสม

หนังสือเล่มนี้เหมาะกับเด็กวัย ๔ ขวบขึ้นไป ซึ่งเป็นโอกาสทองที่จะปลูกฝังพัฒนาการด้าน การควบคุมอารมณ์ให้กับเด็ก ไม่เอาแต่ใจตัว อันเป็นหน้าตาบานหนึ่งที่สำคัญยิ่งของ " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญต่อไปในภายภาคหน้าเมื่อเขาโตเป็นผู้ใหญ่

ก็แค่หมวกใบกระจิดริด ! ใช้ภาพโทนสีหวานสะอาดตา บรรยายด้วยร้อยแก้วในลักษณะบุคคลที่สามเป็นผู้เล่า แทรกบทพูดของตัวละครแต่ละตัว ด้วยข้อความเดียวกัน เมื่อสัตว์แต่ละตัวได้รับคำชมจากเพื่อน ๆ ว่าหมวกสวยต่างก็ตอบด้วยประโยคเดียวกันว่า " ก็แค่หมวกใบกระจิดริด "

เด็ก ๆ จะรับรู้ได้จากบริบทของเรื่องว่าคำพูดนี้ไม่ได้หมายความว่า " เล็ก " หรือ " น้อย " เพียงอย่างเดียว แต่เป็นคำพูดในลักษณะของการถ่อมตนด้วย เช่น คุณนกพบปล่องไฟจึงนำมันไปตัดเป็นหมวกทรงสูงแล้วประดับด้วยดอกไม้มันใหญ่โตมาก แต่คุณนกก็ใส่มันอยู่ดี และพูดซ้ำแล้วซ้ำเล่าว่า " ก็แค่หมวกใบกระจิดริด "

ตัวละครที่ใช้สัตว์เป็นภาพแทนคนมีทั้งหญิงและชาย ผู้เขียนใช้สรรพนาม " เขา " และ " เธอ " แทนการระบุเพศ แต่บางครั้งก็เจาะจงลงไปในเรื่องเรียกเช่น คุณนายนกฮูก นากหนุ่ม ตัวละครเปิดขึ้นมาทีละตัว จนกระทั่งไป

รวมกลุ่มกันอยู่ริมแม่น้ำ

เมื่ออ่านเรื่องนี้ให้เด็กฟังเป็นกลุ่ม อาจให้เด็กแต่ละคนมีส่วนร่วมด้วยการพูดข้อความเดียวกันว่า " ก็แค่หมวกใบกระจิด " สวมรอยตัวละครแต่ละตัว จะทำให้รู้สึกเหมือนกำลังเล่นละคร หากคุณพ่อคุณแม่อ่านให้ลูกฟังเมื่อถึงตอนที่ตัวละครแต่ละตัวพูดก็อาจทำเสียงให้แตกต่างจะทำให้เด็กรู้สึกสนุกกับเสียงที่หลากหลาย และพร้อมที่จะเป็นผู้พูดประโยคนี้เองเมื่อเขาจำเนื้อเรื่องได้

" ชีวิตของข้าพเจ้าแจ่มชื่นเพราะด้วยอำนาจวรรณคดีและศิลปะ
โดยเฉพาะที่เป็นจริยศิลป์ และอริศิลป์ "

พระยาอนุমানราชชน
นักปราชญ์ด้านวัฒนธรรม

กบยู่อวดดี / กบมีถ่อมตัว

เกวลิน กายทอง (เรื่อง)

เชษฐัฐสุดา มีเงิน (ภาพ)

รพินทร์ ณ ถลาง, ผศ. (ถอดความเป็นภาษาอังกฤษ)

สำนักพิมพ์บ้านแปลน , ๒๕๕๐

ปกอ่อน ๒๔ หน้า (๒๔ X ๒๔ ซม.)

๗๕ บาท

กบยู่ไม่พอใจเพื่อนอย่างกบมีที่ทำอะไรก็ไม่ถูกใจไปเสียหมด ไม่ว่าจะเป็นเล่นต่อของแล้วของเล่นพังลงมา หรือตอนที่ทั้งคู่แข่งวิ่งแข่งแล้วแพ้ กบยู่ก็โทษว่าเป็นเพราะกบมี กบยู่ก็เลยหงุดหงิด

วันหนึ่ง ทั้งคู่ช่วยกันทำกล่องใส่ของเล่นด้วยกันแต่ทำไม่สำเร็จ กบยู่ก็หาว่าเป็นเพราะกบมี กบยู่ก็เลยแยกไปทำกล่องคนเดียว แต่ตัดกระดาษอย่างไร้ก็ทำให้เป็นกล่องไม่ได้ คราวนี้กบยู่ไม่รู้จะโทษใครเพราะทำอยู่คนเดียว

ส่วนกบมีถูกกบยู่ว่าให้บ่อย ๆ ก็คิดว่าตัวเองคงจะทำอะไรได้ไม่ดีสักอย่างเหมือนที่กบยู่ว่า วันนั้น เมื่อทั้งคู่ทำกล่องไม่สำเร็จแล้วกบยู่แยกตัวไป กบมีจึงนั่งทำกล่องอยู่ตามลำพัง ปรากฏว่ากบมีตัดกระดาษทำเป็นกล่องได้สำเร็จ กบมีภูมิใจมาก เดินยกกล่องไปหากบยู่

กบยู่ประหลาดใจที่กบมีทำกล่องได้ กบยู่จึงยอมให้กบมีช่วยทำกล่อง กบทั้งสองจึงกลับมาเล่นด้วยกันอีกครั้ง

กบยู่อวดดี / กบมีถ่อมตัว เป็นหนังสือสองภาษา (ไทย - อังกฤษ) เสนอในลักษณะ " นิทานกลีบหัว " คืออ่านได้ทั้งสองด้าน เมื่อพลิกด้านหลัง

ของหนังสือกลับหัวขึ้นมา (ด้านแรก " กบอยู่รอดดี " อีกด้านหนึ่ง " กบมี
ถ่อมตัว ") เหมือนเป็นหนังสือสองเล่มที่นำมาเย็บรวมกันโดยไม่มีปกหลัง
ทั้งสองเรื่อง เนื้อหาเป็นเรื่องเดียวกัน แต่ใช้การเล่าต่างมุมมองใน
ลักษณะตัวละครเป็นผู้เล่าเรื่องของตัวเอง เล่าออกมาตามความคิดและมุ
มมองที่แตกต่าง เหมือนการมองคนละด้านของเหรียญอันเดียวกัน

กบอยู่คิดว่า ฉันทำอะไรดีทุกอย่าง ถ้าอะไรต้องฟัง... ก็เพราะเธอนั้น
แหละ ส่วนกบมีก็คิดว่า ฉันทำอะไรไม่ดีสักอย่าง ถ้าอะไรต้องฟัง... ฉันผิ
หนังสือสะท้อนให้เห็นประการหนึ่งว่า การที่เด็กถูกตำหนิอยู่บ่อย ๆ จะทำให้
เด็กโทษตัวเอง ซึ่งจะส่งผลให้เด็กขาดความมั่นใจในตนเองได้

หนังสือจบลงตรงหน้าที่มาบรรจบกันด้วยความสมานฉันท์ เมื่อกบอยู่
ชมกบมีว่า " เธอเก่งจัง " กบมีก็บอกว่า " ให้ฉันช่วยเธอนะ " กบทั้งสองก็
กลับมาเล่นด้วยกันอีกครั้ง

กบอยู่รอดดี / กบมีถ่อมตัว นอกจากจะช่วยส่งเสริมให้เด็ก ๆ เห็น
คุณค่าของตัวเองแล้ว ยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการในด้านความไว้วางใจผู้อื่น
และการรู้จักอะไรถูกอะไรผิด

การเห็นคุณค่าของผู้อื่นจะทำให้เกิดความไว้วางใจ ซึ่งจะเป็นฐานใน
การสร้างสัมพันธภาพที่มั่นคงในอนาคต การได้เห็นมุมมองทั้งสองด้านและ
จบลงด้วยมิตรภาพที่ดีจะช่วยให้รู้ว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกผิด ควรหรือไม่ควร
ปฏิบัติ

" หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็ก นับตั้งแต่ตัวน้อยนิด
๒ ขวบขึ้นไป ผู้ใหญ่ก็ควรปลูกฝังให้เขาได้เรียนรู้ความสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วย
ความไว้วางใจ กบอยู่รอดดี / กบมีถ่อมตัว เป็นหนังสือส่งเสริมในเรื่องนี้ได้
อย่างละมุนละม่อม ด้วยการใช้ตัวอักษรบรรยายเพียงเล็กน้อย ส่วนการนำ

เสนอภาพเป็นลักษณะของการ์ตูน มีบอลลูกคำพูด บอลลูกความคิด และ
ใช้ตัวอักษรพิมพ์ต่างขนาดกัน ทำให้เห็นระดับความดังของเสียง รู้สึกได้เลย
ว่าลุ่มเสียงของความอวดดีมันดังอีกทีก็ ไม่น่าฟัง ตรงข้ามกับความสุภาพ

" ข้าพเจ้าเป็นสุขและเชื่อว่าใครก็ตามซึ่งมีรสนิยมในการอ่านหนังสือดี
ย่อมสามารถทนความเจียบเหงาในทุกแห่งได้ "

มหาตมะ คานธี

นักต่อสู้ด้วยอหิงสกรรมเพื่ออิสรภาพของอินเดีย

กระต่ายตื่นตูม

ตุ๊ปอง (เรื่อง)

นฤมล ตนะวารณสมบัติ (ภาพ)

สำนักพิมพ์แฮปปี้คิดส์

พิมพ์ครั้งที่ ๓ , ๒๕๕๒

ปกแข็ง ๒๔ หน้า (๒๐.๕ X ๒๑ ซม.)

๑๖๐ บาท

กระต่ายตื่นตูม เป็นนิทานอมตะที่ได้ถูกรุ่นแล้วรุ่นเล่าได้ฟังกันมา ปรากฏเป็นนิทานในรูปแบบต่าง ๆ นับไม่ถ้วน แต่ก็ยังเล่าให้เด็กรุ่นใหม่ฟังได้ด้วยลีลาใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ภาษาและการสร้างภาพที่โฉบเฉี่ยวแปลกใหม่ รสชาติที่ได้รับจะเกิดขึ้นไม่เพียงแต่จากเนื้อเรื่องเท่านั้น

ขณะที่บรรดาสัตว์กำลังเล่นกันอย่างสนุกสนาน " กระโดด กระดุ้ง กระดุ้ง หัวเราะ ตีพุง ในป่าละเมาะ " ก็เกิดเสียงตูมดังก้องอยู่หลังป่า กระต่ายหน้าตื่นตะโกนบอกเพื่อน ๆ ว่าฟ้าถล่มให้รีบหนี กระรอก กระแต ตัวตุ่น และสัตว์น้อยใหญ่ต่างวิ่งกันซุลมุนจนป่าป่วน

ทั้งหมดหนีมาเจอแม่ช้างใจดี แม่ช้างบอกให้เล่าให้ฟัง จากนั้นแม่ช้างจึงชวนเด็ก ๆ ให้ไปดูที่เกิดเหตุ ก็พบว่าที่แท้ก็เป็นเพียงลูกตาลหล่นตกลงมาจากต้นเท่านั้น บทสรุปของเรื่องจึงมีอยู่ว่า

แม่ช้าง ใจดี เตือนใจ

" จะเชื่อ อะไร

ต้องพินิจ พิเคราะห์ "

ภาพประกอบของนิทานเรื่องนี้ สร้างจากการใช้แป้งสีสดใสสวยมาปั้นเป็นบรรดาสัตว์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกระต่าย กระแต กระรอก งู เต่า นก และอีกมากมายหลายชนิด รวมทั้งแม่ช้างสีชมพู ให้ความรู้ลึกมีชีวิตชีวา มีฉากหลังเป็นป่าสีเขียว มีต้นไม้ใหญ่ ไม้ดอก ไม้ใบ ที่เสกสรรขึ้นมาจากแป้งปั้นเป็นหลัก ทำให้หนังสือภาพเจิดจ้าใจเด็ก ๆ ได้เป็นอย่างดี

ในการเขียน การเว้นวรรคเป็นคำ - คำ ทำให้อ่านง่าย เล่นกับเสียงอักษรและมีคำสัมผัสประปราย แม้จะเล่าแบบร้อยแก้วก็ตาม เด็ก ๆ จะได้สัมผัสกับท่วงทำนองของภาษาที่มีวรรณศิลป์ นอกจากนี้ยังมีการใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ในช่วงต้นต้น ใจไว้ เพื่อให้สื่อสารได้อารมณ์ยิ่งขึ้น ดังเช่นตอนหนึ่งในนิทานภาพเรื่องนี้

เห็นกระต่าย ตะโกน หน้าตื่น
อย่ามัวแต่ยืน ต้องตี ต้องเคาะ
" เร็ว เร็ว อย่าช้ารีบหนี
ฟ้าถล่มตุ้ม ที่ป่าละเมาะ "

เพียงเพราะลูกตาลหล่น จึงอลเวงไปทั่วทั้งป่า สุดท้ายก็ได้เรียนรู้ว่าจงพิจารณาให้ถ่องแท้ก่อนตัดสินใจอะไร คงสามารถชี้แนะให้เด็กเล็ก ๆ ได้รับความรู้ในเรื่องต้นก่อนว่า การคิดแบบรู้จักวิเคราะห์หรือมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) เป็นสิ่งสำคัญ แม้ว่าจะยังไม่ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตัวเอง เพราะหนูน้อยเล็กนัก แต่การไม่ชี้กั้วชี้ตื่นจนเกินไปก็เป็นสิ่งสำคัญสำหรับหนู ๆ มิใช่หรือ

การผจญภัยของบิลลี่

ไฮดี้ ดาเมอร์ส (เรื่องและภาพ)

กัญญารัตน์ วุฒิวัฒน์ (แปลและเรียบเรียง)

จากเรื่อง *Little Rabbit goes camping*

(เบลเยียม)

สำนักพิมพ์ตรีมิตร พับลิชชิง , ๒๕๕๒

ปกอ่อน ๒๘ หน้า (๑๙ X ๒๓ ซม.)

๙๕ บาท

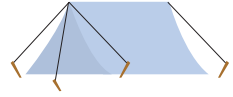
กระต่ายน้อยบิลลี่ออกเดินทางไปค้างแรมในป่า ระหว่างทางได้พบเพื่อน ๆ บิลลี่บอกกับเพื่อน ๆ ว่าเขาจะไปผจญภัยในป่าตามลำพัง คินนั้นหลังจากตั้งเต็นท์เสร็จและเตรียมจะเข้านอน ก็มีเสียงอะไรบางอย่างเล็ดลอดเข้ามาในเต็นท์ บิลลี่โผล่หน้าออกไปดูในความมืด พบเงาประหลาดบางอย่างทำให้บิลลี่กลัวจนต้องวิ่งหนีออกจากเต็นท์ไป

รุ่งเช้า เพื่อน ๆ ชวนกันไปเยี่ยมบิลลี่ในป่า แต่บิลลี่ไม่อยู่ที่เต็นท์เพื่อน ๆ เป็นห่วงมากเพราะไม่รู้ว่บิลลี่หายไปไหน ต่างพากันออกตาม แต่แล้วก็พบว่าบิลลี่กลับมาหลับสบายอยู่ที่บ้านนั่นเอง

บิลลี่เล่าความตื่นเต้นจากการผจญภัยให้เพื่อน ๆ ฟัง ทำให้เพื่อน ๆ อยากไปผจญภัยในป่าบ้าง ทั้งหมดจึงยกขบวนไปพักแรมในป่าด้วยกันโดยมีบิลลี่ร่วมไปด้วย

เพื่อน ๆ ต่างตั้งเต็นท์นอน แต่บิลลี่ยังไม่หายหวาดกลัวจากคินก่อนจึงชวนแม่เตี๊ไ้ไปสร้างบ้านนอนบนต้นไม้ ตกตึกคินนั้น มีเสียงค้างควาบิน

ใกล้ ๆ เต็นท์ พวกเพื่อน ๆ ต่างก็กลัว ไม่กล้านอนในเต็นท์ ต่างพากันไปนอนที่บ้านบนต้นไม้ของบิลลี

พวกกระทายทั้งหมดนอนเบียดกันในบ้านแคบ ๆ บนต้นไม้ จนกระทั่งหลับไป บิลลีรู้สึกว่าการผจญภัยกับเพื่อน ๆ หลาย ๆ คน สนุกกว่าการผจญภัยตามลำพังเยอะเลย

การผจญภัยของบิลลี ใช้ภาพกระทายเป็นตัวละครแทนคน บอกเล่าถึงการใช้ชีวิตในสังคม ต้องการสื่อให้เด็ก ๆ เห็นว่า การอยู่ร่วมกันคือจุดเริ่มต้นของสังคมแห่งความสุข

จุดเริ่มต้นที่เด็กจะพบเพื่อนมากหน้าหลายตาคือการเข้าโรงเรียน (โรงเรียนอนุบาลหรือศูนย์เด็กเล็กนั้นแหละ) เด็ก ๆ จะเริ่มมีเพื่อน มีสังคมที่กว้างขึ้นนอกเหนือจากบุคคลในครอบครัว เขาจะต้องพบกับผู้คนที่หลากหลาย มีกฎกติกา การเปิดมุมมองให้เด็ก ๆ เห็นว่าการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนหลาย ๆ คนนั้นสนุก จะช่วยให้เด็กมีทัศนคติทางบวกในการเข้าสังคม

ก่อนที่จจะรู้ว่ามิตรภาพและการอยู่ร่วมกันนำมาซึ่งความสุข เด็กจะรู้สึกตื่นเต้นเช่นเดียวกับการผจญภัยของบิลลีนั้นแหละ เพราะเขาจะได้พบปะกับผู้คนและสภาพแวดล้อมใหม่ มันจึงเป็นการผจญภัยที่ยิ่งใหญ่ แล้วที่สุดเขาก็จะได้รู้ว่าการมีชีวิตในสังคมเราจะขาดเพื่อนไม่ได้ เพราะการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนหรือเล่นกับเพื่อน ๆ จะทำให้เด็กเกิดทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ รู้จักเข้าใจความรู้สึกของคนอื่น ทำให้เด็กเกิดพัฒนาการทางสังคม

บอกได้ว่าเพื่อพัฒนา " หน้าต่างแห่งโอกาส " สำหรับเด็กแล้ว ผู้ใหญ่จะอ่านหนังสือเรื่องนี้ให้เด็กฟัง หรือให้เด็กหัดอ่านเองก็ได้ นอกจากได้รับความสนุกแล้ว สิ่งดีงามที่เด็กจะได้ซึมซับรับรู้ที่โดดเด่นก็เห็นจะเป็นเรื่องของการรู้จักไว้วางใจและผูกพันกับผู้คน ที่ขยายวงกว้างออกไปจากครอบครัว

ซึ่งมีคุณค่าต่อชีวิตของเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือเพื่อนในโรงเรียน เด็กปฐมวัย
ที่ได้ใช้ชีวิตในศูนย์เด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาลคือกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมจะ
กับหนังสือเล่มนี้

" หากจะปรับให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งปัญญา
จำเป็นต้องเร่งสร้างวัฒนธรรมการอ่าน
ให้เป็นวัฒนธรรมของชาติ และทำให้เกิดทั่วแผ่นดิน "

ศ.นพ. ประเวศ วะสี
ราษฎรอาวุโส

กูกูโกไปวดห้อง

ตุ๊ปอง (เรื่อง)

นฤมล ตนะวรรณสมบัติ (ภาพ)

สำนักพิมพ์แฮปปี้คิดส์

พิมพ์ครั้งที่ ๔ , ๒๕๕๑

ปกแข็ง ๒๘ หน้า (Big Book , ๔๐ x ๔๐ ซม.)

๕๕๐ บาท

กูกูโกชอบกินลูกกวาดหลากสีเพราะอร่อยดี จู๊ ๆ กูกูโกก็ไปวดห้อง แม่โก้จึงพากูกูโกไปหาหมอ ขณะที่กูกูโกนั่งรอบำหมอมืออยู่หน้าห้อง ลูกกวาด ลูกกบ ลูกนกแก้ว และลูกนกกระจิบ ต่างก็นั่งร้องไห้รอหมอเพราะมีอาการปวดท้องเช่นเดียวกัน

บำหมอมือช่วยรักษาลูกสัตว์จรจัด และบอกว่าที่ปวดท้องเพราะกินลูกกวาดสีสวยสีฉูดฉาด ลูกกวาดพวกนี้มีสารพิษปน เด็ก ๆ ต้องระวังให้ดี

กูกูโกไปวดห้อง นำเสนอภาพสีสันสดใส จากงานปั้นรูปสัตว์นานาชนิด ดูแปลกตา น่ารักร่าเอ็นดู ส่วนถ้อยคำดำเนินเรื่องเน้นความคล้องจอง เป็นเสียงที่ให้อารมณ์ ดังเช่น

กูกูโกกินลูกกวาด สีฉูดฉาด แดงแปด เขียวปี
กูกูโกมีความสุข หัวเราะสนุก " ยู๊ฮู... อร่อยดี "
ฉับพลันกูกูโกไปวดห้อง กูกูโกนั่งร้องไห้คราง อี๊ อี๊

.....

รูปเล่มของหนังสือเรื่องนี้ จัดว่าเป็นหนังสือภาพขนาดใหญ่ (Big Book) มีน้ำหนักมาก คงเหมาะกับเปิดทางให้เด็ก ๆ อ่านด้วยกันเป็นกลุ่ม (โดยผู้ใหญ่ช่วยจับหนังสือเล่มใหญ่เปิดให้เด็ก ๆ ที่ละหน้า ๆ) เด็ก ๆ คงตื่นตาตื่นใจไม่น้อย จากภาพและตัวหนังสือขนาดใหญ่ซึ่งจะดึงดูดความสนใจของเด็กได้เป็นอย่างดี แต่ก็มีราคาแพงตามขนาด

สำหรับใครมีข้อจำกัดทางงบประมาณ ทางสำนักพิมพ์ได้จัดพิมพ์เป็นเล่มเล็กด้วย ทั้งในรูปแบบของปกแข็งและปกอ่อน ราคาที่ย่อมเยาลง

เรื่องของการกิน " นม " เพราะความเอิร์ดอร่อย เป็นเรื่องที่ผู้ใหญ่แทบทุกบ้านต้องรบรากับความอยากของเด็ก กู้กัไปปวดท้อง สอนเรื่อง ฝึกฝึกเกี่ยวกับอาหาร เป็นความรู้ด้านโภชนาการภาคผู้เยาว์ที่น่าจะได้ปลูกฝังแต่เล็กแต่น้อย วัย ๒ - ๓ ขวบ ก็ต้องเริ่มบอกกันแล้วในสังคมบริโภคนิยมของกินไร้ใจเด็กมากเหลือเกิน

กุงกิงตัวมอม

มนฤดี ทองกลอย (เรื่อง)
ชาตรี ศรีพลแผ้ว (ภาพ)
สำนักพิมพ์แฮปปี้คิดส์
พิมพ์ครั้งที่ ๙ , ๒๕๕๒
ปกอ่อน ๒๔ หน้า (๒๔ X ๒๔ ซม.)
๘๕ บาท

วงการผลิตหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยของไทยและต่างประเทศ มีส่วนหนึ่งที่มุ่งหมายจะใช้เป็นสื่อเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กในเรื่องของสุขภาพอนามัย หนังสือที่มีเด็กหญิงกุงกิงเป็นตัวเอกในชุดส่งเสริมสุขนิสัย นับเป็นหนังสือในลักษณะดังกล่าว

สำหรับ กุงกิงตัวมอม ก็เป็นหนังสือที่บอกให้รู้ว่าเราต้องทำความสะอาดร่างกายทุกวัน ด้วยการอาบน้ำ

เรื่องราวในชีวิตประจำวันของกุงกิง กุงกิงชอบออกไปเล่นจนตัวมอมแล้วเมื่อกลับเข้าบ้านเธอก็อาบน้ำทุกครั้ง แต่วันหนึ่ง กุงกิงเล่นจนตัวเลอะกลับมา แม่บอกให้ไปอาบน้ำ แต่กุงกิงเข้านอนทันทีโดยไม่ยอมอาบน้ำ ครั้นถึงเช้าวันรุ่งขึ้น กุงกิงตื่นสาย ไปโรงเรียนโดยไม่ได้อาบน้ำอีก เพื่อน ๆ จึงไม่ยอมเข้าใกล้กุงกิงเพราะกุงกิงตัวเหม็น ไม่เพียงแค่นั้น วันนั้นกุงกิงยังรู้สึกคันไปทั้งตัว

กุงกิงขึ้นรถเร็วไว

เพื่อน ๆ สงสัย "เหม็นกลิ่นอะไรน้ำ..."

ไม่มีใครอยากนั่งชืด
ทำจมูกพุดพิด " กลิ่นกุงกิงนี่นา ! "
เข้าเรียนแต่เช้าจนบ่าย
กุงกิงกลุ่มใจเริ่มคันแขนขา
ทั้งตัวจากหัวถึงเท้า
กุงกิงนั่งเกาตลอดเวลา

พอเลิกเรียนกลับมาถึงบ้าน กุงกิงก็ร้องไห้สารภาพกับแม่ว่าหนูไม่ได้
อาบน้ำ คุณแม่จึงให้กุงกิงไปอาบน้ำจนรู้สึกสบายตัว แล้วก็ให้สัญญากับแม่
ว่าจะอาบน้ำเข้าเย็นทุกวัน จะได้ไม่เหม็น ไม่คัน " เย็นสบายจริง ๆ จ้า "

กุงกิงตัวมอม ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้การรู้จักดูแลตัวเอง ฟังพาดตนเอง
รู้จักหน้าที่ของตนเอง สามารถทำกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองได้ โดยเฉพาะ
ในเรื่องของสุขอนามัย โดยรวมก็คือ การรู้จักช่วยเหลือตัวเอง (Self Help)
ซึ่งจำเป็นที่เด็กจะต้องเรียนรู้ตั้งแต่ ๒ - ๓ ขวบขึ้นไป

กล่าวได้ว่าหนังสือเล่มนี้ช่วยเปิด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ของ การรู้
จักช่วยเหลือตัวเอง ในด้านสุขอนามัยส่วนบุคคล ซึ่งเด็กจะต้องเรียนรู้ในการ
จัดการกับความต้องการของตนเอง กับสิ่งที่ถูกที่ควร อันเป็นการสร้างสุขนิสัย
และวินัยในชีวิตประจำวัน

กุงกุงท้องผูก

มนฤดี ทองกลอย (เรื่อง)
ชาติรี ศรีพลแผ้ว (ภาพ)
สำนักพิมพ์แฮปปี้คิดส์
พิมพ์ครั้งที่ ๑๑ , ๒๕๕๒
ปกอ่อน ๒๔ หน้า (๒๔ X ๒๔ ซม.)
๘๕ บาท

เด็กมีประเด็นเรื่องสุขภาพอนามัยที่ต้องรู้จักดูแลและปฏิบัติตนหลายประการ ประเด็นหนึ่งที่เด็กน่าจะเรียนรู้ก็คือสุขอนามัยในด้านการขับถ่าย ดังปัญหาท้องผูกของเด็กหญิงกุงกุง

ปัญหาของกุงกุงเกิดขึ้นก็เพราะ กุงกุงชอบกินขนมและอาหารเกือบทุกอย่าง แต่ไม่ชอบกินผักกับผลไม้ เจอผักที่ไร้กุงกุงก็แอบคายทิ้ง ผลไม้กุงกุงก็ว่าเปรี้ยว ไม่อร่อยเหมือนขนม คุณแม่จะหว่านจะปลอบอย่างไรกุงกุงก็ไม่ยอมกิน

วันหนึ่งกุงกุงปวดท้องเพราะท้องอืด เข้าห้องน้ำอยู่นานก็ถ่ายไม่ออก คุณแม่จึงอธิบายถึงประโยชน์ของผักกับผลไม้พร้อมแนะวิธีดูแลสุขภาพอนามัย จากนั้นมากุงกุงก็ปรับเปลี่ยนนิสัยมากินผักกับผลไม้ กุงกุงก็เลยไม่ท้องผูกอีกเลย

วันหนึ่งกุงกุงปวดท้อง
ได้แต่นั่งร้องครางดัง " อี้...อี้... "
ท้องอืดอืดอัดเกินไป

กุงกิงกลุ้มใจ ทำยังไงดี

.....

แม่รีบเดินเข้าไปหา
" โอ๊ะโอ... ลูกจำ ไม่เป็นไรคนดี
ปวดท้อง ท้องอืด ท้องผูก
ก็เป็นเพราะลูกไม่กินผักนะซี
พืชผักประโยชน์หลากหลาย
วิตามินมากมาย เกลือแร่มากมาย
กากใยในผักผลไม้
ช่วยให้ขับถ่ายสะดวกคล่องดี "

กุงกิงท้องผูก เป็นหนังสือภาพสำหรับเด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาพและโภชนาการ ที่เด็กต้องเรียนรู้เพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องจึงจะ " สบายท้อง ไม่ต้องร้องไห้ อี้ออกง่าย... ง่าย อารมณ์ดี... ดี "

หนังสือเล่มนี้ช่วยเปิด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในด้าน การรู้จักช่วยเหลือตัวเอง (Self Help) รู้ว่าจะต้องทำอะไร กินอย่างไร จึงจะมีประโยชน์และทำให้มีการขับถ่ายที่ดี ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กที่ต้องปลูกฝังและฝึกฝนให้เป็นนิสัย เพื่อให้เด็กเติบโตอย่างมีสุขภาพอนามัยดี อันจะเป็นต้นทุนสำหรับการพัฒนาเรื่องอื่น ๆ ได้อย่างเต็มศักยภาพต่อไป

กุงกุงรักเพื่อนบ้าน

มนฤดี ทองกลอย (เรื่อง)

ชาตรี ศรีพลแผ้ว (ภาพ)

สำนักพิมพ์แฮปปี้คิดส์

พิมพ์ครั้งแรก , ๒๕๕๒

ปกอ่อน ๒๔ หน้า (๒๔ X ๒๔ ซม.)

๘๕ บาท

หนังสือเล่มนี้อยู่ในชุดส่งเสริมทักษะทางสังคม โดยมีหนูน้อยกุงกุงเป็นตัวละครนำผู้อ่านรุ่นปฐมวัยไปสู่การเรียนรู้ในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ขยายวงออกไปจากครอบครัวของตัวเอง โดยเรื่องนี้จะกล่าวถึงการมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน

กุงกุงอยู่บ้านในวันหยุด พี่ลูกตาลข้างบ้านแวะเอาขนมมาฝาก เมื่อกุงกุงเห็นยายนวลเดินหิ้วตะกร้าผ่านหน้าบ้าน กุงกุงก็เข้าไปช่วยถือตะกร้าแล้วเดินตามยายนวลไปส่งที่บ้าน ถึงบ้านยายนวล กุงกุงเห็นตาม้วนกำลังตากผ้าอยู่ กุงกุงก็เข้าไปช่วย ตายายเห็นกุงกุงมีน้ำใจจึงแบ่งข้าวหลามในตะกร้าให้กุงกุงเป็นรางวัล หนังสือมีรูปภาพเขียนด้วยสีน้ำ และข้อความที่มีสัมผัสพอให้ได้จังหวะในการอ่าน ฟังแล้วรื่นหู

กุงกุงรีบเดินออกไป

" หนูช่วยถือให้ นะจ๊ะยายจ๋า "

พอเดินถึงบ้านยายนวล

ก็เห็นตาม้วนกำลังตากผ้า

วางของแล้วเดินเข้าไป

" หนูช่วยตากให้ นะจ๊ะตากำ "

กุงกิงช่างมีน้ำใจ

ตายายจึงให้ข้าวหลามกลับมา

พอกลับมาบ้าน คุณแม่ทอดไก่เสร็จพอดี เป็นของที่คุณแม่เตรียมจะเอาไปฝากเพื่อนบ้าน กุงกิงจึงอาสาเอาไก่ทอดไปฝากเพื่อนบ้าน พวกเขาเพื่อนบ้านต่างก็ชื่นชมความมีน้ำใจของกุงกิง

เพื่อนบ้านชื่นชมกุงกิง

น่ารักจริง ๆ ชอบชื่นอาสา

แบ่งปันด้วยความเต็มใจ

ไม่หวังสิ่งใด มีน้ำใจนักหนา

กุงกิงรักเพื่อนบ้าน เป็นอีกหนึ่งเล่มที่เด็กจะได้เรียนรู้ความสัมพันธ์กับผู้คนด้วยมิตรจิตมิตรใจไมตรี มีทั้ง " การให้ " และ " การรับ " กับเพื่อนบ้านเรือนเคียง ทำให้เด็กได้เรียนรู้การพึ่งพาอาศัยกันกับคนในชุมชนเดียวกัน กล่าวได้ว่าหนังสือภาพเล่มนี้ช่วยเปิด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ของทักษะทางสังคมหรือความรู้ความเข้าใจในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ซึ่งเด็กวัย ๓ - ๕ ปี ควรได้รับการเรียนรู้ และหน้าต่างบานนี้ยังขยายไปสู่การสร้างค่านิยมในด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การแบ่งปัน อันจะนำไปสู่การพึ่งพาอาศัยกันในยามจำเป็น ซึ่งมีความหมายสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมอย่างยิ่ง

กูริกับกูระ

ริเอโกะ นาคางาวะ (เรื่อง)

ยูริโกะ โอโมะระ (ภาพ)

พรอนงค์ นิยมคำ (แปล)

จากเรื่อง *Guri and Gura (Guri to Gura - ญี่ปุ่น)*

สำนักพิมพ์แพรวเพื่อนเด็ก

พิมพ์ครั้งที่ ๗ , ๒๕๕๒

ปกแข็ง ๒๘ หน้า (๒๖ X ๑๙ ซม.)

๑๗๕ บาท

หนูนาสองตัว กูริกับกูระเข้าไปในป่าเพื่อหาอาหาร ขณะที่เดินหาอาหารอยู่นั้นก็พบกับ " ไซไบใหญ่เบ้อเริ่ม " ทั้งสองอยากจะนำไซไบนี้กลับไปทำขนมไซที่บ้าน แต่ไซไบใหญ่เกินไป นำกลับบ้านไม่ได้

กูริกับกูระตัดสินใจกลับไปนำอุปกรณ์ต่าง ๆ มาทำขนมไซในป่า หลังจากที่ใช้ไซไล่กระต่ายจนเตาแล้ว ทั้งคู่นั่งร้องเพลงรอให้ขนมไซสุก กลิ่นของขนมไซหอมฟุ้งไปทั่ว บรรดาสัตว์ต่าง ๆ ในป่าต่างก็มายืนรอบ ๆ กระเพาะด้วยความสนใจ

ขนมไซสุกเป็นสีเหลืองฟูน่ากิน กูริกับกูระแบ่งขนมไซให้เพื่อนเหล่านี้นกินด้วยกันอย่างเอร็ดอร่อย

ขากลับ กูริกับกูระใช้เปลือกไซมาทำเป็นรถขนของขับกลับบ้านด้วยความสุข

กูริกับกูระ ใช้ภาพสีสดใส สวาดลงบนพื้นขาว และใช้ถ้อยคำง่าย ๆ บางช่วงมีจังหวะของการสัมผัสเสียง อ่านแล้วสนุกชวนติดตาม บรรยายถึงความผูกพันของหนูทั้งสองด้วยเพลงที่กูริกับกูระชอบร้องร่วมกัน

" ...สองเราหนูนา ชอบทำอาหารนะ

สองเราหนูนา ชอบกินด้วยกันจ๊ะ... "

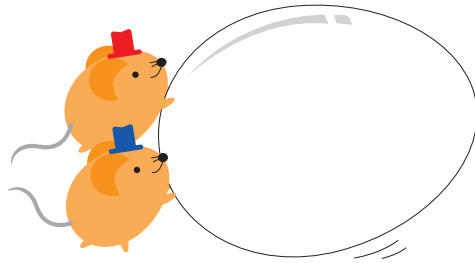
เนื้อหานอกจากจะกล่าวถึงความผูกพันของหนูทั้งสองแล้ว ยังสอดแทรกเรื่องการส่งเสริมให้เด็ก ๆ รู้จักแบ่งปันให้กับผู้อื่น เมื่อบรรดาสัตว์พากันมารอขนมไข้อยู่รอบกระทะพร้อมกับทำจมูกฟุดฟิดด้วยความอยากกิน กุริกับกระก็แบ่งขนมไข้ให้กับสัตว์เหล่านั้น สว่างสัมพันธภาพเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากคนใกล้ตัว

เมื่ออ่านหนังสือเรื่องนี้ให้เด็กฟัง คุณพ่อคุณแม่หรือคุณครูอาจตั้งคำถามเป็นระยะ ๆ ให้เด็กช่วยตอบ เช่น " กุริกับกระเอาไข้ใส่ตะกร้าไม่ได้เพราะไข้ใบใหญ่เกินไป จะลืงกลับบ้านก็กลัวแตก จะทำอย่างไรดีเอ่ย ? " หรือ " เปลือกไข้แข็งมาก จะเอาไข้ข้างในมาทำขนม จะแกะเปลือกไข้อย่างไรดีหนอ ? " ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดของพวกเขาก่อนจะทราบการเฉลยจากเนื้อหาของหนังสือ

ช่วงท้าย ก่อนที่กุริกับกระจะเดินทางกลับ มีข้อความเชิญชวนให้เด็ก ๆ เสนอความเห็น " ลองทายซิว่า กุริกับกระเอาเปลือกไข้ไปทำอะไรเอ่ย... " ก่อนที่จะพบคำตอบในหน้าถัดไป คุณพ่อคุณแม่หรือคุณครูที่อ่านเรื่องนี้ให้เด็กฟัง เมื่อถึงตอนนี้อาจหยุดฟังความคิดของเด็ก ๆ อาจได้ความคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างจากหนังสือได้

กุริกับกระ เป็นหนังสือที่สนุก ปลุกพลังของการเรียนรู้ในเรื่องของความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อันเนื่องมาแต่ความผูกพันไว้วางใจกัน ซึ่งเป็นหน้าต่างบานต้น ๆ ของ " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็กนับแต่ปฐมวัยพร้อม ๆ ไปกับสร้างเสริมจินตนาการที่บางคนคิดว่าต้องรอให้เด็กโตอีกสัก

หน้อยค่อยสอนค่อยสร้างกัน นักสร้างสรรค์หนังสือสำหรับเด็กชาวอาทิตย์
อุทัยบอกให้เราได้ว่า การสร้างเสริมจินตนาการสามารถนึกเข้าไปพร้อมกับ
กับสาระสำคัญในเรื่องอื่น อยู่ที่ " ฝีมือ " ว่ามีมากน้อยเพียงใดในการ
รังสรรค์หนังสือสำหรับเด็ก

" ถ้าอยากจะให้ลูกฉลาด คุณแม่คุณพ่อควรจะเล่นนิทาน
ให้ลูกฟังเป็นประจำ และถ้าจะให้ลูกฉลาดมากยิ่งขึ้น
ต้องเล่นนิทานให้ลูกฟังหลาย ๆ เรื่อง "

อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์
นักวิทยาศาสตร์เอกของโลก

ขนมของแม่

กฤษณะ กาญจนานภา (เรื่อง)

วชิราวรรณ ทับเสือ (ภาพ)

สำนักพิมพ์แพรวเพื่อนเด็ก

พิมพ์ครั้งที่ ๒ , ๒๕๕๒

ปกแข็ง ๓๒ หน้า (๒๓ X ๒๔.๕ ซม.)

๒๑๕ บาท

ขนมที่อร่อยสำหรับลูกคือขนมที่แม่ทำให้ลูก มีชื่อเรียกง่าย ๆ ว่า "ขนมของแม่"

แม่หมีทำขนมอร่อยให้ลูกหมีชิมพร้อมกับใส่ตะกร้าให้ลูกหมีนำไปฝากลุงข้างเพื่อนของแม่ ระหว่างทางลูกหมีพบนกฮูกจิวนอนอ่อนแรงอยู่ริมทาง เพราะหาอาหารไม่ได้ทั้งคืน ลูกหมีจึงแบ่งขนมให้กินจนฮูกจิวมีแรงบินกลับไป ฮูกจิวบอกว่าจะกลับไปบอกแม่ให้ทำขนมอร่อยแบบนี้บ้าง

ลูกหมีมีความสุขที่ได้ช่วยฮูกจิว เมื่อเดินต่อมาก็พบกระต่ายกับหมูน้อยกำลังช่วยลูกแมวให้ลงจากต้นไม้ ลูกหมีจึงเข้าไปช่วยอีกแรงจนแมวลงจากต้นไม้ได้ กลิ่นหอมของขนมในตะกร้าทำให้แมวอยากกิน ลูกหมีจึงชวนเพื่อนทั้งสามชิม ด้วยความอร่อยจึงชิมกันจนหมดตะกร้า

ลูกหมีตกใจที่ขนมที่แม่ทำตั้งใจให้นำไปฝากลุงข้างหมดเกลี้ยงแล้ว ส่วนลูกแมว หมูน้อยและกระต่ายน้อยก็ตกใจเช่นกัน ต่างพากันวิ่งกลับบ้านของตน ลูกหมีจึงหิ้วตะกร้าเปล่าไปบ้านลุงข้าง

ลุงข้างไม่ว่าอะไร กลับให้ลูกหมีช่วยทำขนมกันใหม่ ตั้งใจจะให้นำ

กลับไปฝากแม่หมี ระหว่างที่ลูกหมีอยู่บ้านลุงข้างนั้น ฮูกน้อย ลูกแมว หมูน้อยและกระต่ายน้อยต่างก็หอบขนมกันมาคนละถุงให้ลูกหมี ล้วนบอกว่า เป็นขนมของแม่ให้เอามาฝากลูกหมี

ลูกหมีกับเพื่อน ๆ เลยนั่งกิน " ขนมของแม่ " พร้อมกับลุงข้าง ถึงตอนกลับ ทุกคนก็ยังหิ้วขนมกลับไปฝากคุณแม่ที่บ้านด้วย

นี่คือเรื่องราวของ **ขนมของแม่** หนังสือที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ๓ ขวบขึ้นไป ในช่วงวัยอนุบาลก็ให้ผู้ใหญ่อ่านให้ฟัง วัยประถมก็เริ่มอ่านเองได้สาระสำคัญที่เด็กจะได้เรียนรู้ก็คือเรื่องของการแบ่งปันและช่วยเหลือกัน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของบานหนึ่งใน " หน้าต่างแห่งโอกาส " ของการพัฒนาเด็กปฐมวัย นั่นคือบานที่ว่าด้วย " การรู้จักผูกมิตร " ที่ฟังปลูกฝังในเรื่องการรู้จักแบ่งปันให้เพื่อน ผู้อื่น การปลูกฝังความเข้าใจในเรื่องนี้จะเป็นรากฐานให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นผู้ที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจเมตตา ซึ่งเป็นพื้นฐานที่พ่อแม่ควรปลูกฝังให้ลูกตั้งแต่อายุในช่วงวัย ๓ - ๕ ปี

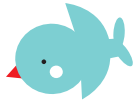
การสอนเด็กผ่านเรื่องราวที่สนุก จะทำให้เด็กมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง จากความรู้สึกเพลิดเพลินเจริญใจ อันเนื่องมาจากหนังสือภาพ

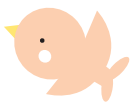
ขมึนมัน ขยันยิ่ง

เอื้อพร สัมมาทิพย์ , ผศ. และคณะ (เรื่อง)
พัชชา ดิษยพันธ์ (ภาพ)
สำนักพิมพ์ฟ้าส แอท คิตส์ , ๒๕๕๒
ปกแข็ง ๒๔ หน้า (๒๕.๕ X ๒๕.๕ ซม.)
๑๖๕ บาท

นิทานดอกสร้อย เป็นชื่อชุดงานที่ทางสำนักพิมพ์พัฒนาขึ้นมาจากบทดอกสร้อยสุภาสิตที่คุณปู่คุณทวด คุณย่าคุณยายได้เรียนได้ท่อง และมีหลายบทยังจดจำขึ้นใจมาจนถึงทุกวันนี้ เช่น " เด็กเอ๋ยเด็กน้อย ความรู้เรายังด้อยเร่งศึกษา... " " แมวเอ๋ยแมวเหมียว รูปร่างประเปรียวเป็นนักหนา... " ดอกสร้อยสุภาสิตเป็นคำร้อยกรองที่มุ่งหมายให้ใช้เป็นแบบสอนอ่าน " จินตกระวีนิพนธ์ " ในสมัยรัชกาลที่ ๕ กวีหลายท่านได้ร่วมกันร้อยกรองขึ้นเมื่อปีสองปีมานี้ กระทรวงวัฒนธรรมได้จัดพิมพ์ขึ้นอีกครั้ง หลายสำนักพิมพ์ก็ได้จัดพิมพ์ขึ้นใหม่ในราคาย่อมเยา นำที่ผู้ปกครองและคุณครูอนุบาลจะนำมาอ่านออกเสียงดัง ๆ ให้เด็กฟัง จังหวะจะโคน คำคล้องจองของร้อยกรองความไพเราะของถ้อยคำ จะกล่อมเกล้าเด็กได้เป็นอย่างดีพร้อม ๆ ไปกับคติสอนใจ

สำหรับเรื่อง **ขมึนมันขยันยิ่ง** เป็นหนังสือภาพที่แต่งขึ้นเป็นร้อยแก้วจากแก่นเรื่องของดอกสร้อยสุภาสิตบทที่ชื่อ " นกขมึนเหลืองอ่อน "

ปักเอ๋ยปักชิน
.....เพราะพากเพียรชอบที่มีกำลัง

นกขมึนเรื่อเรื่องเหลืองอ่อน.....
เป็นที่ตั้งตนรอดตลอดเอย

เรื่องราวมีอยู่ว่า นักขมื่นตัวหนึ่งขยันคาบเปลือกไม้ใบหญ้ามาสักร้างอย่างพิถีพิถัน จัดวางเรียงใบหญ้าซ้อนกันทีละใบ ๆ เพื่อให้รังแข็งแรง บรรดานกต่าง ๆ พากันหัวเราะเยาะหาว่าขมื่นทำงานช้า เพราะนกอื่น ๆ ทำรังกันเสร็จหมดแล้ว แต่ขมื่นยังทำรังได้ไม่ถึงครึ่ง

บรรดาเพื่อนนกมาชวนนกขมื่นไปเล่น ขมื่นก็ไม่ไป จะทำงานให้เสร็จ แม้ยามอากาศร้อนก็ไม่หยุดพัก จนในที่สุดขมื่นก็ได้รังที่หนาอุ่นและแข็งแรง

เมื่อถึงฤดูผสมพันธุ์ เกิดพายุใหญ่พัดสิ่งของกระจัดกระจาย รังของนกอื่น ๆ ถูกพายุพัดพังเสียหายหมด มีเพียงรังของนกขมื่นเท่านั้นที่ยังต้านแรงพายุได้

นกต่าง ๆ แปลกใจ พากันมารูมถามขมื่นว่าสร้างรังอย่างไรจึงได้แข็งแรงนัก ขมื่นบอกกับนกเหล่านั้นว่า " ฉันไม่ได้มีวิธีพิเศษอะไรหรอก ขอเพียงมีความตั้งใจและความพยายามก็พอ... แล้วต้องมุ่งมั่นทำงานกว่าจะสำเร็จด้วยนะ "

นกทั้งหลายจึงกลับไปสร้างรังใหม่ของตนขึ้นมาตามที่นกขมื่นแนะนำ หนังสือภาพเล่มนี้กล่าวถึงนกหลายชนิด นอกจากรูปภาพของนกขมื่นแล้ว เด็ก ๆ ก็จะได้เห็นนกขุนทอง นกกาเงน นกปรอด นกกระเต็น และนกกระจอก ที่สวยงามแตกต่างกันไป

ขมื่นมั่นขยันยิ่ง เหมาะสำหรับเด็ก ๔ - ๖ ขวบ วัยที่จำเป็นต้องปลูกฝังในเรื่องของ ความขยันขันแข็ง ซึ่งเป็นเรื่องที่ถูกที่ควรที่พึงสอนเด็ก ไม่ว่าจะ เป็นแนวคิดใดในเรื่องของการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ทั้ง " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย และในการสังเคราะห์คุณธรรมออกมาได้ ๘ ประการ ที่พึงปลูกฝังเด็ก ของกระทรวงศึกษาธิการ ประการแรกก็คือ ขยัน อันจะเชื่อมโยงกับคุณธรรมในเรื่องของความประหยัด ความซื่อสัตย์ ได้เป็นอย่างดี

ของขวัญแสนวิเศษ

พวงทิพย์ ศิลาสานต์ (เรื่อง)

รพีรัฐ นพคุณ (ภาพ)

สำนักพิมพ์พาส พับลิชชิ่ง , ๒๕๕๑

ปกแข็ง ๑๔ หน้า (Board Book , ๒๐.๕

X ๒๐.๕ ซม.)

๒๕๐ บาท

หนังสือเล่มนี้ใช้เทคนิคการออกแบบจัดหน้าพิเศษ ตั้งแต่ปกที่เป็นเหมือนกล่องของขวัญมีริบบิ้นติดไว้ จะเปิดอ่านก็ต้องดึงริบบิ้น (ซึ่งเป็นกระดาษติดลึกลงไป) ออก ภายในเล่มก็จะมีกล่องของขวัญสำหรับเปิดออกดูว่าภายในเป็นรูปและคำว่าอะไร ด้วยการให้สัตว์แต่ละชนิดทยอยกันปรากฏบนหน้ากระดาษพร้อมกล่องของขวัญ

วิธีการอ่านสำหรับเด็กน้อยก็จะได้สนุกกับการอ่านคำถามเดียวกันซ้ำ ๆ แต่เปลี่ยนรูปไปเป็นหมา แมว หมี ลิง ผึ้ง " อะไรเอ่ย ของขวัญแสนวิเศษของฉัน หายซี หายซี หายถูกไหมเอ่ย " อีกด้านหนึ่งของหน้ากระดาษเป็นรูปกล่องของขวัญที่สามารถเปิดกระดาษออกดูคำตอบและภาพได้

เด็ก ๆ จะได้เรียนรู้ว่าของขวัญที่แสนวิเศษของหมาคือกระดูก ของแมวคือปลา ของหมีคือน้ำผึ้ง... ไปจนกระทั่งถึงตัวเด็กหญิง เมื่อเปิดกล่องของขวัญออกมาดูก็จะเป็นหนังสือ ของขวัญของพ่อแม่ก็คือ " ตัวฉัน " และหน้าสุดท้ายจึงเป็นหน้าแรกที่ถามว่า " แล้วของขวัญของเธอละ คือ.. อะไร "

เด็กกำลังจะได้เรียนรู้ถึงความผูกพันระหว่างตัวหนูกับพ่อแม่ โดยผ่านสิ่งที่เป็น " ของขวัญแสนวิเศษ " ของสัตว์แต่ละชนิด ซึ่งก็คือสิ่งที่ดีกับ

แต่ละคนนั้นไม่เหมือนกัน มันเป็นความสัมพันธ์อันมีคุณค่ากับแต่ละคน
นั่นเอง

หน้าตาบานแรกในชีวิตมนุษย์ ที่ควรได้รับและได้เรียนรู้คือเรื่อง
ของ การสร้างความผูกพัน การได้รับความรักความอบอุ่นจะเป็นพื้นฐานที่ดี
ของการมีความรักความผูกพันให้กับผู้อื่น ส่วนเด็กที่มีปัญหาในเรื่องความ
ผูกพันเมื่อโตขึ้นก็จะมีปัญหาต่อไป เช่น ไม่สามารถผูกพันกับผู้อื่นได้

หนังสือที่น่าอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยในยุคนี้ ไม่ว่าจะ เป็นของไทยหรือ
ต่างประเทศ พบว่ามีอยู่ค่อนข้างมากที่เน้นในประเด็นของความผูกพัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือความผูกพันระหว่างเด็กกับคุณพ่อคุณแม่ ซึ่งอาจจะใช้ตัว
ละครเป็นสัตว์น่ารัก ๆ แทนตัวเด็ก เช่น เป็นลูกไก่ เป็นน้องหมี และใน
บรรดาหนังสือที่ส่งเสริมหน้าตาแห่งโอกาสในการพัฒนาเด็กปฐมวัยบานนี้
ของขวัญแสนวิเศษ เป็นหนังสือที่น่าเสนอได้น่าอ่านที่สุดเล่มหนึ่ง

ของเล่นเดินทาง

เพ็ญศรี สุขโสภณ (เรื่อง)

ประทีป หนองปลาหม้อ (ภาพ)

จำนงศรี หาญเจนลักษณ์ , คุณหญิง (ให้คำ
ภาษาอังกฤษ)

สำนักพิมพ์มูลนิธิเด็ก

พิมพ์ครั้งที่ ๔ , ๒๕๕๒

ปกแข็ง ๗๒ หน้า (๑๕ X ๑๕ ซม.)

๑๑๕ บาท

ชายคนหนึ่งพบขอนไม้ลอยน้ำมา จึงนำมาสร้างเป็นเรือใช้งาน เมื่อต้องทำงานหนักก็ใส่ล้อให้เรือแล้วทำเป็นรถลาก เมื่อเขาพบควายจึงใช้ควายลากรถเทียมเกวียน ระหว่างทางเขาต้องเผชิญกับอุปสรรคนานาแต่เขาก็ไม่ย่อท้อ

จากเดิมที่มีควายเพียงตัวเดียวก็มีเพิ่มเป็นสองตัว แล้ววันหนึ่งเขาก็ได้พบกับคนรัก ทั้งคู่อยู่ร่วมกันจนมีลูกสองคน

อยู่มาวันหนึ่ง ควายหายไปจากคอก เด็กชายคนพี่จึงออกตามหาสัตว์ต่าง ๆ ในป่าก็ช่วยกันบอกทาง ในที่สุดเด็กชายก็ได้พบกับควายของตน ซึ่งมีลูกน้อยเพิ่มขึ้นมาอีกหนึ่งตัว เด็กชายจึงพาควายทั้งสามเดินทางกลับโดยมีสัตว์ต่าง ๆ ในป่าร่วมเดินทางมาส่งถึงบ้าน จากนั้นก็มีการเลี้ยงฉลองกัน ก่อนที่ทุกอย่างจะคืนสู่ความปกติสุข

ของเล่นเดินทาง เป็นหนังสือภาพสองภาษา (ไทย - อังกฤษ) หนังสือใช้คำน้อย ภาษาไทยใช้เพียง ๒ คำ ต่อภาพตลอดทั้งเล่ม เช่น

" ไถ่ถาม "

" เห็นไหม "

" อยู่ไหน "

" ทางโน้น "

.....

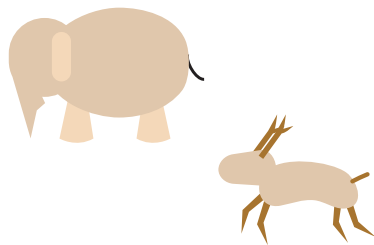
ภาพงามกับคำง่าย ที่สื่อความหมายได้เต็ม ๆ เมื่ออ่านอย่างต่อเนื่อง จะให้ความรู้สึกที่ตรงตามเหมือนอ่านบทกวี ภาพประดิษฐ์จากท่อนไม้และกิ่งไม้ที่นำมาทำเป็นของเล่น มีทั้งเรือ รถลาก คน ควาย บ้าน ต้นไม้ และสัตว์ต่าง ๆ สีของภาพใช้เพียงสีเดียวคือสีน้ำตาลซึ่งเป็นสีของเนื้อไม้ จัดวางบนพื้นขาว การจัดหน้าสะอาดตา

ของเล่นเดินทาง เปิดหน้าต่างแห่งโอกาสในการพัฒนาเด็กด้าน ความผูกพัน ความมั่นใจ และจินตนาการ ให้แก่เด็ก ๆ ในเรื่องนี้ใช้ภาพตัวละคร "ควาย" เป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งที่เด็กชายรักและผูกพัน ซึ่งอาจหมายถึงของเล่น คน หรือสิ่งใดก็ตามที่เด็กชายผูกพันมาตั้งแต่เกิด เมื่อสิ่งที่รักและผูกพันหายไป เด็กชายจึงออกตามหา

ขณะที่ออกตามหาสิ่งที่ตัวเองรักและผูกพัน เด็กชายก็ได้พบเพื่อนใหม่ ๆ ซึ่งเกื้อกูลกันด้วยการบอกทาง สัมพันธภาพระหว่างตนและผู้อื่นเด่นชัดขึ้น เมื่อบรรดาสัตว์ในป่าพากันมาส่งเด็กชายถึงบ้านแล้วยังร่วมฉลองกัน ส่งเสริมทัศนคติทางบวกให้เด็ก ๆ เรียนรู้ที่จะไว้วางใจผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากบุคคลใกล้ตัว

จุดมุ่งหมายอย่างหนึ่งที่ผู้เขียนปรารถนาจะเห็นจากการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ ระบุไว้ในช่วงท้ายของหนังสือนอกเหนือจากส่วนที่เป็นเนื้อหาคือ

" เธอยิ้มก็ครั้ง มีคำถามก็คราว กับเรื่องราว ของเล่นเดินทาง...
เธอก็อาจเสกสร้างได้ วันที่ไฟในตัวเธอแรงกล้ากว่านี้ ขอมอบสิ่งดีที่สุด
จุดฝันเธอให้โชติไชน แต่ความฝันอันอ่อนโยนวัยเยาว์ "

" สิ่งหนึ่งที่สามารถทำให้เกิดแรงบันดาลใจ
ของบุคคลสำคัญของโลกที่ได้สรรค์สร้างนวัตกรรมที่ก้าวหน้า
ให้แก่มนุษยชาติมากที่สุด คือ การอ่าน เนื่องจากการอ่าน
เป็นสิ่งที่เปิดโลกความคิด ช่วยโยงโยงองค์ความรู้ต่าง ๆ
ให้มารวมอยู่ในหนังสือเพียงเล่มเดียว
ซึ่งง่ายต่อการทำความเข้าใจ
และกระตุ้นความสนใจได้อย่างไม่สิ้นสุด "

ดร. นลินี ทวีสิน

ผู้อำนวยการสถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา (ไอเอฟดี)

ขอหนูหลับหน่อย

รินนา คณานัฐฉนน์ (เรื่องและภาพ)

สำนักพิมพ์แพรวเพื่อนเด็ก

พิมพ์ครั้งที่ ๕ , ๒๕๕๒

ปกแข็ง ๒๔ หน้า (๒๓.๕ X ๒๓.๕ ซม.)

๒๐๐ บาท

การอ่านหนังสือภาพของผู้ใหญ่กับเด็กนั้นไม่เหมือนกัน ผู้ใหญ่สนใจที่หัวเรื่อง บทเรียนที่ได้รับ หรือประโยชน์ของหนังสือ แต่เด็กมองที่ภาพ ความเคลื่อนไหว และรายละเอียดในภาพ ความต่อเนื่องของเรื่องราว นี่คือนิสัยที่ผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสือภาพสำหรับเด็กอธิบาย และกล่าวถึงสาระสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ในช่วงวัยประมาณ ๘ - ๑๐ เดือน เด็กทุกคนจะแสดงความสนใจหนังสือภาพ และหนังสือภาพที่เหมาะสมกับเด็กวัยนี้ ควรจะเป็นภาพเหมือนรูปสัตว์ ผัก ผลไม้ และสิ่งอื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน

ผู้เชี่ยวชาญย้ำว่า ภาพสำหรับเด็กเล็กในวัยดังกล่าวนี้ ควรจะเป็นภาพเหมือนจริง วาดโดยศิลปินฝีมือดี มีความสวยงาม ดูแล้วรู้สึกประทับใจ

ขอหนูหลับหน่อย สร้างสรรค์ภาพในลักษณะภาพเหมือนจริง เห็นท่วงท่าธรรมชาติการหลับของสัตว์ชนิดต่าง ๆ มีทั้งลูกแมว ลูกหมา ลูกนก ค้างคาว ยีราฟ ช้างน้อย ลูกหมู เต่า ปลา แล้วก็มีคำถามว่า เด็ก ๆ ละจะหลับแบบไหนดี คำแนะนำท้ายสุดก็คือ " เด็ก ๆ นอนหลับกับแม่ดีที่สุด " พร้อมกับภาพเด็กน้อยนอนหลับตาพริ้มอย่างมีความสุขในอ้อมกอดของคุณแม่

การนอนหลับสำหรับสัตว์ต่าง ๆ เป็นอย่างไร ชวนให้เด็กสงสัย
อยากรู้อยากเห็น แล้วก็ได้อ่านภาพประกอบน่ารัก ค้างคาบหลับห้อยหัว เताหลับ
ในกระดอง เป็นต้น **ขงหนูหลับน้อย** ให้ภาพเหล่านี้ ประกอบคำอธิบาย
สั้น ๆ และมีวลีคำถามเป็นระยะ เมื่อเด็กอ่านหนังสือภาพเล่มนี้ แง่นอนเด็ก
จะดูรายละเอียดของภาพที่มีความสวยงามและเหมือนจริง ทั้งลักษณะของ
ลายเส้นและการเลือกใช้สี กอปรกับกิริยาอาการของสัตว์และคนเวลาหลับก็
ดูสุขสบาย เพราะได้พักผ่อน

หนังสือเล่มนี้เหมาะอย่างยิ่งสำหรับเด็กวัยไม่เกิน ๓ ขวบ หนูน้อย
จะได้ซึมซับสุนทรียภาพของรูปภาพที่สวยงาม ได้เรียนรู้เรื่องของ **ความรัก**
ความผูกพัน โดยเฉพาะกับคุณแม่ และยังได้รับการปลูกฝังให้ **ใฝ่รู้ มีความ**
สนใจใฝ่รู้ ซึ่งเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่รู้จักสงสัย เกิดคำถาม
และอยากได้คำตอบ

ข้าวไข่เจียว เดี่ยวเดี่ยวอร่อยจัง

พรอนงค์ นิยมคำ (เรื่อง)

ภัทรีดา ประสานทอง (ภาพ)

สำนักพิมพ์วาดดาว , ๒๕๕๐

ปกแข็ง ๒๘ หน้า (Big Book , ๔๐ x ๔๐ ซม.)

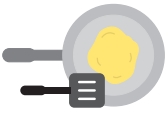
๕๕๐ บาท

เรื่องของกินที่ใกล้ตัวเด็ก แต่ใช้ตัวละครเล่าเรื่องเป็นสัตว์นานาชนิด ลีลารูปวาดสไตล์แบบเด็ก ๆ สบายตา น่ารัก เรื่องราวง่าย ๆ มีอยู่ว่า บรรดา สัตว์ในหมู่บ้านประชุมเห็นพ้องกันว่า วันหยุดนี้จะพากันไปเที่ยวป่าพร้อมกับ ทำอาหารง่าย ๆ กิน ทั้งหมดตกลงกันว่าจะทำ ข้าวไข่เจียว เพราะทำง่าย และอร่อย

ถึงวันเดินทาง แมว หมา หมู หนู กระต่าย และนก เดินกันไป ร้อง เพลงกันไปอย่างสนุกสนาน พอถึงริมบึงใหญ่จึงจัดสัมภาระ หุงข้าว แล้ว ช่วยกันเตรียมส่วนผสมของไข่เจียว เช่น ต้นหอมก็ต้อง ซอย ซอย ซอย มะเขือเทศก็ต้องหั่น หั่น หั่น ดอกโสนก็ต้อง เด็ด เด็ด เด็ด ฯลฯ

ทุกอย่างพร้อมแล้วก็จัดการ เทน้ำมันลงกระทะ... ฉ่า ! รอจนกระทะ ร้อน.. ฉี่ ! เทไข่ใส่ผัดลงไป... ฉู ! ใช้ตะหลิวพลิกไข่... ฉับ ! ประเดี๋ยว เดียวก็ได้ไข่เจียวที่เหลืองฟูน่ากิน ทั้งหมดตักข้าวตักไข่กินกันอย่างเอร็ดอร่อย จากนั้นก็เที่ยวเล่นกัน จนกระทั่งเย็นจึงเดินทางกลับอย่างมีความสุข

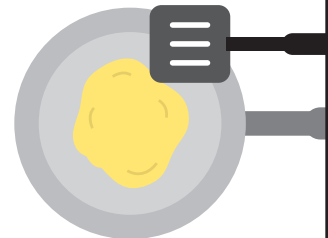
หนังสือเล่มนี้เป็น Big Book ที่บรรจุรูปภาพขนาดใหญ่และตัว หนังสือก็เห็นได้ชัด ๆ เหมาะสำหรับอ่านร่วมกัน (shared reading)

ระหว่างเด็ก ๆ กับคุณครู วิธีอ่านที่ขึ้นไปทีตัวอักษรทีละพยางค์ แล้วก็ให้เด็ก ๆ ผลัดกันอ่านซ้ำอีกครั้ง กระตุ้นให้ได้อ่านอย่างถ้วนทั่ว ถามตอบพูดคุยกับเด็ก แล้วก็โยงเหตุการณ์ในเรื่องเข้ากับชีวิตจริง ยิงเรื่อง **ข่าวไข่เจียว เดี่ยว เดี่ยวอร่อยจัง** ก็จะยิงโยงได้ง่าย เพราะเด็ก ๆ วัยอนุบาลน่าจะรู้จักไข่เจียวกัน ถ้วนหน้า และบางคนก็ได้ลองหัดทำหรือเล่นเจียวไข่กันมาแล้ว

เด็กตัวน้อย ๆ ที่ได้มีส่วนร่วมในการทำอาหารง่าย ๆ จะช่วยทำให้มั่นใจในตัวเอง และวางใจในผู้อื่นที่มีส่วนร่วมกับตน ซึ่งความไว้วางใจในตัวเองและผู้อื่นเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ ที่จะสามารถสร้างความสัมพันธ์หรือความร่วมมือกับผู้อื่นได้ ผู้รู้ทางจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก ย้ำว่าเป็นสิ่งที่เราจะต้องเสริมสร้างให้แก่เด็กตั้งแต่วัยต้น ๆ ของชีวิต นับแต่วัย ๒ - ๓ ขวบ เลยทีเดียว กล่าวได้ว่าเป็น " หน้าต่าง " บานแรก ๆ ที่ควรเปิดให้ " โอกาส " ในการพัฒนาเด็กที่ผู้ใหญ่ต้องใส่ใจ

และในช่วงขวบปีแรก ๆ นี้เอง เด็ก ๆ ก็สามารถได้ซึมซับรับเอาการเรียนรู้เรื่องภาษา ถ้อยคำที่ให้เสียง ให้ความรู้สึก จะผ่านเข้าสู่การเปิดรับของเด็กได้เป็นทบทวีคูณ หากผู้เล่าหรือผู้อ่านออกเสียงดัง ๆ ให้เด็กฟัง และใส่ " ศิลปะการสื่อสาร " เพิ่มเข้าไป เพราะคลังภาษาของเด็กพร้อมจะจดจำคำที่มีชีวิตชีวา

ชาวฟ่องซีโมโห !

Joseph Theobald (เรื่องและภาพ)

รุ่งอรุณ สัมผัสชลิต (แปล)

จากเรื่อง *Marvin Gets MAD !* (อังกฤษ)

สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์คิดดี

พิมพ์ครั้งแรก . ๒๕๕๒

ปกอ่อน ๒๘ หน้า (๒๔ X ๒๔ ซม.)

๘๘ บาท

เรื่องแต่งเพื่อเด็กเรื่องนี้วางวัตถุประสงค์ไว้ชัดเจน และเสนอได้อย่างสนุก ด้วยการทำให้เรื่องดูเกินจริง แต่นั่นแหละ... เทียบได้กับพฤติกรรมของเด็กหรือใครก็ตามที่ไม่รู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง

รูปภาพที่เล่นกับสามสีเป็นหลัก ได้แก่ สีขาว สีเขียว และสีแดง เล่าเรื่องราวของลูกแกะสองตัว คือ ชาวฟ่องกับปุยหนู่น ทั้งสองได้พบต้นแอปเปิ้ลใหญ่ ชาวฟ่องอยากได้แอปเปิ้ลลูกหนึ่งแต่ลูกแอปเปิ้ลอยู่สูงมาก กระโดดอย่างรักเื้ออ้มไม่ถึง ชาวฟ่องจึงได้แต่รอให้แอปเปิ้ลตกลงมาเอง ชาวฟ่องเฝ้ารอนกระทั่งหลับไป แต่เมื่อตื่นขึ้นมาก็พบว่าปุยหนู่นกำลังกินแอปเปิ้ลลูกนั้นอยู่

ชาวฟ่องโกรธมาก แม้ปุยหนู่นจะขอโทษเพราะไม่รู้ว่าเป็นของไว้ก่อนแล้ว แต่ชาวฟ่องก็ไม่หายโมโห ย้ำอยู่แต่ว่า " ฉันจะเอาแอปเปิ้ลลูกนั้น ! " ความโกรธจัดทำให้ชาวฟ่องมีเขี้ยวดุ ๆ เขา เล็บ และหาง งอกออกมา ชาวฟ่องกระเทิบดอกไม้ พุงชนลำไ้ไก่ ไ้ไล่ตะเพิดเบ็ด และไล่จับหางวัว เขาคำรามพร้อมกับกระเทิบเท้าอย่างรุนแรง จนแผ่นดินแยกออกจากกัน

ชาวฟ่องตกลงไปในรอยแยก เขาต้องอยู่ใต้พื้นดินที่มีมืดมิดอย่างโดด

เดี๋ยวเพราะหาทางออกไปไม่ได้ ความโกรธค่อย ๆ หายไป ชาวผ่องเริ่มคิดถึงปยุ่น

ปยุ่นตามมาจนพบ เธอขอโทษชาวผ่องพร้อมกับนำแอปเปิ้ลลูกใหม่มาให้ ทั้งคู่จึงกลับไปเล่นด้วยกันอีกครั้ง

เหตุการณ์กลับมาเป็นปกติอีกครั้ง ชาวผ่องไปพบต้นสาเล่ และอยากได้ลูกสาเล่... เหตุการณ์จะเป็นอย่างไรกับความอยากได้ครั้งใหม่ของชาวผ่อง หนังสือจบค้างไว้เพียงเท่านี้...

ชาวผ่องซีโมโห ! บอกเล่าพฤติกรรมโกรธของเด็กหรือใครก็ตามที่มักจะเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน เด็ก ๆ ได้เรียนรู้เชิงอุปมาว่า อาการมีเชื้อเขา เล็บ และหางงอกออกมายามโกรธ เปรียบได้กับคนเวลาโกรธที่ตัวลั่นมือลั่น สีหน้าบูดบึ้ง ดวงตาแทบถลน น้้นแหละ แล้วเมื่อแสดงพฤติกรรมต่อมาได้แก่ การกระเทีบบดอกไม้ ฟุ้งชนเล่าไก่ เสียงดังไล่ตะเพิดเบ็ด ไล้งับหางวูว ก็เหมือนกับคนเราเวลา " พาล " อันเนื่องมาจากความโกรธแล้วก็กระเทีบบดทำลายข้าวของ บิดประตูตึงปัง แล้วที่สุดก็พบว่าไม่น่าทำอย่างนั้นเลย หากไม่อยากเป็นอย่างนั้นก็ต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ ระวังอาการที่จะนำไปสู่อะไรร้าย ๆ

ช่วงเวลาของ " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในเรื่องการควบคุมอารมณ์คือช่วง ๓ - ๕ ปี เด็ก ๆ ควรได้รับการปลูกฝังในเรื่อง การรู้จักควบคุมอารมณ์ ไม่เอาแต่ใจตัว รู้จักรอคอย ด้วยการไม่ตามใจเด็กมากเกินไป ไม่ตามใจในสิ่งที่ไม่เหมาะสม และหากลวิธีฝึกให้เด็กรู้จักควบคุมอารมณ์ความต้องการของตนเอง ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญต่อไปในอนาคต ชาวผ่องซีโมโห ! คงช่วยเสริมความเข้าใจในเรื่องนี้ให้แก่เด็ก ๆ ได้ไม่น้อย

ความต้องการของหมีน้อย

เตจัน เบโกวิก , ไซมอน มารินโควิก (เรื่อง)
ดูสัน พาฟลิก (ภาพ)

วรางคณา (แปล)

จากเรื่อง *Needs (Potrebe)* - เซอร์เบีย

สำนักพิมพ์อักษรา ฟอริ คิดีส์ , ๒๕๕๙

ปกอ่อน ๒๔ หน้า (๑๖ X ๑๗ ซม.)

๕๕ บาท

หมีน้อยตื่นขึ้นมาพร้อมกับเสียงท้อร้อง เขาต้องการอาหารเช้าที่อร่อยและมีประโยชน์ ตอนที่อากาศร้อน หมีน้อยต้องการน้ำมะนาวเย็น ๆ มาคลายร้อน แต่เมื่อถึงฤดูหนาว มีลมหนาวพัด หมีน้อยก็ต้องการเสื้อกันหนาวมาสวมใส่ให้ร่างกายอบอุ่น

หมีน้อยสวมเสื้อกันหนาวเข้ามาในบ้าน เขารู้สึกร้อน จึงต้องการถอดเสื้อหนาวออก แต่หมีน้อยก็ไม่ลืมที่จะแขวนไว้ในตู้เสื้อผ้า

ตอนที่หมีน้อยอยู่บ้านคนเดียว หมีน้อยรู้สึกเหงา ต้องการให้เพื่อน ๆ มาเล่นด้วย แต่เมื่อเพื่อน ๆ มาแล้วกลับทะเลาะกันเสียงดัง หมีน้อยเลยไม่สนุก จึงแอบไปวาดรูปอยู่ตามลำพัง

เมื่อหมีน้อยปวดท้องก็ต้องการกระโถน และเมื่อตอนที่หมีน้อยเล่นจนมอมแมม เขาก็ต้องการน้ำมาชำระล้างร่างกาย หมีน้อยออกไปเที่ยวนอกบ้านเล่นโยนกิ่งไม้อย่างสนุก แต่เมื่อเล่นทั้งวันกลับมาก็นอนเหนื่อย หมีน้อยก็เลยต้องการนอนหลับพักผ่อน

แล้วแม็กก็เข้ามาในห้อง ให้สิ่งๆ ที่หมีน้อยต้องการเป็นประจำทุกคืน นั่น

คือ จูบราตรีสวัสดิ์ที่แก้มของหมีน้อย

ความต้องการของหมีน้อย เป็นเรื่องราวของหมีน้อยในสถานการณ์ต่าง ๆ พร้อมกับชักชวนให้เด็ก ๆ คาดเดาว่าขณะนั้นหมีน้อยต้องการอะไร เริ่มจาก " เช้านี้ หมีน้อยตื่นขึ้นมาพร้อมกับเสียงท้อกร้อง ลองทายสิว่า หมีน้อยต้องการอะไร ? " คำตอบซ่อนอยู่หลังกระดาษที่พับไว้ในลักษณะ flip flap book เมื่อเปิดดูก็จะได้รับคำตอบ

ภาพสีสดใส จบลงในหนึ่งหน้า มีข้อความบรรยายสั้น ๆ ลงท้ายด้วยคำถามเดียวกันว่า " ลองทายสิว่า หมีน้อยต้องการอะไร ? " ให้เด็ก ๆ ดูภาพแล้วมีส่วนร่วมในการตอบคำถามก่อนจะพบกับคำตอบของหมีน้อย มีลักษณะเหมือนการเล่นทายปัญหา เนื้อหาไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง ผู้อ่านจะเริ่มอ่านจากหน้าไหนก่อนก็ได้โดยไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับตามเลขหน้า

หนังสือมีการแทรกการสอนด้าน การช่วยเหลือตัวเองของเด็ก (Self Help) ซึ่งได้แก่ความมีวินัย เมื่อหมีน้อยรู้สึกร้อน เขาต้องการถอดเสื้อกันหนาวออก แต่ก็ไม่ลืมที่จะแขวนไว้ในตู้เสื้อผ้า นอกจากนี้ยังส่งเสริมในด้านความผูกพันระหว่างเด็กกับแม่ในช่วงท้าย เพราะสิ่งที่หมีน้อยต้องการเป็นประจำก่อนนอนทุกคืนก็คือการจูบราตรีสวัสดิ์จากแม่

เด็ก ๆ อาจไม่กล้าบอกความต้องการของตัวเองให้ผู้ใหญ่รับรู้ ความต้องการของหมีน้อย ช่วยส่งเสริมให้เด็กมั่นใจที่จะบอกถึงความต้องการของตัวเอง ขณะเดียวกันก็ได้สอดแทรกเรื่องของสิ่งที่ถูกที่ควร ความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กไปด้วย

เมื่ออ่านหนังสือเรื่องนี้ให้เด็กฟังแล้วชวนให้เด็กตอบคำถาม เช่น ถ้าเป็นหนู หนูต้องการ... หนูจะอย่างไรจ๊ะ จะช่วยให้เด็ก ๆ พุดหรือทำในสิ่งที่ตนคิด สร้างความมั่นใจในการบอกถึงความต้องการของตัวเอง ซึ่งเป็นหน้าต่างบานเดียวกับการสร้างความไว้วางใจ ที่เด็กควรได้รับการปลูกฝังแต่ยังเยาว์ โดยปรับให้เหมาะกับวัฒนธรรมของเรา

✦ ✦
" การอ่านทำคนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ "

✦ เซอร์ ฟรานซิส เบคอน ✦
นักปรัชญาชาวอังกฤษ

ความรู้สึกลูกของตุบน้อย

เดจัน เบโกวิก , ไชมอน มารินโควิก (เรื่อง)
ดูสัน พาฟลิก (ภาพ)
วรางคณา (แปล)
จากเรื่อง *Feelings* (Osecanja - เซอร์เบีย)
สำนักพิมพ์อักษรา พอร์ คิตส์ , ๒๕๕๙
ปกอ่อน ๒๔ หน้า (๑๖ X ๑๗ ซม.)
๕๕ บาท

ความรู้สึกลูกของตุบน้อย เป็นหนังสือในชุดเดียวกับกับ **ความต้องการของหมีน้อย** ของนักเขียนเรื่อง นักเขียนภาพ ที่มเดียวกันจากทางประเทศเซอร์เบีย เป็นเรื่องที่ว่าด้วยอารมณ์ความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กต้องเผชิญ โดยอาศัยตัวละคร "ตุบน้อย" แทนตัวเด็ก

ตุบน้อยมีความสุขที่ได้เล่นลูกโป่ง แต่ลูกโป่งก็ลอยไปโดนชนเม่นจนลูกโป่งแตก ตุบน้อยก็เลยเศร้าเสียใจ เมื่อแมวเหมียวเอากระดูกของตุบน้อยไป ตุบน้อยก็รู้สึกโกรธ แต่เมื่อได้กระดูกคืนมา ตุบน้อยก็รู้สึกดีใจ ตุบน้อยรู้สึกผิดที่ขึ้นไปเหยียบบ้านของครอบครัวกุกโก่จนเลอะเทอะ แต่เมื่อตุบน้อยวาดรูปให้สมาชิกในครอบครัวกุกโก่เป็นการไถ่โทษแล้ว ตุบน้อยก็รู้สึกภาคภูมิใจที่ได้ทำอะไรดี ๆ

พ่อแม่ของตุบน้อยมีแต่ดูแลน้องจนตุบน้อยรู้สึกอิจฉา แต่ตุบน้อยก็รักน้องมาก วันหนึ่งตุบน้อยเห็นเพื่อนหมูน้อยวิ่งตัดหน้ารถไปเก็บลูกบอล ตุบน้อยก็รู้สึกตกใจกลัวว่าหมูน้อยจะถูกรถชน แต่เมื่อหมูน้อยไม่เป็นอะไร ตุบน้อยก็รู้สึกโล่งอก

และแล้วเมื่อถึงวันที่ได้เลี้ยงฉลองวันเกิด เป็นการจบเรื่องด้วยคำถาม

แรกที่คุณหนูผู้อ่านต้องลองตอบเอาเอง

ความรู้สึกของตบ่น้อย มีลักษณะเป็นคำถามเชิงชวนให้ทายถึงความรู้สึกต่าง ๆ ของตบ่น้อยที่เกิดขึ้นในขณะนั้น เริ่มด้วยเหตุการณ์แรก ถามว่า " ตบ่น้อยกำลังมีความสุข ลองทายสิว่าทำไมเขามีความสุข ? " หนังสือมีลักษณะเป็น flip flap book เมื่อพลิกหน้ากระดาษที่พับไว้ก็จะพบคำตอบที่ซ่อนอยู่ เช่น เมื่อถามว่าทำไมเขามีความสุข คำตอบก็คือ " เขากำลังเล่นสนุกกับลูกโป่งอยู่นะสิ " จากนั้นก็จะเป็นคำถามถึงความรู้สึกต่าง ๆ ของตบ่น้อย มีทั้งโกรธ ดีใจ ภาคภูมิใจ อิจฉา ตกใจกลัว กระทั่งรู้สึกโล่งอก " ลองทายสิว่าเขาโล่งอกเพราะอะไร ? "

สุดท้ายเป็นภาพงานฉลองวันเกิดที่แสนสนุก มีข้อความถามว่า " เด็ก ๆ รู้ไหมว่าตอนนี้เขารู้สึกอย่างไร ? " หนังสือไม่ได้ให้คำตอบไว้เป็นตัวอักษร แต่ต้องการให้เด็ก ๆ ตอบคำถามด้วยตัวเองจากภาพที่เห็น

ลีลารูปสัตว์ต่าง ๆ ของหนังสือภาพเล่มย่อม ๆ นี้ เป็นลักษณะตัวการ์ตูนสีสันสดใส ตัวละครตบ่น้อยแสดงความรู้สึกของตัวเองออกมาในลักษณะรอบด้าน (round character) ทั้งด้านบวกและด้านลบ เช่น ดีใจ โกรธ ภาคภูมิใจ อิจฉา ฯลฯ ช่วย让孩子 ๆ ได้เรียนรู้ " คำ " ที่แสดงความรู้สึกต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น

การส่งเสริมให้เด็ก ๆ เข้าใจความรู้สึกของตัวเองและบอกให้ผู้ใหญ่ได้รับรู้ ช่วยเสริมพัฒนาการในด้านความไว้วางใจให้แก่เด็ก มีความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิต ซึ่งเราต่างล้วนต้องเผชิญ ไม่ว่าจะเป็นเด็กตัวน้อย ๆ หรือผู้ใหญ่ เมื่ออ่านหนังสือเรื่องนี้ไปกับเด็ก ผู้ใหญ่อาจแทรกคำถามถึงเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นกับตัวเด็ก เด็กจะเกิดความมั่นใจที่จะเล่าความรู้สึกของตัวเองออกมา เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะเปิด " หน้าต่าง " บานที่ว่าด้วย ความไว้วางใจ ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ให้กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้น ทั้งยังจะช่วยให้ความผูกพันฉันเด็กและผู้ใหญ่แน่นแฟ้นขึ้นด้วย

✦
" การอ่านเป็นทักษะสำคัญอย่างยิ่งตลอดชีวิตของคนทุกคน
ความสามารถในการอ่านมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนรู้ของเด็ก
และนำไปสู่การแสวงหาความรู้ตลอดชีวิต "

✦
จาก หนังสือกับเด็ก , ๒๕๕๙ แผนงานสื่อสร้างสุขภาวะเยาวชน (สสย.)
✦

ความลับของเต้านม

เคนจิโร ยางิว (เรื่องและภาพ)

มารินา โฮริคาวา (แปล)

จากเรื่อง *A story of the breasts*

(*Oppai no Himiysu* - ญี่ปุ่น)

สำนักพิมพ์วาดดาว , ๒๕๔๙

ปกแข็ง ๒๘ หน้า (๒๓.๕ X ๒๕.๕ ซม.)

๒๘๐ บาท

" อ๊ะ !! ผู้ชายคนนั้นใส่ยกทรงด้วย ! "

" ผู้ชายไม่ใส่ยกทรงหรอก... เพราะเต้านมของผู้ชายไม่โตนะสิ "

" โอ้เอ๋ย... ก็เพราะเขาพันผ้าสีเหน็บนเลือกล้ามนะสิ ก็เลยดูเหมือนใส่ยกทรง "

ร่างกายของผู้หญิงมีเต้านมขนาดใหญ่เพื่อเตรียมตัวสำหรับการเลี้ยงลูก เมื่อผู้หญิงมีลูก น้ำนมก็จะหลั่งออกมาจากเต้านม น้ำนมที่หลั่งออกมาจากเต้านมแม่นั้นเต็มไปด้วยสารอาหารที่มีคุณค่า มีสารพิเศษสำหรับปกป้องร่างกายของลูกจากเชื้อโรคต่างๆ

เต้านมของแม่นั้น กลมกลม นุ่มนุ่ม อุ่นอุ่น และมีกลิ่นหอมด้วยลูกน้อยชอบเต้านมของแม่ที่สุดเพราะมันกลมกลม นุ่มนุ่ม อุ่นอุ่น และมีกลิ่นหอมด้วย การให้ลูกดูดนมแม่สำคัญมากสำหรับลูกน้อย ทั้งแม่และลูกจะรู้สึกอบอุ่นนุ่มนวล และสุขสบาย

ความลับของเต้านม เป็นหนังสือในชุดความลับของร่างกาย มุ่งหมายให้ความรู้เกี่ยวกับสรีระของคนเรา สื่อสารออกมาด้วยอารมณ์ขัน น่ารัก

น่าซึ้ง ผู้เขียนสามารถ " ย่อย " เนื้อหาออกมาได้อย่างมีลูกเล่น ทำให้อ่านได้
เพลิดเพลิน บางช่วงเมื่อมีคำที่เห็นว่าเป็นคำยากสำหรับเด็ก ก็แทรกความ
หมายของคำนั้นลงไปในเรื่อง

" น้ำนมประกอบด้วยส่วนที่เป็นสารอาหารมีคุณค่า และส่วนที่เป็นน้ำ
ทั้งสองส่วนเกิดจากโลหิตของแม่ " แล้วแทรกข้อความว่า " โลหิต แปลว่า
เลือดจ่ะ "

การบรรยายเป็นลักษณะการเล่าเหมือนภาษาพูด ใช้ภาษาง่าย ๆ ได้
อารมณ์ ทำให้รู้สึกเหมือนผู้ใหญ่กำลังพูดคุยอยู่กับเด็กโดยตรง

ตอนที่พวกเขาเป็นเด็กอ่อน พวกเขาทั้งคู่ดูนมแม่ จีบ จีบ จีบ
เหมือนกัน แต่พวกเขาจำเรื่องราวตอนนั้นไม่ได้ จำรสชาติของน้ำนมก็ไม่ได้...
เพราะสมองส่วนนั้นยังไม่เติบโตเต็มที่ ทำให้พวกเขาจำเรื่องราวตอนเป็นเด็ก
อ่อนไม่ค่อยได้

ความลับของเต้านม เปิด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในด้าน การส่งเสริม
ให้เด็กใฝ่รู้ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญมากที่จะนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้แบบ
ที่เรียกว่า Discovery Learning คือทำให้เด็กรู้จักสืบค้น สืบเสาะ แสวงหา
ในเรื่องที่เด็กสนใจใคร่รู้ เกิดคำถาม และอยากค้นหาคำตอบ ซึ่งจะเป็นราก
ฐานสำคัญมากในโลกแห่งความรู้ทุกวันนี้

และด้วยความรู้เรื่องเด็ก รู้จักเด็ก ผู้เขียนสามารถเขียนเรื่องของ
ความรู้ให้ดูสนุกแล้ว ยังเติมแต่งเรื่องให้เห็นความผูกพันระหว่างแม่กับลูก
น้อยจากการสัมผัสและดูนมแม่ ส่งเสริมให้เด็ก ๆ ตีมนมแม่

แล้วเด็กที่ไม่ได้ดูนมแม่ล่ะ ?

หนังสือมีคำตอบและเหตุผลสำหรับเด็กที่ไม่ได้ดูนมแม่แทรกอยู่ท้าย
เล่มด้วย โดยมีคุณหมอมาร่วมช่วยเติมเต็มให้

ความลับของของสะเก็ดแผล

เกณอิชิโร ยางิว (เรื่องและภาพ)

มารินา โฮริคาวา (แปล)

จากเรื่อง *What is a scab ? (Kasabuta - kun - ญี่ปุ่น)*

สำนักพิมพ์วาดดาว , ๒๕๕๙

ปกแข็ง ๒๘ หน้า (๒๓.๕ X ๒๕.๕ ซม.)

๒๘๐ บาท

" อ๊ะ ! ห้ามแกะสะเก็ดแผลเด็ดขาด !! "

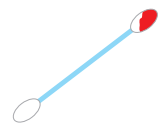
" ทำไม่ถึงห้ามแกะสะเก็ดแผลล่ะ สะเก็ดแผลทำให้รู้สึกคัน
แต่แล้วรู้สึกสาก ๆ ทำให้อยากแกะมากเลย "

เด็ก ๆ มักซุกซน บางครั้งก็หกล้มจนเกิดแผล หรือบางทีก็ถูกรอง
เท้ากัด เกิดรอยถลอก แล้วกลายเป็นสะเก็ดแผล

แล้ว " สะเก็ดแผลเกิดจากอะไรนะ "

สะเก็ดแผลเกิดจากเลือดที่แข็งตัวจับกันเป็นก้อนเพื่อปิดปากแผล
กันไม่ให้เลือดไหลออกมา และไม่ให้เชื้อโรคเข้าไปในร่างกาย รอจนร่างกาย
สร้างผิวหนังใหม่ขึ้นมาแทนบริเวณที่เป็นแผล สะเก็ดแผลก็จะหลุดออกไปเอง

ความลับของสะเก็ดแผล เป็นหนังสือในชุดความลับของร่างกาย
ที่มุ่งให้ความรู้ด้วยชีววิทยาของตัวเอง มีกลวิธีนำเสนอทำให้อ่านง่าย
เริ่มจากตัวละครเด็ก ๆ แต่ละคนออกมาเล่าประสบการณ์ที่ตัวเองเคยมี
สะเก็ดแผลด้วยอารมณ์ขัน น่ารัก จากนั้นจึงนำเข้าสู่ส่วนที่เป็นความรู้โดย

ตรงด้วยภาษาง่าย ๆ

" รอลักพัก เลือดก็จะแข็งตัว
เลือดที่จับกันเป็นก้อนจะกลายเป็นสะเก็ดแผล
ป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าไป "

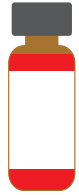

บางช่วงสร้างอารมณ์ขึ้นด้วยการให้สะเก็ดแผลพูดโต้ตอบกับเด็ก

" แผลนี้ได้มาเมื่อวันอาทิตย์ที่แล้ว
ตอนนี้ผ่านมาห้าวันแล้วครับ
ข้างใต้สะเก็ดแผลสร้างผิวหนังใหม่เสร็จหรือยังนะ "

" คุณสะเก็ดแผลครับ เสร็จหรือยังครับ "

" เหลืออีกนิดเดียว กำลังก่อสร้าง "

หนังสือใช้ภาพเขียนแบบการ์ตูน มีลักษณะบรรยายแทรกคำพูดของตัวละครด้วยอารมณ์ขันตลอดทั้งเรื่อง

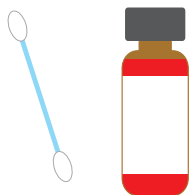
" คุณแม่ครับ สะเก็ดแผลของผมหายไปแล้ว "

" อู๊ย ! จริงด้วย แผลก็หายดีแล้ว ดีจังเลย ดีใจด้วยนะลูก "

" สะเก็ดแผลหลุดไปซะแล้ว รู้สึกเหงา ๆ นิดหน่อย "

ความลับของสะเก็ดแผล เปิด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ใน ด้านการ
ใฝ่รู้ ให้กับเด็ก จากเรื่องที่เกิดกับเด็กทุกคน มากน้อยต่างกันไป จากเรื่อง

เกิดกับผิวหนังของเด็ก นำเด็กไปสู่ความอยากรู้ อยากได้คำตอบ แล้วก็ยังเสริมการเรียนรู้ในเรื่องของ การรู้จักดูแลตัวเอง (Self Help) ด้วยความอดทนอดกลั้นไม่ไปแกะสะเก็ดแผล เพื่อในที่สุดสะเก็ดแผลจะหลุดออกไป แผลหายสนิท อันเป็นการรักษาสุขอนามัยให้กับผิวหนังและร่างกายของตนเอง เรียกว่าเป็นการเรียนรู้ในสิ่งที่อยู่กับชีวิตจริงของเด็ก ไม่ใช่เพียงแค่รู้ไว้ใช้ว่า

✦ ✦

" การเล่านิทาน อ่านหนังสือให้ลูกฟัง
เป็นเครื่องมือในการพัฒนาภาษาที่ดีมากสำหรับเด็ก
และภาษาคือเครื่องมือสำคัญที่ทำให้คนเราเรียนรู้
และถ่ายทอดความรู้ให้แก่กันและกันเรื่อยมาตั้งแต่ดึกดำบรรพ์ "

✦ ✦

นพ. อุดม เพชรสังหาร
ผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมศักยภาพสมองของเด็ก

คังคาวคังคิ่น

ชัตติยดา ไชยโย (เรื่อง)

เยาวภา จีราระวีร์ศักดิ์ , อรรถพล ดุ่มใหม่ (ภาพ)

สำนักพิมพ์บ้านแปลน , ๒๕๕๐

ปกอ่อน ๒๔ หน้า (๒๔ X ๒๔ ซม.)

๗๕ บาท

คังคาวตัวหนึ่งไม่ยอมไปเรียนหนังสือเหมือนเพื่อน ๆ แต่ชอบนอนชอบดูทีวี และชอบเล่นซุกซนอยู่ตัวเดียว จนกระทั่งวันหนึ่งเกิดอุบัติเหตุถูกหินหล่นทับขา คังคาวไซเซบิบินกลับมาหาเพื่อน ๆ ที่โรงเรียน เพื่อน ๆ ต่างพากันห่วงใยและช่วยกันดูแลคังคาว

ด้วยความเอื้ออาทรจากเพื่อน ๆ คังคาวจึงเกิดความซาบซึ้งและสำนึกในหน้าที่ของตัวเอง ในที่สุดก็ปรับปรุงตัวเองใหม่ กลับมาเรียนหนังสือพร้อมกับเพื่อน ๆ

คังคาวคังคิ่น นำเสนอเนื้อหาเป็นคำกลอน ขึ้นต้นทุกบทด้วยข้อความเดียวกันตามชื่อเรื่อง เป็นการเล่นคำระหว่างคำว่า " คังคาว " กับคำว่า " คังคิ่น " อันเป็นปกติของคังคาวที่จะออกหากินตอนกลางคืน เทียบได้กับเด็กซึ่งต้องไปโรงเรียนตอนกลางวัน ทำให้เกิดเป็นเสียงสัมผัสด้วยอักษร ค. สี่พยางค์ เพิ่มความน่าฟังในการอ่านออกเสียงดัง ๆ

" คังคาวคังคิ่น

มัวเล่นล้อเลียน

ดึกดื่นยิ่งเพี้ยน

การ์ตูนทีวี "

จุดประสงค์หลักของหนังสือเล่มนี้ คือต้องการให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนคือการเรียน ผู้เขียนได้แรงบันดาลใจมาจากคำสอนของท่านพุทธทาสภิกขุ เรื่อง " ไม้รู้จักหน้าที่ " ซึ่งนำมาพิมพ์ไว้ในหน้าต้น ๆ ของหนังสือด้วย แต่สิ่งหนึ่งที่สอดแทรกเข้ามาคือความเอื้ออาทรและความห่วงใยจากเพื่อน ๆ ของ ค้างคาว เด็ก ๆ ต้องการใครสักคนมาปลอบใจ มาดูแลเมื่อเขาเจ็บหรือตกอยู่ในภาวะคับขัน

" ค้างคาวค้างคืน สะอื้นหมดทำ
น้ำตาหลังมา ผวาในใจ "
" ค้างคาวค้างคืน คนอื่นอยู่ไหน
บินโซเซไป ตกข้างลำธาร "
" ค้างคาวค้างคืน ยืนขาลั่นลั่น
เพื่อนช่วยเร็วพลัน ก่อนล้มลงไป "

ภาพสีสันสดใสของหนังสือ ทำจากเทคนิคคอมพิวเตอร์ เมื่อนำมาขยายใหญ่ทำให้ลายเส้นของโครงภาพคล้ายเส้นประ ไม่เนียนเหมือนเส้นวาด การอ่านให้เด็กฟังหรือแนะนำให้เด็กอ่าน คุณพ่อคุณแม่หรือคุณครูคงต้องอธิบายให้ทราบถึงธรรมชาติของค้างคาวด้วย เพราะค้างคาวออกหากินในเวลากลางคืน ในเรื่องค้างคาวจึงเรียนหนังสือในตอนกลางคืน ซึ่งแตกต่างจากชีวิตประจำวันของเด็ก ๆ

ค้างคาวค้างคืน เบ็ด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการเรียนรู้ของเด็กในด้าน การมีวินัย รู้จักหน้าที่ของตนเอง เหมาะกับเด็กวัย ๕ - ๖ ขวบ ขึ้นไป ซึ่งผู้ใหญ่ต้องสอนให้มีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญของ Self Help คือ

การดูแลตัวเอง และพร้อมจะช่วยเหลือผู้อื่นต่อไป โดยในเรื่องนี้ค่างคาว
ตัวนี้ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ ในการเรียน จน " ชยันประจำ ทำ
หน้าที่ตน "

✨ " การอ่าน คือ รากฐานของการนำมาซึ่งสังคมสุขภาวะ
 พุดง่าย ๆ ก็คือ สังคมที่มีความสุข เป็นรากฐานของปัญญา
 เพียงแค่เราพลิกสังคมไทยให้เป็นสังคมที่ให้ความสำคัญกับการอ่าน
 เชื่อว่าสิ่งที่เรามุ่งหวังอยากให้เห็นสังคมไทยน่าอยู่ที่สุด ก็น่าจะเป็นไปได้ " ✨

รศ.ดร. วิลาสินี อดุลยานนท์
 ผู้อำนวยการสำนักบรรณรักษ์และสื่อสารสาธารณะเพื่อสังคม
 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

คำพูดไม่ได้มีไว้ทำร้ายกัน

เอลิซาเบท เเวอร์ดิก (เรื่อง)

มารีกา ไฮน์เลน (ภาพ)

น้านกฮูก (แปล)

จากเรื่อง *Words are not for*

hurting (สหรัฐอเมริกา)

สำนักพิมพ์แฮปปี้คิดส์

พิมพ์ครั้งที่ ๓ , ๒๕๔๙

ปกแข็ง ๒๒ หน้า (Board Book , ๑๘ x

๑๘ ซม.) ๑๘๕ บาท

การสอนเด็กในด้านทักษะการสื่อสารและสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal Skill) เป็นเรื่องที่ต้องสอนกันตั้งแต่ปฐมวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการรู้จักถูกผิด เช่น ไม่ทำร้ายผู้อื่น ไม่พูดโกหก คำหยาบ หรือด่าว่าคนอื่น เป็น "หน้าต่างแห่งโอกาส" ในการเรียนรู้สำหรับเด็กที่ผู้ปกครอง คุณครู คุณพี่เลี้ยงต้องใส่ใจตั้งแต่ "น้อง" ยังตัวน้อย ๆ

หนังสือเล่มนี้บอกเล่าว่า เด็ก ๆ รู้จักคำพูดตั้งมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการบอกชื่อตัวเอง ขอความช่วยเหลือ เล่นิทานหรือร้องเพลง พูดกับคนในครอบครัว เพื่อน คุณครู และใครต่อใคร บางครั้งก็พูดเสียงดัง แต่บางครั้งก็ซุบซิบเสียงเบา

คำพูดนั้นบางครั้งก็ทำให้คนฟังรู้สึกดี แต่บางทีเมื่อพูดไม่ดีคนฟังก็รู้สึกแย่ เพราะมันไปทำร้ายความรู้สึกของคนอื่น

คำพูดไม่ได้มีไว้ทำร้ายกัน ดังนั้น เราควรเก็บคำพูดที่ร้าย ๆ เอาไว้ข้างใน ไม่พูดออกมา ต้องคิดก่อนที่จะพูด แต่ถ้าพลังหลุดปากคำพูดไม่ดีออกไปก็ต้องรู้จักขอโทษ เพราะการขอโทษช่วยให้คนฟังรู้สึกดีขึ้นได้

คำพูดไม่ได้มีไว้ทำร้ายกัน แต่มีไว้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันต่างหาก

คำพูดไม่ได้มีไว้ทำร้ายกัน เป็นหนังสือภาพสองภาษา (ไทย - อังกฤษ) ต้องการสื่อให้เด็ก ๆ รู้ว่า การใช้คำพูดที่สื่อไปในทางทำร้ายผู้อื่น หรือในทางรุนแรง เป็นสิ่งที่ไม่ดี พร้อมกับแนะนำให้เด็ก ๆ รู้จักคิดก่อนพูด นับเป็นศิลปะของการสื่อสาร ท้ายเล่มมีเคล็ดลับสำหรับพ่อแม่และผู้ดูแลเด็กในการใช้หนังสือเล่มนี้แบบปฏิสัมพันธ์กับเด็ก

หนังสือชุดนี้ใช้ภาพสองมิติ สีสดใส สวยงาม มีตัวละครเด็ก ๆ หลากหลายเชื้อชาติ ใช้คำบรรยายน้อย ภาษาเข้าใจง่าย พิมพ์บนกระดาษแข็ง (Board Book) จำนวนหน้าไม่มาก เหมาะสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน

มีคำสอน คำแนะนำเกี่ยวกับการพูด การใช้คำพูดกับคนอื่น ๆ คำพูดที่ดีงามและคำพูดที่ไม่ดีที่ไม่ควรพูด คำบรรยายภาษาไทยที่มีภาษาอังกฤษกำกับประกอบกับภาพ ใช้คำน้อยและตั้งคำถามเป็นระยะ

การพูดอะไรออกไป ผู้พูดจะต้องรับผิดชอบต่อถ้อยคำที่ตัวเองพูด เพราะคำพูดนั้นไปกระทบความรู้สึกของผู้ฟัง คำพูดไม่ได้มีไว้ทำร้ายกัน ส่งเสริมให้เด็ก ๆ รู้จักใช้คำพูดไปในทางที่สร้างสรรค์ นอกจากจะปลูกฝังพัฒนาการในด้าน การรู้จักผิด - ถูก ให้กับเด็ก ๆ แล้ว ยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการในด้าน การควบคุมอารมณ์ ด้วย เด็ก ๆ จะรับรู้ว่าการใช้คำพูดที่รุนแรง และคำพูดที่ไม่ดีเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมและไม่ควรพูด หนังสือแนะนำให้เด็ก ๆ รู้จักคิดก่อนที่จะพูด เป็นการปลูกฝังให้พวกเขารู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเองด้วยอีกด้านหนึ่ง

คุณตาหนวดขาว

ชีวัน วิสาสะ (เรื่องและภาพ)

สำนักพิมพ์แพรวเพื่อนเด็ก

พิมพ์ครั้งแรก , ๒๕๕๒

ปกอ่อน ๓๒ หน้า (๑๙.๕ X ๒๐.๕ ซม.)

๑๐๙ บาท

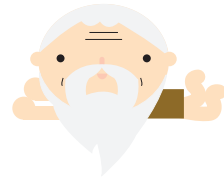
เรื่องราวสนุก ๆ ผูกขึ้นมาด้วยจินตนาการบานเบ้ง เป็นเรื่องของคุณตาคนหนึ่งอายุยิ่งมากหนวดก็ยิ่งยาว แต่ก็ไม่ยอมมัดตัดหนวด " อยู่ด้วยกันนะเจ้าหนวดขาว ฉันจะดูแลเจ้าให้เป็นหนวดยาวที่ขาวสะอาดที่สุด " แม้ว่าบางครั้งหนวดยาวจะสร้างปัญหาให้คุณตา ทำให้คุณตาสะดุดทกล้ม คุณตาต้องหาวิธีอยู่กับหนวดอย่างไม่เจ็บตัวและไม่เจ็บหนวด จนได้ประโยชน์มากมายหลายวิธีจากหนวดอันแสนยาวของคุณตานั่นเอง

เริ่มต้นด้วยการใช้หนวดมากกว่าดบ้าน ภูบ้าน บางครั้งก็ใช้หนวดเป็นพู่กันวาดรูป หรือบางทีก็ใช้หนวดยารชุบน้ำไปดับไฟที่ไหม้หญ้า

นอกจากนี้คุณตายังใช้หนวดยาวมาเล่นดนตรีเหมือนสีไวโอลิน ได้เสียงเพลงที่ไพเราะมาก เด็ก ๆ ได้ยินเสียงเพลงของคุณตาต่างก็แวะมาขอให้คุณตาเล่นดนตรีสีหนวดให้ฟัง

คุณตาปล่อยให้เด็ก ๆ ช่วยกันคิดหาวิธีใช้หนวดยาวของคุณตาเล่นเป็นอะไร ๆ ได้หลายอย่าง เด็ก ๆ มีความสุขสนุกสนาน

เดี๋ยวนี้คุณตาไม่เหงาอีกแล้ว
คุณตาสนุก เด็ก ๆ ก็สนุก
คุณตามีความสุข เด็ก ๆ ก็มีความสุข

หนังสือเด็กส่วนใหญ่ไม่ค่อยกล่าวถึงผู้สูงอายุ โดยเฉพาะการให้ผู้สูงอายุเป็นตัวเอกของเรื่อง **คุณตาหนวดยาว** สามารถผสมเรื่องราวได้อย่างสนุกสนานทั้งเรื่องและภาพ นอกจากจะช่วยขยาย " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็ก ในบานที่ว่าด้วย การสร้างความผูกพันและสัมพันธ์ภาพระหว่างเด็กกับผู้สูงอายุ แล้ว ยังส่งเสริมให้เด็ก ๆ สร้างจินตนาการได้อีกมากมาย ซึ่งจะเป็พื้นฐานของการคิดสร้างสรรค์ในเรื่องต่าง ๆ เหมาะกับเด็ก ๔ - ๕ ขวบ ขึ้นไป เมื่ออ่านแล้ว น่าจะลองให้เด็กแต่งเรื่อง - เขียนรูปตามอิสระของเขาดู บางทีเราจะได้เรื่องแปลกใหม่ที่คาดไม่ถึงอีกหลายเรื่องกันเลยทีเดียว

คุณเต่าพูดเพราะ

ชนะชัย สุนทรเวช (เรื่อง)

นวิษฐา สุนทรเวช (ภาพ)

สำนักพิมพ์ก้อนเมฆ

พิมพ์ครั้งที่ ๓ , ๒๕๕๒

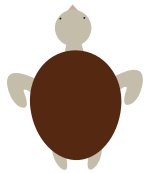
ปกอ่อน ๑๖ หน้า (๑๘ X ๑๕ ซม.)

๕๕ บาท

หนังสือเรื่องนี้จัดทำขึ้นเป็นสองฉบับ คือฉบับ สำหรับ เด็กผู้ชาย และ สำหรับ เด็กผู้หญิง เนื้อหาเดียวกันแต่เปลี่ยนคำพูดของตัวละคร ให้มีคำลงท้ายเป็น " ครับ " กับ " ค่ะ " ไม่ว่าจะป็นสวัสดิ์... ขอบคุณ... ขอโทษ... และ จะไม่ลืม... ก็ให้เติมหางเสียงด้วยคำว่า ครับ สำหรับเด็กผู้ชาย และ คำว่า ค่ะ สำหรับเด็กผู้หญิง

ในฉบับสำหรับเด็กผู้ชาย เรื่องง่าย ๆ มีอยู่ว่า ครอบครัวของคุณเต่าพูดจากันมีหางเสียง ฟังแล้วไพเราะ เมื่อคุณพ่อพูดกับคุณปู่ก็จะมีคำว่า " ครับ " ลงท้ายทุกครั้ง จึงเป็นแบบอย่างให้ลูกเต่าพูดตาม ไม่ว่าจะป็นการทักทาย " สวัสดิ์ครับ " หรือเมื่อมีผู้ให้ของก็รู้จักพูดว่า " ขอบคุณครับ " เมื่อทำผิดก็จะพูดว่า " ขอโทษครับ "

กลอนสี่สำหรับสอนเด็ก รูปภาพเล่าเรื่องราวให้รู้ว่า มีครอบครัวเต่าที่มีสมาชิก ๓ รุ่น คือ คุณปู่ คุณพ่อ - คุณแม่ และลูกเต่า เป็นตัวเดินเรื่อง ชักชวนเด็ก ๆ ให้พูดจากันมีหางเสียง ขณะเดียวกันก็สื่อถึงผู้ใหญ่ด้วยเช่นกัน เพื่อจะเป็นต้นแบบที่ดีให้กับเด็ก ๆ เมื่อเด็กได้ยินผู้ใหญ่ในครอบครัวพูดจากันอย่างไร พวกเขาก็จะเลียนแบบเช่นนั้น ในเรื่องนี้ ลูกเต่าเลียนแบบคำพูดของคุณพ่อด้วยการทวนซ้ำประโยคเดิมทุกคำ จนกระทั่งเมื่อลูกเต่าเริ่มโตขึ้นก็

รู้จักเปลี่ยนไปใช้ข้อความใหม่ ทางเสียงที่ฟังแล้วสบายหูก็จะติดปากไป เป็น
ความสุภาพที่น่าเอาอย่าง

คุณเต่าพูดเพราะ อ่านได้ตั้งแต่เด็กวัย ๒ ขวบ โดยผู้ใหญ่อ่านคำ
กลอนง่าย ๆ ให้ฟังแล้วก็ชวนเด็กเติมทางเสียง หนังสือเล่มน้อยนี้จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการในการรู้ตัวรู้ตัวครอย่างง่าย ๆ คือรู้ว่าการพูดที่ดิงามเป็นอย่างไร
ด้วยการสอนตั้งแต่เล็ก ๆ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมทางภาษาของไทยเรา เด็ก ๆ จะ
เลียนแบบพฤติกรรมและคำพูดจากบุคคลใกล้ตัว โดยเฉพาะคุณพ่อคุณแม่
การบ่มเพาะให้เด็ก ๆ พูดจาสุภาพโดยมีคุณพ่อคุณแม่เป็นต้นแบบในการ
ถ่ายทอดจะช่วยให้เขาซึมซับและเรียนรู้จนติดเป็นนิสัย

" ทางเสียงสั้นสั้น เหมือนทางคุณเต่า
มาต่อท้ายเข้า ที่ตรงข้างหลัง
จะพูดอะไร ก็ดูน่าฟัง
มาชิลองบ้าง ใช้ทางเสียงกัน "

คุณแม่ขา อุ้มหน่อย

เกวลิน ภายทอง (เรื่อง)
เยาวภา จีระระรื่นศักดิ์ ,
สุทัศน์ ปาละมะ (ภาพ)
สำนักพิมพ์บ้านแปลน
พิมพ์ครั้งแรก , ๒๕๕๗
ปกอ่อน ๒๔ หน้า (๒๔ X ๒๔ ซม.)
๗๕ บาท

จากวัยทารกสู่วัยเตาะแตะ ความพยายามจะคลาน ยืน และเดินให้ได้
ดูเป็นสิ่งที่หนูน้อยไม่เคยทอดยเอาเสียเลย แต่พอโตจนเดินได้คล่องแคล่ว
เด็กหลายคนกลับไม่อยากจะเดิน เรียกร้องให้ผู้ใหญ่อุ้ม " คุณแม่ขา อุ้มหน่อย "
คุณแม่จะอย่างไรดี

เด็กน้อยผู้เรียกให้คุณแม่อุ้มใน **คุณแม่ขา อุ้มหน่อย** เล่มนี้ ชื่อว่า
น้องข้าว น้องข้าวตื่นขึ้นมาก็มัวเข้าหาคุณแม่ ขอให้คุณแม่อุ้ม คุณแม่พาไป
เที่ยว น้องข้าวก็จะให้คุณแม่อุ้ม ขึ้นรถโดยสารมีคนลุกให้น้องข้าวนั่ง น้อง
ข้าวก็ไม่ยอมนั่ง อ่อนแต่จะให้คุณแม่อุ้ม คุณแม่ตามใจน้องข้าวแทบทุกครั้ง
กระทั่งเมื่อคุณแม่พาน้องข้าวไปซื้อตุ๊กตา ได้ตุ๊กตากระต่ายสีขา
ตัวใหญ่ น่ารัก น้องข้าวตั้งใจจะอุ้มตุ๊กตากลับบ้าน แต่ตุ๊กตาตัวหนักมาก
น้องข้าวเหนื่อย " ทำไมตุ๊กตาเดินเองไม่ได้นะ ที่น้องข้าวยังเดินเองได้เลย... "
ต่อว่าตุ๊กตาแล้วน้องข้าวจึงคิดได้ว่า ตัวน้องข้าวหนักกว่าตุ๊กตาเสียอีกยังจะ
ขอให้คุณแม่อุ้ม น้องข้าวชอบตุ๊กตาตัวใหญ่เดินไปบอกกับคุณแม่

" คุณแม่ขา อุ้ม อุ้ม อุ้ม... "

" อุ้มตุ๊กตาให้หนูหน่อย "

วันนั้นทั้งวันน้องข้าวก็ไม่ว่างแ่งให้คุณแม่อุ้มอีกเลย

คุณแม่ขา อุ้มหน่อย ช่วยให้เด็กเรียนรู้ที่จะ ช่วยเหลือตัวเอง (Self Help) ซึ่งเป็นความรับผิดชอบต่อตัวเอง ในเรื่องนี้คือการเดิน ไม่เอาแต่ใจตัวเองที่จะเอาสะดวกสบายเป็นที่ตั้ง ด้วยการรู้จัก " เอาใจเขามาใส่ใจเรา " จากประสบการณ์ตรงในการอุ้มตุ๊กตาของตัวเอง

ช่วงที่ควรให้เด็กได้เรียนรู้เพื่อช่วยเหลือตัวเองอย่างง่าย ๆ อย่างเรื่องการเดินนี้ ควรสอนตั้งแต่เล็กเลยทีเดียว ไม่เกิน ๒ - ๓ ขวบ แล้วขยายบาน " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในเรื่องการรู้จักช่วยเหลือตัวเองตลอดช่วง ๓ - ๕ ปี ไปสู่เรื่องอื่น ๆ เช่น การรู้จักหน้าที่ของตนเอง รู้จักเก็บข้าวของตัวเอง สามารถแต่งตัวและทำกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองได้

ภาพในหนังสือเล่มนี้คุมด้วยสีเขียวอ่อนและฟ้าอ่อนเป็นพื้น ส่วนตัวเด็กน้อยสวมชุดสีชมพู ดูน่ารักน่าอุ้มเหมือนตุ๊กตาตัวนุ่ม ๆ ปกหนังสือยังสปีดวาวแววเป็นจุด ๆ เหมือนแต้มกากเพชร

สิ่งที่เด็กได้เรียนรู้นอกจากการช่วยเหลือตัวเองแล้ว เด็กจะได้รับการปลูกฝังในเรื่องความอดทนอดกลั้น เหน็ดเหนื่อยสักหน่อยก็ต้องอดทน เพราะคุณแม่ก็เหนื่อยเหมือนกัน กลับไปถึงบ้านจะได้กอดได้เล่นกับตุ๊กตาตัวโตที่หนูเลือกมาด้วยตัวเอง

คุณแม่พุงโต

วิมล วงษ์วันหนึ่งย์ - พริตชาร์ด (เรื่อง)
อะตอม (ภาพ)
ทอม พริตชาร์ด (ให้คำภาษาอังกฤษ)
สำนักพิมพ์แฮปปี้คิดส์
พิมพ์ครั้งที่ ๖ , ๒๕๕๒
ปกอ่อน ๒๔ หน้า (๒๔ X ๒๔ ซม.)
๘๕ บาท

คุณแม่พุงโต เป็นหนังสือภาพสำหรับเด็กที่ใช้หมีเป็นตัวละคร เพื่อเล่าเรื่องของคน อันได้แก่ คุณแม่ คุณพ่อ คุณลูก และสมาชิกใหม่ในห้องของคุณแม่ เพื่อสื่อสารให้เด็กเล็กเข้าใจเกี่ยวกับการมีน้องคนใหม่น่าจะอยู่อย่างไร กินอาหาร หายใจได้อย่างไร

เรื่องเริ่มต้นที่แม่หมีกำลังท้อง ลูกหมีสงสัยว่ามีอะไรอยู่ในพุงของคุณแม่ พ่อหมีกับแม่หมีจึงอธิบายให้ลูกหมีนามว่าจอชน้อยฟัง ว่ามีน้องแบบจอชน้อยนั่นแหละอยู่ในท้องของคุณแม่ ในท้องของคุณแม่ น้องทำอะไรได้บ้าง น้องเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง น้องกินอาหารอย่างไร หายใจทางไหน น้องอยู่อย่างไร อาหารอะไรมีประโยชน์แก่น้อง แล้วที่สุดพ่อหมีกับจอชน้อยก็ช่วยกันทำอาหารที่มีประโยชน์ให้กับแม่หมีและน้องในห้องที่กำลังโต... โต...

การเขียนในหนังสือเล่มนี้ เป็นลักษณะหายปัญหาอะไร่อย มีคำตอบหลายตัวเลือกให้เด็กได้ลองเลือกดู แล้วก็เฉลยพร้อมกับการอธิบายเพิ่มเติมดังตัวอย่างต่อไปนี้

ทายชีว่าในท้องคุณแม่มีอะไรเอ่ย

มนุษย์ต่างดาว - น่อง - ลัตว์ประหลาด - ขนมเค้ก

น่องกินอาหารอย่างไร

ทางสายสะดือ - ทางปาก - ไม่ต้องกินอะไรเลย

.....

อาหารอะไรเอ่ย ที่ช่วยให้มีกระดูกแข็งแรง

ชา - กาแฟ - นม - ไอศกรีม

คำตอบก็คือนม เพราะมีแคลเซียมสูง ช่วยให้กระดูกและฟันแข็งแรง

อาหารอะไรเอ่ย ที่ดีต่อสมองของน่อง

ปลา - ซอสถั่วเหลือง - ยาน้ำรสหวาน

คำตอบก็คือปลา เพราะมีโปรตีนสูง ช่วยให้สมองเจริญเติบโต

" เออละ มาช่วยกันทำอาหารที่มีประโยชน์ให้คุณแม่กับน่องกันเถอะ "

หนังสือภาพเล่มนี้มีสองภาษา (ไทย - อังกฤษ) รูปภาพครอบครัว
หมีหิวโต ตัวสีน้ำตาล สวมใส่เสื้อผ้าน่ารักน่าซึ้ง แต่ก็ให้ข้อมูลที่เป็นความรู้
สำหรับเด็ก ช่วยให้เด็กวัยอนุบาลได้เรียนรู้เกี่ยวกับการมีน้องคนใหม่เพิ่มขึ้น
ในบ้าน เป็นการปลูกฝังให้เกิดความรักความผูกพันกับน้องและสมาชิกใน
ครอบครัวทุกคน

คุณแม่พุงโต นอกจากจะมุ่งให้ความรู้แก่เด็ก ตอบข้อสงสัยที่เด็กมัก จะถามหนูเกิดมาได้ยังไง อะไรอยู่ในท้องคุณแม่ ทำไมน้องถึงอยู่ในท้อง คุณแม่ ฯลฯ เป็นการเปิด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ใน การสร้างความผูกพัน กันในครอบครัว ระหว่างพี่กับน้องและคุณพ่อคุณแม่ ด้วยการ สอนให้เด็ก ใฝ่รู้ เกิดคำถามและทดลองตอบ อาจจะตอบผิดบ้างถูกบ้างก็ไม่ใช่ไร คำ อธิบายที่เจือด้วยความรักของพ่อแม่จะเป็นแรงใจต่อการใฝ่รู้ใฝ่หาคำตอบ ในเรื่องต่าง ๆ ต่อไป

" เหล่าประเทศที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วนี้
ล้วนแต่ส่งเสริมและสร้างวัฒนธรรมการอ่านอย่างจริงจัง
การอ่านหนังสือจึงสำคัญและมีอิทธิพลต่อความคิด
รวมทั้งการพัฒนาของคนในชาติด้วย "

จรัญ มัลลกุล
หัวหน้าโครงการอ่านสร้างชาติ

แค่คำรามนะนี่ !

ชาลลอต ลาบาร์อนน์ (เรื่องและภาพ)

แป้งนวล (แปล)

จากเรื่อง *Just One Roar!* (ฝรั่งเศส)

สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์คิดดี

พิมพ์ครั้งแรก , ๒๕๔๗

ปกอ่อน ๓๐ หน้า (๑๙ X ๑๙ ซม.)

๕๕ บาท

เด็ก ๆ ต้องการเพื่อน แต่เด็กบางคนก็มีปัญหาในการคบกับเพื่อน
อย่างในเรื่องนี้

เข้มเป็นจระเข้ขี้ขลาดที่ไม่ชอบเล่นกับเพื่อนสัตว์อื่น ๆ ในโรงเรียน
เพราะถือว่าตัวเองเป็นสัตว์ที่ห้าวหาญกว่าใคร เวลาคุณครูเล่านิทาน เข็มก็
มักจะแกล้งทำเสียงดังก่อกวน เมื่อเข้มได้ยินว่าจะมีสิงโตชื่อโก้มาเรียนห้อง
เดียวกัน เข็มก็เฝ้ารอ เข็มอยากเป็นเพื่อนกับสิงโต เพราะเห็นว่าเป็นสัตว์ที่
ห้าวหาญและแข็งแรงเหมือนเข้ม

แต่แล้วเข้มก็ผิดหวังมากที่เห็นโก้เป็นผู้หญิง เมื่อเห็นเพื่อน ๆ ชวน
โก้ไปเล่นด้วย เข็มก็ไม่อยากให้โก้มีความสุข จึงหาทางแกล้งโก้ เช่น ทำน้ำ
ผลไม้หกใส่ตุ๊กตาหมีของโก้บ้าง หรือแกล้งเดินเตะของเล่นของโก้บ้าง แล้ว
แต่จะหาทางรบกวนโก้ได้

พอโก้ไปวาดรูป เข็มก็ย่องไปสับดสีแดงใส่รูปที่โก้กำลังวาด โก้อ้า
ปากแล้วส่งเสียงคำรามสนั่นหวั่นไหว เข็มผงะด้วยความตกใจกลัว เพื่อน ๆ
ต่างประหลาดใจเสียงโก้ที่ทำให้เข้มกลัวได้ ส่วนเข้มนั้นรู้สึกอับอายมาก จึงอยู่

แต่ในห้องอ่านหนังสือ

โก้เข้าไปในห้อง นั่งลงข้าง ๆ เข็ม ดูว่าเข็มอ่านอะไร เมื่อโก้ไปเล่นไม้กระดก เข็มก็ถามว่าจะให้เขานั่งอีกข้างได้ไหม จากนั้นทั้งสองก็ไปเล่นชิงช้าด้วยกัน เพื่อน ๆ ก็เข้ามาร่วมเล่นด้วย สนุกสนานกับการเล่นหลายอย่าง แล้วเข็มก็ชักชวนให้ทุกคนเล่นแข่งกันตะโกนว่าใครเสียงดังที่สุด

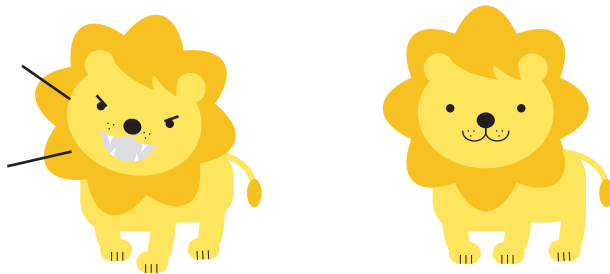

เมื่อถึงเวลาครูเล่านิทาน ทุกคนนั่งล้อมรอบคุณครู เข็มก็เข้าไปนั่งข้าง ๆ โก้ ไม่ส่งเสียงรบกวนเหมือนเคย ทุกคนตกลงกันว่าเกมส่งเสียงดังนั้นพวกเขาจะไปเล่นที่สนามในวันพรุ่งนี้

รูปภาพใน **แค่คำรามนะนี่ !** เป็นภาพสีน้ำสวยงาม เห็นความมีชีวิตชีวาของสัตว์ต่าง ๆ ที่เป็นเด็กอนุบาลในเรื่องนี้ สีสันสบายตา มียีราฟสวมแว่นสายตาเป็นคุณครูเล่านิทาน ให้สีเขียวเป็นสีของจระเข้ขี้ขลาด ซึ่งก็คือเด็กจอมซนสักคนหนึ่งที่ต้องการเรียกร้องความสนใจด้วยการกลั่นแกล้งผู้อื่น จระเข้ขี้ขลาดสร้างภาพว่าตัวเองเก่ง หัวหยาบ และคิดว่าจะได้เป็นเพื่อนกับสิงโตที่น่าจะทัดเทียมกับเขาได้ ที่ไหนได้สิงโตน้อยนักเรียนใหม่เป็นผู้หญิง เขาจึงแกล้งสารพัดเพื่อไม่ให้โก้มีความสุข สุดท้ายสิ่งที่โก้แสดงออกคือเสียงคำรามอันน่ากลัวที่ทำให้เข็มต้องสงบเสียงลง แต่ด้วยความต้องการเพื่อนอันอยู่ในหัวใจของเด็ก เข็มจึงได้สานสัมพันธ์กับโก้ และเพื่อน ๆ ในโรงเรียน ทุกคนเล่นด้วยกัน เรียนด้วยกันอย่างมีความสุขสนุกสนานด้วยความเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน

สำหรับเด็กวัยอนุบาล การเรียนรู้ที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ ทักษะการสื่อสารและสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ซึ่งเด็กพึงได้รับการปลูกฝังว่าอะไรถูกอะไรผิด เช่น ไม่กลั่นแกล้งรังแกผู้อื่น รู้จักคิดถึงความรู้สึกของผู้อื่น เด็กต้องการมีเพื่อน ทว่าจะสื่อสาร จะคบหาเพื่อนอย่างไรจึงจะทำให้เกิดมิตรไมตรี มีความสุขด้วยกัน หนังสือน่ารัก ๆ เล่มนี้จะช่วยบอกกล่าวปัญหานี้แก่เด็ก ๆ ได้อย่างสนุก

" การอ่านก็ไม่ต่างอะไรกับการเติมปุ๋ย
ให้ต้นไม้แห่งปัญญาในตัวเราเอง "

ธีรภาพ โลหิตกุล
นักเขียนสารคดี

แครอทยักษ์ของบิลลี่

กุนเตอร์ เซเกอร์ (เรื่อง)

ไฮดี ดาเมอร์ส (ภาพ)

กัญญารัตน์ วุฒิวัฒน์ (แปลและเรียบเรียง)

จากเรื่อง *Little Rabbit and the magic carrot* (เบลเยียม)

สำนักพิมพ์ตรีม พับลิชชิง , ๒๕๕๒

ปกอ่อน ๒๘ หน้า (๑๕ X ๒๓ ซม.)

๙๕ บาท

กระต่ายน้อยบิลลี่กับแม่ที่ดีเพื่อนกระต่ายตัวเล็ก ตั้งใจจะปลูกแครอทเพื่อเตรียมส่งเข้าประกวด " ผักที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก " ทั้งสองช่วยกันขุดดิน หยอดเมล็ดแครอทลงหลุม และรดน้ำถอนหญ้า ฝ้ารอวันที่แครอทจะงอกขึ้นมา

แต่ต้นแครอทก็ยังไม่งอกขึ้นสักที บิลลี่กับแม่ที่ดีชวนกันไปดูแปลงผักของเพื่อน ๆ ปรากฏว่าผักของเพื่อน ๆ ต่างก็โตแล้วทั้งนั้น ทั้งคู่เริ่มกังวลว่าแครอทของตัวเองจะไม่งอก

แล้ววันหนึ่ง โบของแครอทก็โผล่พื้นดินขึ้นมา ทั้งสองหมั่นพรวนดินดูแลแครอทอย่างดี ทั้งยังเต้นรำร้องเพลงให้แครอทฟังทุกวัน จนกระทั่งแครอทโตขึ้นมากกลายเป็นแครอทยักษ์

เมื่อถึงวันประกวด พวกกระต่ายต่างก็นำผักของตนส่งเข้าประกวด ทั้งฟักทอง แดงกวาง หัวไชเท้า พริกหวาน มันฝรั่ง และผักอื่น ๆ ล้วนมีขนาดใหญ่โตพอ ๆ กัน พวกกระต่ายไม่รู้จะตัดสินกันอย่างไร จึงใช้วิธีชิมว่าผักของใครอร่อยที่สุด แต่ผักทุกอย่างต่างก็อร่อยจนตัดสินไม่ได้

บิลลีเสนอความคิดว่าให้นำผักต่าง ๆ มาทำเป็นพาย พวกเขาจะทำพายจะช่วยกันหั่นผักทำพาย ในที่สุดก็ได้พายขนาดยักษ์ที่ใหญ่ที่สุดและอร่อยที่สุด พวกเขาจะทำพายต่างรู้อย่างที่บิลลีเสนอว่า สิ่งที่ยิ่งใหญ่ที่สุดและอร่อยที่สุด ก็คือการทำพายที่พวกเขาได้ร่วมกันทำกันอย่างมีความสุขนั่นเอง

แคโรตย์กษัตริย์ของบิลลี เป็นหนังสือในชุดเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตจากประเทศเบลเยียม เหมาะกับเด็กวัย ๔ - ๖ ปี ทำให้เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องของการรู้จักรอคอย พร้อม ๆ ไปด้วยกับสิ่งให้เด็ก ๆ เห็นความสำคัญของการอยู่ร่วมกันช่วยเหลือกันในสังคม

" หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย บานสำคัญบานหนึ่งคือเรื่องของการฝึกปรือในการ *ควบคุมอารมณ์ตนเอง* ซึ่งก็ได้แก่การไม่เอาแต่ใจตัวเอง การรู้จักอดทน การรู้จักรอคอย

บิลลีกับแม่ที่ดีเฝ้ารอคอยให้แครอทงอกขึ้นมาในขณะที่ผักของเพื่อน ๆ ต่างก็โตกันหมดแล้ว ทั้งสองหมั่นดูแลจนแครอทโตพอที่จะส่งเข้าประกวดได้ แต่ผักของเพื่อน ๆ ก็มีได้มีขนาดยิ่งหย่อนไปกว่ากัน การประกวดผักยักษ์ไม่สามารถหาวิธีตัดสินได้ การรอคอยจึงต้องดำเนินต่อไป ปลูกฝังให้เด็ก ๆ รู้จักการรอคอยในสิ่งที่ได้ลงมือลงแรงกระทำ

และด้วยความแยบยลในการสร้างสรรค์เรื่อง ผู้เขียนปล่อยให้ตัวละครแต่ละคนได้ประจักษ์ขึ้นมาว่าการวัดขนาดไม่น่าจะถูกต้อง เพราะมันฝรั่ง ต้นหอม หัวไชเท้า หัวผักกาด พริกหวาน และแครอท มีรูปร่างไม่เหมือนกัน และต่างก็อร่อย อย่างกระนั้นเลยเอามาร่วมกันทำเป็นพายดีกว่า ทำให้พวกเขาได้พายที่อร่อยที่สุด นี่เป็นการเปิดมุมมองให้เด็ก ๆ เห็นว่าการร่วมกันทำงานกับเพื่อน ๆ หลาย ๆ คนนั้นสนุก ก่อเกิดทัศนคติทางบวกในการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นบันไดก้าวไปสู่ชีวิตในสังคมในวงกว้างขึ้นในอนาคต

จะเอ... พู่ฟ้า

แพงขวัญ (เรื่อง)

ปรีชา ดวงทอง (ภาพ)

สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น , ๒๕๕๐

ปกแข็ง ๑๖ หน้า (๑๗ X ๑๗.๕ ซม.)

๕๐ บาท

ไหมพู่กับพู่ฟ้า สองพี่น้องเล่นซ่อนหากันอยู่ในบ้าน พู่ฟ้าหลบไปซ่อนอยู่ใต้เตียง ไหมพู่หาห้องชายไม่พบ ตะโกนเรียกอยู่นานก็ไม่มีเสียงขานตอบ ไหมพู่จึงรีบไปบอกคุณแม่ว่าพู่ฟ้าหายไป

คุณแม่ตกใจมากรีบมาช่วยหาจนพบว่าพู่ฟ้าใช้ผ้าห่มคลุมโปงซ่อนอยู่ใต้เตียง หน้าตาของพู่ฟ้าซีดเซียวเพราะเกือบขาดอากาศหายใจ คุณแม่จึงอุ้มพู่ฟ้ามายู่ในที่โล่งอากาศโปร่ง จนพู่ฟ้าสบายตัวขึ้น แล้วคุณแม่ก็บอกว่าไม่ควรไปเล่นในที่อับทึบ เช่น ใต้เตียงหรือในตู้ เพราะมีอากาศออกซิเจนไม่พอและจะเป็นอันตรายต่อชีวิตได้

จะเอ... พู่ฟ้า ใช้ภาพจากคอมพิวเตอร์ สีเส้นสดใส บรรยายด้วยร้อยกรอง เนื้อหาต้องการสอนเด็กๆ ให้รู้ว่า " ทุกชีวิตต้องการหายใจ สูดลมเข้าไปอากาศออกซิเจน ... " พร้อมกับเตือนเด็ก ๆ ว่า หากจะเล่นแล้วล่ะก็ให้เล่นในที่โล่งโปร่งมีอากาศบริสุทธิ์ " ... คราวหน้าอย่าไปซ่อนเร้น ที่อับทึบ เช่น ใต้เตียงตั้งตู้ "

ภาพที่คุณแม่หน้าตาตกอกตกใจขณะที่ตามหาพู่ฟ้า ลือให้เด็ก ๆ

เห็นว่า พวกเขามีคุณแม่คอยห่วงใยอยู่ตลอดเวลา เมื่อยามมีอันตรายพวกเขา ก็จะไม่ถูกทอดทิ้ง แล้วคุณแม่ก็ช่วยพ่อกำหนดให้พ้นจากอันตรายได้จริง สร้างความอบอุ่นใจและความไว้วางใจให้กับเด็ก ๆ มากยิ่งขึ้น

ความรักความอบอุ่นที่เด็ก ๆ ได้รับจากคุณพ่อคุณแม่หรือผู้ที่ใกล้ชิด จะช่วยให้เด็ก ๆ เกิดความไว้วางใจ และเรียนรู้ที่จะสร้างความไว้วางใจผู้อื่นต่อไป ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคม

จ๊ะเอ๋... พู่ฟ้า จัดทำขึ้นตามสาระการเรียนรู้ระดับอนุบาล เพื่อเสริมประสบการณ์ในเรื่อง " ตัวเรา " ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการปี ๒๕๕๖ ในหนังสือมีคำว่า " ออกซิเจน " ซึ่งอาจเป็นคำยากสำหรับเด็ก แต่เป็นคำที่ผู้เขียนตั้งใจนำมาใช้ ประกอบกับการที่หนังสือใช้ร้อยกรองบรรยาย จึงไม่สามารถอธิบายความได้มากนัก คุณพ่อคุณแม่หรือคุณครูอาจต้องหาคำอธิบายเพิ่มเติมให้เด็ก ๆ เข้าใจมากขึ้น

ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย มี " หน้าต่างแห่งโอกาส " บานหนึ่งซึ่งมีความสำคัญมาก คือ เด็กต้องมีทักษะในเรื่องความปลอดภัย (Safety Skill) ซึ่งในหนังสือเล่มนี้ก็คือปลอดภัยจากสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว สามารถดูแลรักษาสุขภาพร่างกายของตนเองได้ รู้ว่ามนุษย์เราขาดอากาศหายใจไม่ได้ และรู้ว่าอากาศที่ปลอดภัยไปรงมีประโยชน์ต่อร่างกายมาก

จู้... จู้... ฉันมีความลับจะบอก

Jennifer Moore - Mallinos (เรื่อง)

Marta Fàbrega (ภาพ)

สุจิตมา วีระไวทยะ (แปลและเรียบเรียง)

ไม่ระบุชื่อเรื่องเดิม (สเปน)

สำนักพิมพ์ดรีม พับลิชชิ่ง

พิมพ์ครั้งแรก ไม่ระบุปีที่พิมพ์

ปกอ่อน ๓๖ หน้า (๒๔ X ๒๔ ซม.)

๑๒๐ บาท

เธอ เธอ เธอ

เธอมีความลับใหม่...

นี่คือการเริ่มต้นของหนังสือภาพเรื่อง **จู้... จู้... ฉันมีความลับจะบอก** จากนั้นก็อธิบายให้เด็กได้เข้าใจว่า ความลับคือเรื่องที่เราเก็บไว้ไม่บอกใคร ซึ่งมีทั้งเรื่องที่ดีและเรื่องที่ไม่ดี เรื่องที่ดี ๆ เช่น วันเกิดใครแล้วเราเตรียมของขวัญให้ เราปิดเป็นความลับ หรือเราแอบจัดงานเลี้ยงสนุก ๆ ให้ใครสักคน แต่เราไม่บอก นี่ถือเป็นความลับที่ดี เพราะทำให้คนที่เรารักมีความสุข และเราเองก็รู้สึกสนุกที่ได้เก็บงำความลับเอาไว้ก่อน

แต่เรื่องที่เราเก็บไว้แล้วไม่สบายใจ คิดที่ไรก็เศร้า เช่น เห็นเพื่อนถูกรังแก ถูกแย่งขนม แย่งของเล่น หรือได้เงิน เรื่องแบบนี้ถ้าเก็บเอาไว้จะเป็นความลับที่ไม่ดี ฉะนั้นควรบอกผู้ใหญ่ให้รับรู้ อย่าเก็บเอาไว้คนเดียว เพราะผู้ใหญ่จะช่วยแก้ไขให้เราได้

shu...u

จำไว้นะ ความลับที่ดี เป็นความลับที่ทำให้มีความสุข
เก็บไว้แล้วรู้สึกสนุก สร้างรอยยิ้มให้ทุกคน
ส่วนความลับที่ไม่ดี เป็นความลับที่ทำให้มีทุกข์
เก็บไว้แล้วไม่รู้สึกสนุก ทำให้ไม่สบายใจ
เธอจะรู้สึกเศร้า เหงาเหมือนไม่มีใคร
จงรวบรวมความกล้าเร็วไว
บอกผู้ใหญ่ให้รับฟัง

Shu...u

หนังสือสอนเด็กในเรื่องที่เป็นปัญหาใหญ่ไปกว่านั้น " ถ้าความลับที่ไม่ดี คือการที่มีคนไม่รู้จกมาจับต้องตัว ทำให้เธอรู้สึกกลัวและรังเกียจ... " ก็ให้บอกผู้ใหญ่เพื่อที่จะได้คอยระวังหรือช่วยจัดการ ให้เด็กรู้สึกปลอดภัยจากคนนิสัยไม่ดีคนนี้เสีย ใครบ้างล่ะที่เด็กควรจะบอกความลับให้ " ไม่ใช่คนอื่นไกล คนในครอบครัวนั่นไง และคุณครู... ผู้ใหญ่ใจดีทั้งหลาย สามารถช่วยเธอได้... "

จู้... จู้... ฉันมีความลับจะบอก ช่วยให้เด็กได้เข้าใจคำว่า " ความลับ " ซึ่งเป็นสิ่งที่เราไม่บอกใคร การจำแนกความลับที่ดีกับความลับที่ไม่ดี ช่วยให้เด็กแยกแยะสิ่งที่ควรและไม่ควรจะเก็บไว้ ความลับที่ดีและเป็นเรื่องสนุก อาจจะปิดเอาไว้ได้ ขณะที่ความลับที่ไม่ดีต้องเล่าให้ผู้ใหญ่ฟัง เพื่อให้ผู้ใหญ่ช่วยเหลือหรือป้องกันปัญหาที่อาจจะมีตามมา และเพื่อความปลอดภัยของเด็ก ๆ หนังสือยังได้บอกถึงบุคคลที่เด็ก ๆ ควรบอก " ความลับ " ด้วย ท้ายเล่มได้ผนวกต้นฉบับภาษาอังกฤษ ที่แยกออกมาเป็นอีกส่วนหนึ่งไว้ด้วย สำหรับผู้ต้องการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มความเข้าใจหรือฝึกทักษะทางภาษาก็ได้ นอกจากนี้ยังมี " สารถึงผู้ปกครอง " เพื่อแนะนำการพูดคุยกับ

เด็กเกี่ยวกับ " ความลับ " ของเขา เพื่อช่วยให้เด็กรู้สึกสบายใจ ไร้ความกังวล ผู้ปกครอง และบางทีอาจต้องการความช่วยเหลือที่กว้างออกไป เปิด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ที่สำคัญของเด็กในวัย ๕ - ๖ ขวบขึ้นไปด้วยการสร้างความไว้วางใจกับผู้ใหญ่ในเรื่องที่อาจมีผลกระทบต่อชีวิตของเขา หนังสือเล่มนี้จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ การสร้างความผูกพันและความไว้วางใจผู้อื่น ทำให้เด็กรู้จัก เข้าใจ สถานการณ์ที่ตนได้ประสบตลอดจนได้แนวทางในการปฏิบัติตนให้ถูกต้อง จากการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่ต้องระวังตัว

" มีความมั่งคั่งอยู่ในหนังสือมากกว่าสมบัติโจรสลัดทั้งหมด "

วอลท์ ดิสนีย์

ฉันจะเก็บบ้างนะ

พีรียา พงษ์สาริกัน (เรื่อง)

นนท์วัน วาตะ (ภาพ)

จัดพิมพ์โดยตลาดหลักทรัพย์

แห่งประเทศไทย , ๒๕๕๔

ปกอ่อน ๒๔ หน้า (๒๐ X ๒๓.๕ ซม.)

๘๐ บาท

หลายองค์กรเห็นว่าการปลูกฝังคุณค่าในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่อง ที่ควรส่งเสริมกันตั้งแต่วัยเด็ก ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็เห็นว่าเรื่อง ของการเก็บออม การประหยัดมัธยัสถ์เป็นเรื่องที่ควรส่งเสริมตั้งแต่ปฐมวัย จึงมีโครงการประกวดนิทานภาพ " รู้เก็บ รู้ใช้ " ขึ้น และหนังสือเล่มนี้คือ ผลงานเรื่องหนึ่งที่ได้รับรางวัลในโครงการดังกล่าว

ฉันจะเก็บบ้างนะ ภาพสีสดใสมีรายละเอียดน่ารักน่าเอ็นดู ว่าด้วย เด็กหญิงตัวน้อย ๆ กำลังเดินเล่นในสวน ก็ได้พบฝูงผึ้งกำลังช่วยกันเก็บ น้ำหวานจากดอกไม้มาสร้างรัง นกเก็บกิ่งไม้มาสร้างรังให้ครอบครัว ผึ้ง मद ช่วยกันขนเมล็ดข้าวสุกเก็บไว้เป็นเสบียงตอนน้ำท่วม เจ้าหมาก็ขุดหลุมฝัง กระจุกเก็บไว้ ส่วนเจ้าแมวก็ก้อก้างปลาไปซ่อนไว้ในพุ่มไม้ เด็กหญิงถาม สัตว์เหล่านั้นว่าเก็บของเหล่านี้ไว้ทำไม พวกสัตว์ต่างก็ตอบว่าเก็บไว้กินวันหลัง บ้างก็ตอบว่าเก็บไว้สำหรับอนาคต

เด็กหญิงจึงคิดอยากจะเก็บสิ่งเหล่านั้นบ้าง เธอเก็บดอกไม้ กิ่งไม้ เมล็ดข้าวสุก กระจุก และก้างปลาไว้มากมายแต่ก็ไม่รู้ว่าจะเอาไปทำอะไร ะไร สิ่งเหล่านี้เริ่มเน่าเสียและกลายเป็นกองขยะกองโต เด็กหญิงจึงคิดว่า

น่าจะเอาขยะเหล่านี้มาทำเป็นปุ๋ยปลูกต้นไม้คงจะเกิดประโยชน์กว่า

ดอกไม้ที่เด็กหญิงปลูกขึ้นสวยงาม ทั้งยังเป็นอาหารให้กับผีเสื้อ และนก ก็มาเก็บกิ่งไม้ไปสร้างรัง เด็กหญิงเริ่มมีรายได้จากการขายดอกไม้ เมื่อได้เงิน มาเธอก็นำมาหยอดกระปุกออมสิน จนกระทั่งออมสินเต็ม

เด็กหญิงนำเงินในกระปุกออมสินไปซื้ออาหาร กินเสริมก็เหลือกระดุก และก้างปลาไว้ให้หมากับแมว เงินยังเหลือ เด็กหญิงจึงนำไปหยอดกระปุก ออมสินใหม่ เธอตั้งใจว่าจะหยอดออมสินทุก ๆ วัน

คำในหนังสือเป็นประโยคข้อความละ ๕ - ๖ คำ อ่านเป็นจังหวะ ๆ ข้อความทั้งหลายเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นคำพูดของเด็กหญิง หรือสัตว์ต่าง ๆ จะลง ท้ายข้อความด้วยสระ " อะ "

" กระปุกเต็มแล้วจะ ฉันดีใจจังนะ
จะเอาสตางค์ไปใช้ละ แต่จะซื้ออะไรดีนะ... "

การนำเสนอคำสนทนาระหว่างเด็กหญิงกับสัตว์ต่าง ๆ จะใช้ตัวอักษร สองสี คือสีเขียวกับสีแดง อักษรสีเขียวเป็นข้อความที่เด็กหญิงพูด ส่วน อักษรสีแดงเป็นคำตอบของสัตว์ต่าง ๆ

ฉันจะเก็บข้างนะ เปิด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในบานของ การส่งเสริมพัฒนาการในด้านการประหยัด ให้กับเด็ก ปลูกฝังให้เด็ก ๆ รู้จักเก็บ ออม รู้จักคุณค่าของเงิน และรู้จักใช้ประโยชน์จากสิ่งของต่าง ๆ หากเราปลูก ฝังได้ดีในเรื่องของการประหยัดใช้ รู้คุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ปัญหาของการดูแล สิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาโลก จะป้องกันได้ง่ายขึ้นเมื่อเด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่

ฉันจะอย่างไรถ้าไม่มีเธอ

แซลลี่ กรินด์ลีย์ (เรื่อง)

เพนนี่ แดนน์ (ภาพ)

(ไม่ระบุชื่อผู้แปล) จากเรื่อง *What Will I Do Without You ?* (อังกฤษ)

บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด.,

พิมพ์ครั้งที่ ๓ , ๒๕๔๘

ปกอ่อน ๓๒ หน้า (๒๑.๕ X ๒๔.๕ ซม.)

๙๕ บาท

ความผูกพันและไมตรีจิตของหมีตัวใหญ่และหมาจิ้งจอกตัวน้อย มีเรื่องราวอยู่ว่า...

เมื่อฤดูหนาวใกล้จะมาถึง เจ.บี. เจ้าหมีตัวใหญ่ต้องเตรียมตัวจำศีลนอนอยู่แต่ในถ้ำ ฟิกก็ จิ้งจอกน้อยกังวลว่าตัวเองจะอย่างไรถ้าไม่มีเจ.บี. เพื่อนรัก ฟิกก็ไม่อยากให้เจ.บี.จำศีลเลยเพราะตัวเองจะไม่มีเพื่อนเล่น แต่เมื่อเวลานั้นมาถึง ฟิกก็ทั้งเศร้าสร้อยและคิดถึงเจ.บี.มาก

เริ่มวันฤดูหนาว อากาศหนาวจัดและมีหิมะตก ฟิกก็เพิ่งเคยเห็นหิมะตกเป็นครั้งแรกก็ตื่นเต้น วิ่งไปเรียกเจ.บี.ที่ปากถ้ำ แต่เรียกเท่าไรเจ.บี.ก็ไม่ยอมตื่น มีเพียงเสียงกรนเท่านั้น ฟิกก็รู้สึกว่ถ้าไม่มีเพื่อนมาเล่นด้วย หิมะก็ไม่มีความหมายอะไร

บ๊ิกก็กับลักก็ พี่ชายของฟิกก็เล่นปาหิมะกันอยู่ ฟิกก็เข้าไปขอเล่นด้วยแต่ถูกแกล้งปาหิมะก้อนใหญ่เข้าใส่ ฟิกก็จึงผละมาเล่นปั้นหิมะตามลำพัง

นั่นไปนั้นมา ฟิกก็ปั้นเป็นรูปหมีตัวใหญ่คล้ายเจ.บี. " ทุกครั้งที่มอง

ดูตุ๊กตาหมีหิมะ ฉันจะนึกถึงเจ.บี. " แต่แล้วกลับถูกพี่ชายทั้งสองมาทำลาย
พิกกี้รู้สึกโศกเศร้ามาก จากความเหงา เศร้า กลายเป็นโกรธเจ.บี.เพื่อนรัก
ที่ปล้ำอยู่ให้เขาอยู่ตามลำพัง

กระรอกหางฟูเห็นพิกกี้กำลังปาหิมะเข้าใส่ตุ๊กตาหมีด้วยท่าทางโมโห
จึงชวนพิกกี้ให้ช่วยกันขุดหาลูกนกที่หางฟูเคยฝังซ่อนไว้ จากวันนั้น พิกกี้
ก็เลยได้เพื่อนใหม่เป็นหางฟู แต่พิกกี้ก็ยังคิดถึงเจ.บี.อยู่

ในที่สุดฤดูใบไม้ผลิก็มาถึง เจ.บี.ออกมาจากถ้ำ พิกกี้ดีใจมาก แนะนำ
นำให้เจ.บี.รู้จักเพื่อนใหม่อีกตัวคือหางฟู แล้วทั้งสามก็เดินเล่นด้วยกันอย่าง
มีความสุข

ฉันจะทำอย่างไรถ้าไม่มีเธอ ตันฉบับภาษาอังกฤษใช้ชื่อหมีเจ.บี.ว่า
เจฟเฟอร์สัน (Jefferson Bear) แต่เมื่อนำมาแปลเป็นภาษาไทยเลือกใช้
เป็นชื่อย่อ ก็คงเพื่อให้สะดวกในการอ่านสำหรับเด็ก นอกจากนี้ ในฉบับ
ภาษาอังกฤษ จะทำให้ผู้อ่านได้รู้ว่าหมีเจ.บี.เป็นผู้ชาย ส่วนพิกกี้ก็กลายเป็น
ผู้หญิง ทำให้เห็นเจตนาของผู้แต่งที่จะให้ความเป็นเพื่อนเกิดได้ในความแตกต่าง
ต่าง ตัวใหญ่กับตัวเล็ก หญิงกับชาย เป็นการสอนในเรื่องของความรักความ
ผูกพันกันที่มีมิติซ่อนอยู่ นอกจากนี้ยังได้เรียนรู้ด้วยว่าแต่ละคนก็มีความ
จำเป็น มีกิจของตัวที่แตกต่างกันออกไป (เมื่อเป็นหมีก็ต้องจำศีลในถ้ำตลอด
ฤดูหนาว) ซึ่งเด็กจะเรียนรู้ได้ตั้งแต่เด็กยังเล็ก ๆ เลยทีเดียว อย่างเมื่อพิกกี้
ได้หางฟูเป็นเพื่อนใหม่ พิกกี้ขว้างปาก้อนหิมะใส่ตุ๊กตาหมีหิมะด้วยความ
โกรธ หางฟูร้องห้าม

" ช่างมัน เจ.บี.ไม่ใช่เพื่อนฉันอีกต่อไปแล้ว " พิกกี้ตอบ

" ทำอะไรละ "

" ก็เวลาที่ฉันต้องการเขา เขาก็ไม่มา "

" ก็เขาจำเป็นต้องนอนหลับนี่ " ทางฟูว่า

เรื่องนี้นำเสนอให้เห็นถึงมิตรภาพและความผูกพันระหว่างเพื่อน ภาพของเจ.บี.ซึ่งเป็นหมีตัวใหญ่เป็นภาพแทนเพื่อนและผู้ปกป้องคุ้มครอง ขณะที่ฟิกก็ใช้ภาพของสุนัขจิ้งจอกตัวเล็กที่มีลักษณะ " เอาแต่ใจตัวเอง " และต้องการความใกล้ชิดจากเพื่อน " เพื่อน " ในเรื่องนี้จึงหมายรวมถึงคุณพ่อคุณแม่และผู้ที่คุณดูแลเด็กด้วย

เด็ก ๆ จะรักและผูกพันกับผู้ที่ตัวเองใกล้ชิดและไว้วางใจ เด็กจะไม่อยากให้ผู้นั้นจากไป เพราะจะทำให้เขารู้สึกโดดเดี่ยว เช่นเดียวกับฟิกก็ แม่จะโกรธและได้เพื่อนใหม่เพิ่มขึ้น แต่เมื่อเพื่อนรักกลับมา มิตรภาพระหว่างเพื่อนที่ตัวเองประทับใจก็มีอาจลบเลือนได้

ฉันจะทำอย่างไรถ้าไม่มีเธอ เป็นนิทานที่เปิด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการเรียนรู้ให้แก่เด็กวัย ๓ - ๕ ขวบ ในด้าน ความผูกพัน ความไว้วางใจ ได้อย่างน่าประทับใจ พร้อม ๆ กับสอดแทรกให้เห็นถึงการรอยและการสร้างความสัมพันธ์ขึ้นใหม่เพื่อทดแทน ทว่าความผูกพันเดิมก็คงยังอยู่... อย่างมีความหมาย

✦ " ผมเป็นเด็กที่เติบโตมาจากการอ่าน
ได้รับคุณูปการจากการอ่านเป็นอย่างมาก ✦
การอ่านให้ทั้งความรู้ ความคิด
จินตนาการ ช่วยเยียวยาจิตใจ ไปจนถึงจรรโลงจิตใจ
แบบฝึกหัดการอ่านอันดับแรก ๆ ในชีวิตของผม
คือ หนังสือนิทานและหนังสือการ์ตูน
✦ ทำให้ได้รู้ว่าการอ่านมีประโยชน์ตามที่ว่าจริง ๆ "

วงศ์ทอง ชัยณรงค์สิงห์
หนึ่งในผู้ก่อตั้งนิตยสารอะเดย์
แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สสส.

เชื้อโรคไม่ได้มีไว้แบ่งปัน

เอลิซาเบท เวิร์ดิก (เรื่อง)

มารีกา ไฮน์เลน (ภาพ)

น้านกชุก (แปล)

จากเรื่อง *Germs are not for sharing* (สหรัฐอเมริกา)

สำนักพิมพ์แฮปปี้คิดส์ , ๒๕๔๙

ปกแข็ง ๒๒ หน้า (Board Book , ๑๘ x ๑๘ ซม.) ๑๘๕ บาท

" ฮัดซิว ! ฮัดเซย ! หนูจะต้องทำยังไงเอ่ย "

เมื่อเวลาเราไอหรือจาม ก็ควรต้องหากระดาษทิชชูมาปิดปาก เมื่อมีน้ำมูกไหลก็ใช้ทิชชูเช็ด ทิชชูที่ใช้แล้วก็ควรทิ้งลงถังขยะ เวลาไอก็ควรหันหน้าไปทางอื่นที่ไม่มีคน พร้อมกับเอามือปิดปากด้วย เพราะเชื้อโรคอาจทำให้คนอื่นเจ็บป่วยได้

ขนมที่ตกพื้นแล้วก็ไม่ควรจะหยิบขึ้นมากินอีก เวลาออกจากห้องน้ำก็ต้องล้างมือให้สะอาด ก่อนกินอาหารหรือเวลาที่มือเลอะเทอะ ก็ต้องล้างมือให้สะอาดเช่นกัน

การกอดหรือหอมแก้มให้ความรู้สึกที่ดี แต่ต้องไม่ใช่ตอนที่เราย้วยนะ เพราะเชื้อโรคไม่ได้มีไว้แบ่งปันให้ผู้อื่น

นี่คือเนื้อหาน่ารัก ๆ ของหนังสือ **เชื้อโรคไม่ได้มีไว้แบ่งปัน** ซึ่งเป็นเล่มหนึ่งในชุดส่งเสริมพฤติกรรมสร้างสรรค์ หนังสืออ่านสำหรับเด็กเล็กในสหรัฐอเมริกา ที่นำเข้ามาให้เด็กไทยได้อ่านกัน ในรูปแบบของหนังสือภาพสองภาษา (ไทย - อังกฤษ) ส่งเสริมให้เด็ก ๆ รู้จักดูแลสุขภาพของตัวเอง

และผู้อื่น ซึ่งเป็นทักษะที่เรียกว่า Safety Skill ที่เด็กเรียนรู้ได้ตั้งแต่ยังตัวน้อย ๆ ในส่วนท้ายเล่มก็มีเคล็ดลับสำหรับพ่อแม่และผู้ดูแลเด็ก ว่าด้วยการป้องกันเจ้าตัวเล็กให้ห่างไกลจากเชื้อโรค

หนังสือใช้ภาพสองมิติ สีล้นสดใส สวยงาม มีตัวละครหลากหลายเชื้อชาติ พิมพ์บนกระดาษแข็ง (Board Book) จำนวนหน้าไม่มาก ภาษาเข้าใจง่าย มีคำสอน คำแนะนำเกี่ยวกับการระมัดระวังและป้องกันตนเองจากเชื้อโรคต่าง ๆ พฤติกรรมที่ควรทำเพื่อหลีกเลี่ยงโรคติดต่อ คำบรรยายภาษาไทยที่มีภาษาอังกฤษกำกับประกอบกับภาพ ใช้คำน้อยและแทรกการตั้งคำถามเป็นระยะ ๆ

" ฮัดเซย์ ! แค้ก แค้ก ! โครก ! หนูจะต้องทำยังไงเอ่ย "

" เวลาจามหรือไอต้องปิดปากและจมูกทุกครั้ง
เวลาไม่สบายไม่ควรไปกอดหรือจูบใครนะจ๊ะ
เวลาเข้าห้องน้ำต้องล้างมือให้สะอาดด้วยละ "

เชื้อโรคไม่ได้มีไว้แบ่งปัน เปิด " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการเรียนรู้ให้กับเด็ก ๆ ในด้าน การรู้จักดูแลตัวเองให้ปลอดภัย ทั้งยังเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องที่เกิดขึ้นกับชีวิตประจำวันของเรา ทำให้เด็กเกิดคำถาม อยากค้นหาคำตอบว่าทำไม ต้องทำอะไร ซึ่งจะได้มาพร้อม ๆ กับช่วยปลูกฝังให้เด็ก ๆ รู้จักรักษาสุขภาพอนามัยทั้งของตัวเองและผู้อื่น

เด็กขี้อาย

Núria Roca (เรื่อง)

Marta Fàbrega (ภาพ)

พัชนิภา ชาวแพรงน้อย (แปลและเรียบเรียง)

ไม่ระบุชื่อเรื่องเดิม (สเปน)

สำนักพิมพ์ดรีม พับลิชซิง

พิมพ์ครั้งแรก , ไม่ระบุปีที่พิมพ์

ปกอ่อน ๓๖ หน้า (๒๔ X ๒๔ ซม.)

๑๒๐ บาท

เธอเคยเป็นแบบนี้ไหม...

รู้สึกที่กำลังอาย

แต่ไม่รู้จะทำอย่างไรดี

ภาพประกอบกับคำบรรยายเชิงแนะนำให้เด็ก ๆ ลดความอาย ความกลัว และให้กล้าแสดงออกใน **เด็กขี้อาย** มีประเด็นต่าง ๆ ที่สะท้อนความเข้าใจเด็กเป็นอย่างดี โดยการยกตัวอย่างสถานการณ์ในชีวิตประจำวันหลาย ๆ สถานการณ์ เช่น การตอบคำถาม การแนะนำตัวเอง การขอเข้าไปเล่นในกลุ่มกับเพื่อน ๆ หรือการเสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน เป็นต้น เมื่อพูดถึงปัญหาแล้วก็มีการเล่น " เกล็ดลับ " ให้เด็ก ๆ ลงมือทำ เพื่อลดความกลัว ความอาย เพื่อให้เกิดความกล้าและความมั่นใจในตัวเอง

เธอเคยรู้สึกอายไหม

เวลาครูให้ตอบคำถาม

เวลาครูให้ออกไปเขียนที่กระดานดำ
เวลาครูให้ลุกขึ้นยืนอ่านให้เพื่อนฟัง
เธอตัวสั้นใช้ใหม่ เธอเสียงสั้นใช้ใหม่
เออละ มีทางออกจะบอกให้
สุดลมหายใจเข้าไปลึก ๆ
คิดว่าตัวเองทำได้ แล้วตอบออกไปเสียงดัง ๆ

.....

บางครั้งเมื่ออยู่ท่ามกลางคนเยอะ ๆ
เธออาจรู้สึกว้าเหว่เขิน
แค่จะก้าวขาออกเดิน หัวใจก็เริ่มเต้นแรง
เคล็ดลับดี ๆ ข้อนี้ให้เธอจำ
คิดถึงสิ่งที่ชอบมาก ๆ แล้วนับ หนึ่ง สอง สาม
หนึ่ง สอง สาม หนึ่ง สอง สาม
แล้วบอกกับตัวเองว่า " ฉันทำได้ "

เด็กขี้อาย เป็นหนังสือภาพที่สวยงามทั้งเรื่องราวและสีสันลายเส้น
เหมาะสำหรับการใช้เพื่อส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก ๆ แม้บรรยากาศ
ของภาพจะมีกลิ่นอายฝรั่ง แต่เนื้อหาคือประสบการณ์ร่วมของเด็ก
ทั่วไปที่ต้องพบเจอจะเจอ หนังสือเล่มนี้มีจุดมุ่งหมายชัดเจนที่จะสอนให้
เด็กตระหนักในคุณค่าของตัวเองและกล้าแสดงออก จากการหยิบยกเอา
สถานการณ์ที่เด็กมักจะเกิดความกังวล กลัว หรืออายที่จะแสดงออก มา
พูดถึง และให้ข้อเสนอแนะ

การสอนเด็กให้เห็นว่าตัวเองมีดี ไม่มีอะไรต้องกลัว คือการบอกให้

เด็กได้รู้ว่า " จริง ๆ แล้ว ทุกคนนั้น มีความสามารถด้วยกันทุกคน ถึงแม้ลักษณะนิสัยของคนแต่ละคนจะแตกต่างกัน แต่ทุกคนก็มีสิ่งพิเศษในตัวเอง "

หนังสือได้บรรจุเรื่องต้นฉบับภาษาอังกฤษไว้ในตอนท้ายเล่มด้วย เหมาะสำหรับผู้ปกครองที่จะใช้อ่านประกอบ หรือเด็กที่ฟังหรืออ่านภาษาอังกฤษได้ก็น่าจะได้ประโยชน์ด้วย (อย่างไรก็ตามในการพิมพ์พบว่ามีคำภาษาอังกฤษบางคำผิด ใครขอให้พิสูจน์อักษรอย่างละเอียดด้วย)

เด็กตั้งแต่วัยอนุบาล " หน้าต่างแห่งโอกาส " ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารกับสังคม เป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่จะต้องหนุนเสริมเพิ่มเติมเข้าไปทีละเล็กละน้อย การสอนให้เด็กมีความเชื่อมั่นใจในตัวเอง คือพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้เด็ก (หรือผู้ใหญ่ก็ตาม) กล้าแสดงออก แม้สิ่งที่สื่อออกไปจะผิดหรือถูกก็ไม่เป็นไร ถ้าคุณครูได้อ่านหนังสือเล่มนี้ไปพร้อมกับเด็ก ๆ ใครขอให้คุณครูแทรกภาคปฏิบัติประกอบเข้าไปด้วย จะทำให้การอ่านเกิดมรรคผลชัดเจนขึ้น

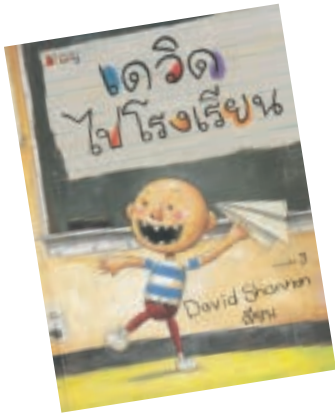

" หนังสือคือเครื่องมือเดินทางที่ยิ่งใหญ่ของมนุษย์ "

ประกาศ ชลครานนท์
นักแต่งเพลง นักคิด นักเขียน

เดวิดไปโรงเรียน

เดวิด แชนนอน (เรื่องและภาพ)

กองบรรณาธิการนานมีบุ๊คส์ (แปล)

จากเรื่อง *David goes to school* (สหรัฐอเมริกา)

สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์คิดดี

พิมพ์ครั้งที่ ๓ , ๒๕๕๙

ปกอ่อน ๓๒ หน้า (๒๑ X ๒๘ ซม.)

๘๕ บาท

เด็กชายหน้าเปราะอะ ๆ เนื้อตัวมอมแมม แถมมีพฤติกรรมที่สวนทาง คำว่า "อย่า" ของครู ไม่ค่อยได้เป็นตัวเอกของเรื่องสำหรับเด็ก แต่เมื่อได้ เป็น จะ "โดน" ใจเด็กได้อย่างน่าสนใจ รวมทั้งผู้ใหญ่หลายคนที่ยังไม่ลืม ความเป็นเด็กของตัวเอง

เดวิด คือเด็กคนทีว่านี้ เขามักไปโรงเรียนสาย แถมยังชอบทำตัวป่วน ในโรงเรียน เวลาเรียนก็เคี้ยวหมากฝรั่งและดึงออกจากปากมาโชว์ให้เห็น ๆ ครูสั่งให้ทำอะไรเดวิดก็ไม่ค่อยทำตาม ทั้งยังชอบแกล้งเพื่อน ใจลอยเหม่อ ไปไหนก็ไม่รู้ ครูต้องติงและเตือนอยู่บ่อย ๆ

วันหนึ่งตอนพักเที่ยง ทุกคนเข้าแถวซื้ออาหาร แต่เดวิดกลับแซงคิว ก็เลยทะเลาะกับเพื่อน จนครูต้องมาต่อว่าทั้งสองฝ่าย หมดเวลาพักเดวิด ก็ยังเถลไถลเล่นอยู่ ครูต้องมาตามไปเข้าห้องเรียน เมื่ออยู่ในห้องสมุดเดวิด ก็ส่งเสียงดังรบกวนคนอื่น ๆ ที่กำลังอ่านหนังสือ

ถึงยามบ่ายแล้วยังไม่ตั้งใจเรียนอีก ครูก็เลยทำโทษให้เดวิดอยู่ทำ ความสะอาดห้องหลังเลิกเรียน เดวิดเซ็ดดูโต๊ะเก้าอี้ทั้งหมดจนสะอาดเรียบ

ร้อย ครูบอกว่า " ดีมาก เดวิด ! " แล้วก็อนุญาตให้เดวิดกลับบ้านได้

เดวิดมีความสุขมากเมื่อได้รับคำชมจากครู แล้วก็วิ่งกลับบ้านไปเล่นกับเพื่อน ๆ อย่างสนุกสนาน

เดวิดไปโรงเรียน หนังสือภาพลายเส้นแบบการ์ตูน เห็นความซนที่มีชีวิตชีวาของเด็ก ใช้คำบรรยายเป็นบทพูดของครูตลอดทั้งเรื่อง แต่เป็นคำพูดสั้น ๆ เตือนและห้ามเดวิด เฉพาะช่วงท้ายที่สุดของเรื่องเมื่อเดวิดถูกทำโทษแล้วจึง " ชม " โดยวิธีนำเสนอคำพูดในแต่ละหน้าจะเป็นตัวอักษรแบบลายมือเขียนบนสมุดมีบรรทัด ปะทับบนภาพ

เด็ก ๆ มักจะซุกซนและไม่สนใจกฎระเบียบของโรงเรียน เด็กไม่ชอบคำสั่งห้าม บางที่ยิ่งห้ามก็เหมือนยิ่งยุ คำเหล่านั้นไม่มีใครชอบ แต่คำ ๆ เดียวที่ได้รับเมื่อทำอะไรบางอย่างสำเร็จ คือคำว่า " ดีมาก " เด็กจะรู้สึกว่าเป็นคำที่ไพเราะมาก ผู้เขียนบอกไว้ในคำนำว่า เด็กต้องการคำชมเชย แม้ว่าจะไม่ได้ทำให้เด็กหายซน

เดวิดไปโรงเรียน ส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็ก ๆ ในด้านการรู้จักถูก - ผิด เด็กจะรู้ว่าอะไรคือสิ่งที่ผิดและไม่ควรปฏิบัติ เช่น การแข่งคิว การทะเลาะกับเพื่อน เป็นต้น นอกจากนี้ยังสื่อให้เห็นว่าเมื่อทำผิดก็ต้องได้รับการทำโทษ และที่สำคัญไปพร้อมกันนั้นก็คือการได้เห็นคุณค่าของตนเองจากการทำอะไรที่ดี ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการมีแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) ในการทำความดีต่าง ๆ ต่อไป

เด็กที่อยู่ในบรรยากาศของการห้ามโน่นห้ามนี้ ถูกติติงและตักเตือนอยู่ตลอดเวลา จะเห็นคุณค่าตัวเองได้อย่างไร ข้อเสนอที่พึงกระทำจากหนังสือเด็กเล่มนี้ก็คือ ให้คำชมเด็กแทนเมื่ออยากให้เขาทำอะไรดี ๆ

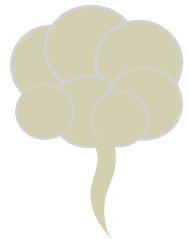

ตด

ชินตะ โซ (เรื่องและภาพ)
พรอนงค์ นิยมคำ (แปล)
จากเรื่อง A story of fart
(Onara - ญี่ปุ่น)
สำนักพิมพ์แพรวเพื่อนเด็ก
พิมพ์ครั้งที่ ๑๑ , ๒๕๕๒
ปกแข็ง ๒๘ หน้า (๒๑.๕ X ๒๔.๕ ซม.)
๑๔๕ บาท

- " เวลาเรากินข้าว ลมก็เข้าปาก
เวลาเราดื่มน้ำ ลมก็เข้าปาก
ยิ่งรีบกินมาก ลมก็เข้าปากมาก
ลมออกจากปาก เรียกว่า ' เรอ '
ลมออกจากก้น เรียกว่า ' ตด ' "
- " ตดคือลมที่เข้าทางปาก ผสมกับแก๊สที่เกิดในลำไส้
แก๊สเกิดจากกากอาหารซึ่งย่อยโดยจุลินทรีย์
แล้วกลายเป็นอี ตดจึงเหม็นเหมือนอี "
- " กลิ่นตดก็ไม่ดี กลิ่นตดจะปวดท้อง กลิ่นตดจะปวดหัว
กลิ่นตดจะตาลาย ใครอยากตดก็ตดเลย... "
- " ตดเหม็นก็มี ตดไม่เหม็นก็มี
กินไข่ กินเนื้อ กินปลา ตดออกมาเหม็นจิ่ง
กินถั่ว กินมัน ตดทั้งวัน แต่เหม็นน้อยหน่อย "

ตด หนังสือที่ให้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ไม่ว่าใครต่างล้วนก็เคยตด แต่จะรู้จักตดกันแค่ไหน หนังสือเล่มนี้จะทำให้รู้จักระบบย่อยอาหารของร่างกาย ทำให้รู้ว่าตดเกิดขึ้นได้อย่างไร ลัทธิวิญญูสัตว์น้อยก็ตด เป็นหนังสือที่ย่อข้อมูลมาให้ไม่น้อยเลย หากด้วยการนำเสนออย่างมีอารมณ์ขัน ลายเส้นมีชีวิตชีวาแบบการ์ตูน ภาษาง่าย ๆ มี " เสียงตด " แบบต่าง ๆ ให้ได้สะกดและผันวรรณยุกต์กันอย่างสนุกสนานในการอ่าน แทรกอยู่ตลอดเรื่อง

ปู้ดป้าด ปุง ปุง ปุง ปุง ปุง ปุง ปุง
ปู้ด... ปุด... ปุด เป็ด... เป้...
แพรด แพรด แพรด พี่.....ฯลฯ

ตัวอย่างของการนำเสนอข้อมูล มีการอุปมาเปรียบเทียบทำให้เห็นภาพได้ชัดเจน โดยยกเอาสิ่งที่เด็กคุ้นเคยมาเปรียบเทียบกับการวัดปริมาตรของตด พร้อมภาพขวदनมครึ่งขวดเรียงรายให้เห็นได้ชัด ๆ ว่าตดคนเราไม่น้อยแค่ไหนในแต่ละวัน

" คนสุขภาพดี ตดครั้งละ ๑๐๐ มิลลิลิตร
(๑๐๐ มิลลิลิตร เท่ากับครึ่งขวदनม)
ใน ๑ วัน คนเราตดประมาณ ๕๐๐ มิลลิลิตร
(คนตดวันละครึ่งขวदनม ๕ ขวด) "

